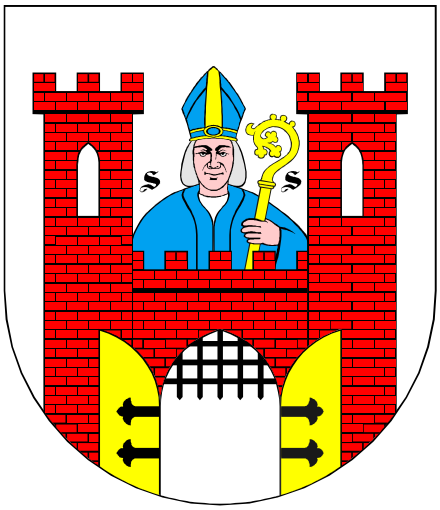

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA I GMINY SOLEC KUJAWSKI WRAZ Z PLANEM GOSPODARKI ODPADAMI NA LATA 2004-2007 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2008-2011

Sierpień 2004

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA I GMINY SOLEC KUJAWSKI WRAZ Z PLANEM GOSPODARKI ODPADAMI NA LATA 2004-2007 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2008-2011

CZĘŚĆ A

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA

Opracował zespół pod kierunkiem
mgr inż. Andrzeja Schmidta

Sierpień 2004

SPIS TREŚCI

1. INFORMACJE WSTĘPNE 6

1.1. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA 6

1.2. DANE WYJŚCIOWE I SPOSÓB OPRACOWANIA PROGRAMU 7

2. DIAGNOZA POSZCZEGÓLNYCH KOMPONENTÓW ŚRODOWISKA ORAZ OKREŚLENIE CELÓW DZIAŁANIA DLA ICH POPRAWY NA OBSZARZE MIASTA I GMINY SOLEC KUJAWSKI 9

2.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O MIEŚCIE I GMINIE 9

2.1.1. Informacje ogólne o gminie 9

2.1.2. Położenie geograficzne 10

2.1.3. Uwarunkowania naturalne i antropogeniczne środowiska 11

2.1.4. Sytuacja demograficzna 13

2.1.5. Sytuacja gospodarcza 15

2.2. EKOLOGIZACJA PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO I UŻYTKOWANIA TERENU 18

2.3. OCHRONA DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO I RACJONALNE UŻYTKOWANIE ZASOBÓW PRZYRODY 19

2.3.1. Charakterystyka fizjograficzna i morfologiczna terenu gminy 19

2.3.2. Wydobywanie surowców mineralnych 19

2.3.3. Ochrona przyrody i krajobrazu 20

2.3.4. Ochrona i zrównoważony rozwój lasów 29

2.3.5. Ochrona gleb i powierzchni ziemi 32

2.3.6. Ochrona wód podziemnych 35

2.4. ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIE SUROWCÓW, MATERIAŁÓW WODY I ENERGII 37

2.4.1. Materiałochłonność, wodochłonność, energochłonność i odpadowość gospodarki 38

2.4.2. Rozwój niekonwencjonalnych źródeł energii 38

2.4.3. Gospodarowanie energią 40

2.5. KIERUNKI POPRAWY JAKOŚCI ŚRODOWISKA I BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO 43

2.5.1. Gospodarowanie zasobami wody powierzchniowej oraz ochroną przed powodzią i suszą 43

2.5.2. Jakość wód powierzchniowych 51

2.5.3. Zanieczyszczenie powietrza 52

2.5.4. Poważne awarie przemysłowe 54

2.5.5. Oddziaływanie hałasu 55

2.5.6. Oddziaływanie pól elektromagnetycznych 62

2.6. PROBLEMY EKOLOGICZNE MIASTA I GMINY SOLEC KUJAWSKI 63

3. INFRASTUKTURA OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ 64

3.1. UJĘCIA WODY I WODOCIĄGI 64

3.2. KANALIZACJA I OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW 67

4.UWARUNKOWANIA FINANSOWE PRZY REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA 69

5. DZIAŁANIA REKOMENDOWANE W POWIATOWYM PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA 72

6. ZESTAWIENIE I HARMONOGRAM ZADAŃ WŁASNYCH ORAZ KOORDYNOWANYCH 79

7. MONITOROWANIE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA 92

SPIS TABEL

Tabela 1. Liczba ludności w miejscowościach gminy 10
Tabela 2. Użytkowanie gruntów na terenie gminy 10
Tabela 3. Obiekty zabytkowe 12
Tabela 4. Informacje ogólne 13
Tabela 5. Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym wg stanu na koniec 2002r. 14
Tabela 6. Ludność według poziomu wykształcenia 14
Tabela 7. Pracujący w gospodarce narodowej wg stanu na koniec 2002r. 14
Tabela 8. Bezrobotni zarejestrowani wg stanu na koniec 2002r. 14
Tabela 9. Poziom bezrobocia w ostatnich 3 latach 15
Tabela 10. Liczba podmiotów gospodarczych w gminie Solec Kujawski 16
Tabela 11. Dochody budżetu gminy w 2002 r. 17
Tabela 12. Wydatki budżetu gminy w 2002 r. 17
Tabela 13. Posiadane dokumenty programowe z zakresu ochrony środowiska 18
Tabela 14. Wydobywanie surowców wg koncesji 19
Tabela 15. Pomniki przyrody 23
Tabela 16. Wykaz użytków ekologicznych na terenie gminy 25
Tabela 17. Rośliny chronione występujące na terenie gminy 26
Tabela 18. Zwierzęta chronione występujące na terenie gminy 27
Tabela 19. Punktacja dla Miasta i Gminy Solec Kujawski 30
Tabela 20. Powierzchnia gruntów rolnych przewidzianych do zalesienia w latach 2001-2020 30
Tabela 21. Powierzchnia istniejących lasów ochronnych na obszarze Gminy 30
Tabela 22. Tereny zieleni urządzonej 31
Tabela 23.Wykaz obwodów łowieckich 31
Tabela 24. Użytkowanie gruntów na terenie gminy Solec Kujawski 32
Tabela 25. Struktura zasiewów w gminie w 2002 r. 33
Tabela 26. Hodowla zwierząt na terenie gminy –gospodarstwa 34
Tabela 27. Klasy bonitacyjne gruntów ornych 35
Tabela 28. Klasy bonitacyjne użytków zielonych 35
Tabela 29. Wyniki badań monitoringu krajowego i regionalnego jakości wód podziemnych 37
Tabela 30. Kotłownie na terenie miasta i gminy 40
Tabela 31. Długość sieci ciepłowniczej na terenie gminy 41
Tabela 32. Zbiorowe centralne ogrzewanie 41
Tabela 33. Sieć gazowa w Gminie 41
Tabela 34. Ogrzewanie gazowe budynków na terenie Gminy 41
Tabela 35.Termomodernizacja budynków w latach 2000-2002 r. 42
Tabela 36. Charakterystyczne stany wód Wisły 44

Tabela 37. Charakterystyczne przepływy Kanału Zielona Struga 46
Tabela 38. Wykaz cieków melioracji podstawowych na obszarze gminy 47
Tabela 39. Stany ostrzegawcze i alarmowe na rzece Wiśle 49
Tabela 40. Budowle piętrzące na ciekach gminy Solec Kujawski 50
Tabela 41. Strefy czystości powietrza w rejonie Gminy 53
Tabela 42. Drogi krajowe, wojewódzkie i powiatowe na terenie Gminy 56
Tabela 43. Drogi gminne zarządzane przez Miasto i Gminę Solec Kujawski 57
Tabela 44. Charakterystyka linii kolejowej przebiegającej przez teren Gminy 61
Tabela 45. Stan zaopatrzenia w wodę Miasta i Gminy 64
Tabela 46. Wykaz ujęć wód podziemnych eksploatowanych na terenie miasta i gminy 64
Tabela 47. Zrealizowane zadania z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę 65
Tabela 48. Długość sieci kanalizacyjnej w Gminie 67
Tabela 49. Ilość obsługiwanych mieszkańców Gminy 67
Tabela 50. Zrealizowane zadania z zakresu kanalizacji zbiorczej 67
Tabela 51. Dochody budżetu (tys. zł) 69
Tabela 52. Udział procentowy dochodów własnych w dochodach ogólnych Gminy 69
Tabela 53. Wydatki z budżetu Gminy wg rodzajów 69
Tabela 54. Wydatki z budżetu Gminy wg działów 70
Tabela 55. Wydatki Gminy w latach 2001-2003 na ochronę środowiska 70
Tabela 56. Sposoby finansowania ochrony środowiska w Gminie 70
Tabela 57. Przychody i wydatki GFOŚiGW 71
Tabela 58. Prognoza długu na 2004 r. i lata następne 72
Tabela 59. Działania dla terenu Gminy rekomendowane w powiatowym programie ochrony środowiska. 72
Tabela 60. Zestawienie i harmonogram zadań własnych oraz koordynowanych 80

Załączniki:

- Mapa Miasta i Gminy Solec Kujawski z elementami ochrony środowiska i gospodarki odpadami
- Płyta CD z wersją elektroniczną Programu ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Solec Kujawski wraz z Planem gospodarki odpadami.
- Wykaz firm posiadających zezwolenie na zbieranie i transport odpadów z terenu gminy Solec Kujawski (załącznik nr 1)

1. INFORMACJE WSTĘPNE

1.1. Cel i zakres opracowania

Opracowanie niniejsze wykonano na podstawie umowy nr 1/2004 zawartej w dniu 5 stycznia 2004 r. pomiędzy Burmistrzem Miasta i Gminy Solec Kujawski a Biurem Projektowo-Consultingowym EKOTER, ul. Bernardyńska 13 w Bydgoszczy. Przedmiotem zamówienia jest wykonanie „Programu ochrony środowiska" i „Planu gospodarki odpadami" dla miasta i gminy Solec Kujawski na lata 2004- 2007 z perspektywą na lata 2008- 2011.
Opracowanie obydwu tematów sporządzić należało jako jedną spójną całość z podziałem na:

- Część A - Program ochrony środowiska dla miasta i gminy Solec Kujawski,
- Część B - Plan gospodarki odpadami dla miasta i gminy Solec Kujawski,

obydwie części posiadają wspólną mapę i zapisane są na jednej płycie kompaktowej oraz w jednym skrypcie.

Program ochrony środowiska spełnia wymagania określone w art. 14, 17 i art. 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2001r. Nr 62 poz.627 z późn. zm.).
Zgodnie z tymi przepisami zarząd województwa, powiatu i gminy w celu realizacji polityki ekologicznej państwa, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, które następnie są uchwalane przez sejmik województwa, radę powiatu i radę gminy. Programy te sporządzane, podobnie jak polityka ekologiczna państwa co 4 lata, powinny określać:

- cele i priorytety ekologiczne,
- rodzaj i harmonogram działań proekologicznych
- oraz środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno-ekonomiczne i środki finansowe.

Projekt gminnego programu ochrony środowiska podlega zaopiniowaniu przez organ wykonawczy powiatu (Starostę Bydgoskiego).
Z wykonania programów zarząd województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które będą przedstawiane odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.
Program niniejszy uwzględnia ustalenia Powiatowego Programu Ochrony Środowiska przyjęty uchwałą XVI Sesji Rady Powiatu Bydgoskiego w dniu 11 marca 2004r. (odbytej w sali konferencyjnej Ośrodka Sportu i Rekreacji w Solcu Kujawskim).
W konsekwencji wejścia w życie przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska dotychczasowe programy zrównoważonego rozwoju oraz ochrony środowiska zastąpione zostały programami ochrony środowiska.
Zrównoważony rozwój w myśl prawa polskiego to taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych.
Wprowadzenie zasady zrównoważonego rozwoju niesie ze sobą określone konsekwencje, m.in. takie, iż zagadnienia ochrony środowiska należy rozpatrywać systemowo, czyli w powiązaniu z działaniami społecznymi i gospodarczymi.
Polska i wspólnotowa polityka ekologiczna nakłada obowiązek rozwiązywania problemów ochrony środowiska na możliwie najniższym szczeblu. W Polsce zasada ta jest realizowana od początku lat dziewięćdziesiątych i polega m.in. na przekazaniu odpowiednich obowiązków i uprawnień samorządom. Polskie gminy w ostatniej dekadzie XX wieku jako samorządy lokalne wybudowały

tysiące kilometrów sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, setki oczyszczalni ścieków, stworzono systemy gospodarki odpadami.
Na samorządach, przede wszystkim gminnych, ale także na powiatowych i wojewódzkich spoczywa ogromna odpowiedzialność za terminowe wykonanie zobowiązań wynikających z podpisanego z Unią Europejską Traktatu Akcesyjnego.
Wszystkie szczeble samorządowe będą musiały wprowadzić nowe procedury zarządzania ochroną środowiska w tym nowe zasady sprawozdawczości. Administracja rządowa będzie wspierała samorządy w ich działaniach m.in. poprzez dostarczanie niezbędnej informacji, prowadzenie szkoleń a nade wszystko ma udzielać pomocy w uzyskiwaniu środków finansowych niezbędnych dla realizacji wymaganych inwestycji.

1.2. Dane wyjściowe i sposób opracowania programu

Zarówno program gminny jak i powiatowy oraz wojewódzki powinien wykorzystywać cele i działania ujęte w „Polityce ekologicznej państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010", oraz przedsięwzięcia inwestycyjne i pozainwestycyjne zawarte w tabelach w „Programie wykonawczym do II Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2002-2010".
Dane zawarte w programie Polityki Ekologicznej Państwa winny być wykorzystane w trojaki sposób:

- **jako podstawa wyjściowa** do konkretyzacji zadań w nawiązaniu do specyfiki i potrzeb danego regionu (np. do sporządzenia na szczeblu gminnym konkretnego wykazu planowanych do budowy lub modernizacji oczyszczalni ścieków komunalnych, oczyszczalni ścieków przemysłowych, składowisk odpadów, systemu segregacji odpadów niebezpiecznych od innych odpadów itd.),
- **jako analog** do sformułowania regionalnych lub lokalnych wskaźników (celów), planowanych do uzyskania na danym terenie (np. jeśli na szczeblu krajowym planuje się uzyskać do 2010 r. zmniejszenie wodochłonności produkcji o 50%, to na szczeblu konkretnego województwa może być przyjęty wskaźnik taki sam, wyższy lub niższy; w każdym przypadku z uzasadnieniem przyczyn przyjętego wskaźnika),
- **jako inspiracja** do wprowadzenia podobnego zadania na szczeblu regionalnym bądź lokalnym, jeśli zadanie w programie wykonawczym jest ujęte ogólnie bądź dotyczy szczebla krajowego (np. adresowane do Ministerstwa Środowiska zadanie „Opracowanie systemu elektronicznych baz danych o środowisku i jego ochronie" może znaleźć się w programie ochrony środowiska dla Warszawy, Krakowa czy Katowic, lub w gminach wiejskich).

Struktura gminnego programu ochrony środowiska (również powiatowego i wojewódzkiego) powinna nawiązywać do struktury „Polityki ekologicznej państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010", a więc powinna zawierać co najmniej następujące zagadnienia:

- **racjonalne użytkowanie zasobów naturalnych** (zmniejszanie materiałochłonności, energochłonności i wodochłonności gospodarki, ochrona gleb, racjonalna eksploatacja lasów, ochrona zasobów kopalin),
- **poprawa jakości środowiska** (ochrona wód, ochrona powietrza, gospodarowanie odpadami, hałas, pola elektromagnetyczne, bezpieczeństwo chemiczne i biologiczne, poważne awarie, ochrona przyrody i bioróżnorodności),
- **narzędzia i instrumenty realizacji programu** (wzmocnienie instytucjonalne, ramy prawa – w zakresie prawa lokalnego i decyzji organów samorządowych, planowanie przestrzenne, powiązania formalne i merytoryczne z analogicznym programem niższego i wyższego szczebla administracyjnego w celu zapewnienia regionalnej spójności programów, mechanizmy

finansowania ochrony środowiska, dostęp do informacji i udział społeczeństwa),

- **harmonogram realizacji i nakłady na realizację programu** (terminy realizacji, wielkość nakładów i źródła finansowania, jednostki odpowiedzialne za ich wykonanie),
- **kontrola realizacji programu** (procedury kontroli, mierniki realizacji programu, procedury weryfikacji programu).

Zadania własne powinny być w programie ujęte z pełnym zakresem informacji niezbędnej do kontroli ich realizacji (opis przedsięwzięcia, terminy realizacji, instytucja odpowiedzialna, koszty, źródła finansowania). Zadania koordynowane powinny być w programie ujęte z takim stopniem szczegółowości, jaki jest dostępny na terenie gminy.

Do prac nad gminnym programem ochrony środowiska zostały włączone podmioty właściwe ze względu na zasięg swojej działalności i odziaływujące na środowisko poprzez ankietyzację.

Program odnosić się będzie do:

- ***zadań własnych*** (pod zadaniami własnymi należy rozumieć te przedsięwzięcia, które będą finansowane w całości lub częściowo ze środków będących w dyspozycji gminy),
- ***zadań koordynowanych*** (pod zadaniami koordynowanymi należy rozumieć pozostałe zadania, związane z ochroną środowiska i racjonalnym wykorzystaniem zasobów naturalnych, które są finansowane ze środków przedsiębiorstw oraz ze środków zewnętrznych, będących w dyspozycji organów i instytucji szczebla powiatowego, wojewódzkiego i centralnego).

Zadania własne ujęto z pełnym zakresem informacji niezbędnej do kontroli ich realizacji (opis przedsięwzięcia, terminy realizacji, instytucja odpowiedzialna, koszty, źródła finansowania).

Zadania koordynowane zamieszczono z takim stopniem szczegółowości, jaki jest dostępny na terenie gminy.

Gminny program ochrony środowiska powinien być skoordynowany z:

- lokalnym, miejscowym planem (planami) zagospodarowania przestrzennego,
- lokalnymi planami rozwoju infrastruktury: mieszkalnictwa, transportu, zaopatrzenia w energię, itd.,
- gminnym planem gospodarowania odpadami sporządzonym zgodnie z ustawą o odpadach,
- obejmującym teren gminy programem ochrony powietrza, programem ochrony środowiska przed hałasem i programem ochrony wód, jeśli takie programy (dla obszarów obejmujących teren danej gminy) zostały lub zostaną opracowane w związku z wymaganiami wynikającymi z ustawy Prawo ochrony środowiska (zgodnie z tą ustawą naprawcze programy ochrony powietrza opracowuje się dla obszarów, gdzie zostaną stwierdzone przekroczenia dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu, natomiast programy ochrony wód – dla wchodzących w skład dorzeczy obszarów, na których nie są osiągnięte wymagane poziomy jakości wód),
- programami ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Ponadto Program uwzględnia ustalenia:

- Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko- Pomorskiego,
- Programu Ochrony Środowiska Województwa Kujawsko- Pomorskiego,

Program powstał również w oparciu o opracowania dostarczone przez Urząd Miasta i Gminy Solec Kujawski, a w szczególności:

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Solec Kujawski z 1999-2000r.
- Strategię rozwoju Miasta i Gminy Solec Kujawski z marca 2000r.
- Założenia do programu edukacji ekologicznej na terenie miasta i gminy Solec Kujawski z października 1997r.
- Koncepcję długofalowej polityki ekologicznej dla gminy Solec Kujawski z 1997r.
- Kwestionariusze do I, II, III i IV Edycji Konkursu „Ochrona środowiska w gminie województwa kujawsko- pomorskiego" z lat 2000- 2002.
- Zgłoszenia do I edycji Wielkiego Konkursu NFOŚiGW „Nasza Gmina w Europie"
- Ankiety uzupełniającej dla gmin, które zakwalifikowały się do II etapu Konkursu NFOŚiGW „Nasza Gmina w Europie" z sierpnia 2003r.

Ponadto wykorzystano:

- dane zebrane przez zespół autorów Programu, m in. z Internetu.
- opracowania i raporty takich instytucji jak m.in: Ministerstwo Ochrony Środowiska, Kujawsko- Pomorski Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska,
- materiały konferencyjne,
- literaturę specjalistyczną.
- "Natura 2000" - koncepcja i podstawy prawne (E.Symonides) - artykuł z kwartalnika "Parki Narodowe" nr 1/2003 r.
- Regionalny Program Operacyjny Polityki Leśnej Państwa opracowany przez Regionalną Dyrekcję Lasów Państwowych w Toruniu w lipcu 2003r.
- Koncepcja zaopatrzenia miasta Solec Kujawski w energię cieplną
- Ankieta informacyjna dla potrzeb wykonania Programu ochrony środowiska,
- Ankieta informacyjna dla potrzeb wykonania Planu gospodarowania odpadami.
- Ankiety z zakładów pracy

2. DIAGNOZA POSZCZEGÓLNYCH KOMPONENTÓW ŚRODOWISKA ORAZ OKREŚLENIE CELÓW DZIAŁANIA DLA ICH POPRAWY NA OBSZARZE MIASTA I GMINY SOLEC KUJAWSKI

2.1. Podstawowe informacje o mieście i gminie

2.1.1. Informacje ogólne o gminie

Miejsko- wiejska gmina Solec Kujawski zajmuje obszar o powierzchni 175,4 km^2, w tym miasto - 18,7 km^2 i tereny wiejskie- 156,7 km^2.

W skład gminy wchodzi 14 miejscowości, w tym miasto Solec Kujawski, wsie: Chrośna, Otorowo, Makowiska, Przyłubie, Rudy, Wypaleniska i Kabat oraz leśnictwa: Chojnaty, Gajtowo, Jarzębiec, Lesisko, Osiek, Ustronie i Zawiszyn.

Miejscowości wchodzące w skład sołectw:

- sołectwo Przyłubie – wieś Przyłubie,
- sołectwo Otorowo- Makowiska – wsie Otorowo, Makowiska i Wypaleniska,
- sołectwo Chrośna – wieś Chrośna,
- sołectwo Kujawska – wieś Kabat.

Tabela 1. Liczba ludności w miejscowościach gminy

Lp	Nazwa miejscowości (sołectwa)	Liczba mieszkańców	Liczba gospodarstw domowych
1.	**Miasto Solec Kujawski**	**14.827**	**4.511**
2.	**Gmina Solec Kujawski**	**998**	**296**
3.	Miejscowości:	w tym:	w tym:
4.	Chrośna	131	40
5.	Otorowo	285	84
6.	Makowska	131	39
7.	Przyłubie	219	60
8.	Rudy	134	41
9.	Wypaleniska	60	19
10.	Kabat	17	6
11.	Leśnictwa		
12.	Chojnaty	0	1
13.	Gajtowo	1	1
14.	Jarzębiec	4	1
15.	Lesisko	3	1
16.	Osiek	4	1
17.	Ustronie	5	1
18.	Zawiszyn	4	1
19.	**Razem miasto i gmina**	**15.825**	**4.807**

(dane własne gminy- stan na 30.06.2003r.)

Jak wynika z powyższego zestawienia na obszarze pozamiejskim zamieszkuje niewielka liczba mieszkańców, gęstość zaludnienia tych terenów wynosi : 6,2 mieszkańców na 1 km^2, przy średniej dla terenów wiejskich w powiecie, wynoszącej 50 mieszkańców na 1 km^2.
Jest to zdecydowanie najniższy wskaźnik w województwie, wynika on ze znacznego zalesienia terenu gminy. W mieście (Solcu Kujawskim) zamieszkuje 93,7 % mieszkańców gminy.

Wg rocznika statystycznego województwa kujawsko-pomorskiego w 2001 r. użytkowanie gruntów (w ha) na terenie gminy układało się wg poniższego zestawienia:

Tabela 2. Użytkowanie gruntów na terenie gminy

Wyszcze-gólnienie	Ogólna powierzchnia gruntów	Użytki rolne (ha)					Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty
		Razem	Grunty orne	Sady	Łąki	Pastwiska		
Gmina	17535	2867	1469	28	767	603	12809	1859
Miasto	1865	859	590	13	112	144	410	596
Wieś	15670	2008	879	15	655	459	12399	1263

Z powyższych danych wynika, że udział terenów leśnych w ogólnej powierzchni gminy wynosi ponad 73%, co plasuje gminę Solec Kujawski na pierwszym miejscu pod tym względem w województwie.

2.1.2. Położenie geograficzne

Miasto Solec Kujawski oddalone jest 20 km od Bydgoszczy i 35 km od Torunia. Położone jest na lewym brzegu Wisły, na skraju Puszczy Bydgoskiej, przy głównych szlakach komunikacyjnych.
Miejsko-wiejska gmina Solec Kujawski leży na lewym brzegu dolnej Wisły, w mezoregionie geograficznym zwanym wg podziału J. Kondrackiego Kotliną Toruńską, będącą częścią Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej. Kotlina Toruńska rozciąga się pomiędzy Włocławkiem na wschodzie i Nakłem na zachodzie, na długości ok. 75 km, szerokość do 20 km i powierzchni 1844 km^2.

Położona w pradolinie gmina obejmuje w swych granicach ki1kanaście poziomów terasowych, począwszy od zalewowego przy korycie dzisiejszej rzeki Wisły, po wysoko wyniesione terasy dawnej doliny wód polodowcowych. Charakterystycznym urozmaiceniem wyższych powierzchni terasowych są wydmy, porośnięte lasami. Terasy zalewowe i nadzalewowe użytkowane są rolniczo. Dominującym rodzajem gleb występujących na terenie gminy są gleby bielicowoziemne i piaskowe różnych typów genetycznych o niskiej przydatności dla rolnictwa. Ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej wg IUNG Puławy o wie1kości 55,5 pkt., jest jednym z niższych w województwie kujawsko- pomorskim.

Przez gminę przebiega droga krajowa nr 10 Warszawa - Szczecin oraz linia kolejowa na trasie Bydgoszcz-Toruń-Warszawa.

Pod względem klimatycznym obszar opracowania należy do subregionu Nadwiślańskiego (wg. W. Okołowicza).

Dane dotyczące klimatu wg. Narodowego Atlasu Polski:

- przeciętna ilość opadów w roku - 400-500mm
- średnia temperatura roczna - 7,5-8 °C
- średnia temperatura stycznia -2,5 do -3 °C
- średnia temperatura lipca - 18- 18,5 °C

Lasy na terenie miasta i gminy Solec Kujawski zajmują, powierzchnię 13.103 ha, co stanowi ponad 74 % powierzchni ogólnej (Dane Urzędu Miasta i Gminy, stan na 01.01.2004 r.). Lesistość gminy należy do najwyższych spośród gmin w województwie. Rozległy kompleks leśny zajmuje środkową, południową i zachodnią część gminy. Większość lasów to lasy państwowe będące w zarządzie Nadleśnictwa Solec Kujawski. Przeważają, lasy na siedliskach boru świeżego oraz boru suchego, a w obniżeniach terenowych także olsu. Dominują zdecydowanie drzewostany sosnowe młodszych klas wiekowych z niewielkim udziałem gatunków liściastych: brzoza, lipa, dąb, olcha.

Na obszarze gminy występują udokumentowane złoża surowców naturalnych - kruszywa naturalnego - o zasobach pozwa1ających na ich eksp1oatację na skalę przemysłową. Eksploatowane są, złoża w rejonie Solca Kujawskiego, Przyłubia i Otorowa. Przewiduje się dalsze pozyskiwanie kruszywa ze złoża w zachodniej części miasta.

2.1.3. Uwarunkowania naturalne i antropogeniczne środowiska

Gmina Solec Kujawski pozbawiona jest w zasadzie wód otwartych. Wprawdzie znajduje się nad Wisłą, to jednak wykorzystanie jej wód dla potrzeb gospodarczych, a także rekreacyjnych z punktu widzenia potrzeb gminy jest ograniczone, bowiem są to wody pozaklasowe. Zasobną, jest natomiast gmina w wysokiej jakości wody podziemne.

Źródła zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego powstające na terenie miasta i gminy to głównie zanieczyszczenia emitowane z lokalnych kotłowni osiedli mieszkaniowych, obiektów użyteczności publicznej i palenisk domowych wykorzystujących tradycyjne źródła energii, jak również emisje z jednostek prowadzących dzia1a1ność gospodarczą.

Pewien wpływ na jakość powietrza atmosferycznego na terenie miasta i gminy mają emisje z pobliskiej Bydgoszczy (na skutek przeważających wiatrów z kierunku zachodniego), zwłaszcza z Zakładów Chemicznych „Organika-Zachem", jak również oddziaływania składowiska odpadów komunalnych w Żółwinie-Wypaleniskach.

Z odpowiednich ocen ekspertów wynika, ze dziala1ność Radiowego Centrum Nadawczego Polskiego Radia, zlokalizowanego w miejscowości Kabat, w południowej części gminy, nie stanowi zagrożenia dla mieszkańców i środowiska gminy.

Cześć obszaru gminy Solec Kujawski — II *125* ha, co stanowi 63,4% jej ogólnej powierzchni, znajduje się w obrębie „Obszaru Chronionego Krajobrazu Wydm Kotliny Toruńsko-Bydgoskiej – część zachodnia".

Tabela 3. Obiekty zabytkowe

Lp	Miejscowość	Obiekt	Nr ewidencyjny
1.	Otorowo	Spichlerz „ Czarna Warszawa"	224/3
2.	Otorowo	Obora drewniana	99/3
3.	Otorowo	Dom drewniany	180/1
4.	Otorowo	Budynek gospodarczy drewniany	180/1
5.	Otorowo	Zespół młyna – młyn mechaniczny	216
6.	Otorowo	Zespół młyna – dom młynarza	216
7.	Otorowo	Zespół młyna – spichlerz	216
8.	Otorowo	Szkoła z budynkiem mieszkalnym	178/2
9.	Otorowo	Zagroda- budynek mieszkalny	99/3
10.	Otorowo	Obora drewniana	69/2
11.	Otorowo	Stodoła drewniana	99/3
12.	Otorowo	Dom nr 1	162/5
13.	Otorowo	Dom nr 4	172/2
14.	Przyłubie	Szkoła i dom nauczyciela	79
15.	Przyłubie	Dom pracowników kolei	294/1
16.	Przyłubie	Dom nr 5	74/6
17.	Przyłubie	Dom nr 10	83/1
18.	Przyłubie	Dom nr 14	200/8
19.	Rudy	Zespół dworski- dwór	231/14LP
20.	Rudy	Zespół dworski- park	231/13LP
21.	Chrośna	Budynek dawnej szkoły	40/2
22.	Grodzona	Zespół leśniczówki- leśniczówka	28/3LP
23.	Grodzona	Zespół leśniczówki- budynek inwentarski	28/3LP
24.	Jezierze	Zespół leśniczówki- leśniczówka, obora, stodoła	271/1LP
25.	Makowiska	Dom nr 26 z częścią gospodaczą	138/8
26.	Makowiska	Dom nr 29	11/1
27.	Solec Kujawski	Zespół kościoła par.pw. Świętego Stanisława	700/7
28.	Solec Kujawski	Plebania – j.w.	700/3
29.	Solec Kujawski	Budynek gospodarczy j.w.	700/3
30.	Solec Kujawski	Kościół ewangelicki p.w. NSPJ	424/1
31.	Solec Kujawski	Budynek UM i G- Ratusz	714
32.	Solec Kujawski	Budynek szkoły podstawowej nr 1	498
33.	Solec Kujawski	Zespół dworca kolejowego - dworzec	737/1
34.	Solec Kujawski	Zespół dw. kolej. – wodociągowa wieża ciśnień	737/5
35.	Solec Kujawski	Leśniczówka – dom mieszk. ul. 22 stycznia 32	2433
36.	Solec Kujawski	Dom ul. Bydgoska 2	485
37.	Solec Kujawski	Dom ul. Bydgoska 3	415
38.	Solec Kujawski	Dom ul. Bydgoska 5	416
39.	Solec Kujawski	Dom ul. Bydgoska 7	417
40.	Solec Kujawski	Dom ul. Bydgoska 8	470
41.	Solec Kujawski	Dom ul. Bydgoska 10	166
42.	Solec Kujawski	Dom ul. Bydgoska 14	463
43.	Solec Kujawski	Dom ul. Bydgoska 15	426/2
44.	Solec Kujawski	Dom ul. Bydgoska 17	427
45.	Solec Kujawski	Dom Plac Jana Pawła II nr 1	485
46.	Solec Kujawski	Dom Plac Jana Pawła II nr 1a	483
47.	Solec Kujawski	Dom Plac Jana Pawła II nr 3	492/1

48.	Solec Kujawski	Cmentarz Rz.- Katolicki par. p.w. Św. Stanisława	700/7
49.	Solec Kujawski	Zespół domu szkół zawodowych ul. 23 stycznia 13	717
50.	Solec Kujawski	Dom ul. Kościuszki 1	481
51.	Solec Kujawski	Dom ul. Kościuszki 4	494
52.	Solec Kujawski	Dom ul. Kościuszki 7	477/2
53.	Solec Kujawski	Dom ul. Kościuszki 13	469
54.	Solec Kujawski	Dom ul. Kościuszki 24	504
55.	Solec Kujawski	Dom ul. Kościuszki 26	505
56.	Solec Kujawski	Dom Plac Jana Pawła II nr 4	626
57.	Solec Kujawski	Dom Plac Jana Pawła II nr 7	780
58.	Solec Kujawski	Dom Plac Jana Pawła II nr 8	781
59.	Solec Kujawski	Dom Plac Jana Pawła II nr 9	782
60.	Solec Kujawski	Dom Plac Jana Pawła II nr 12	704
61.	Solec Kujawski	Dom ul. 23 Stycznia nr 1	706/1
62.	Solec Kujawski	Dom ul. 23 Stycznia nr 2	413/3
63.	Solec Kujawski	Dom ul. 23 Stycznia nr 6	411; 419
64.	Solec Kujawski	Dom ul. 23 Stycznia nr 11	716/1
65.	Solec Kujawski	Dom ul. 23 Stycznia nr 12	408
66.	Solec Kujawski	Dom ul. 23 Stycznia nr 18	405/2
67.	Solec Kujawski	Dom ul. 23 Stycznia nr 22	401
68.	Solec Kujawski	Dom ul. 23 Stycznia nr 28	396/1
69.	Solec Kujawski	Dom ul. 23 Stycznia nr 30	395
70.	Solec Kujawski	Dom ul. Toruńska nr 1	783
71.	Solec Kujawski	Dom ul. Toruńska nr 2	702
72.	Solec Kujawski	Dom ul. Toruńska nr 8 po byłej przychodni	699
73.	Solec Kujawski	Dom ul. Toruńska nr 15 Komisariat Policji	653
74.	Solec Kujawski	Dom ul. Toruńska nr 16 Komisariat Policji	696
75.	Solec Kujawski	Dom ul. Toruńska nr 17	654/1
76.	Solec Kujawski	Dom ul. Toruńska nr 21	657
77.	Solec Kujawski	Dom ul. Toruńska nr 26	691
78.	Solec Kujawski	Dom ul. Toruńska nr 28	690
79.	Solec Kujawski	Dom ul. Piastów 7 budynek po rzeźni	388/7
80.	Solec Kujawski	Dom ul. H. Sawickiej – budynek po gazowni	388/18

2.1.4. Sytuacja demograficzna

Tabela 4. Informacje ogólne

Nazwa wskaźnika	Wartość	Jedn.
Powierzchnia gminy	175	km^2
Pracujący ogółem	3 267	osób
Pracujące kobiety	1 313	osób
Ludność wg faktycznego miejsca zamieszkania - mężczyźni	7 680	osób
Ludność wg faktycznego miejsca zamieszkania - kobiety	8 107	osób
Dochody budżetu ogółem	21 520 924	PLN

(*wg danych własnych Gminy)*

Tabela 5. Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym wg stanu na koniec 2002r.

Wyszczególnienie	Ogółem	W wieku						% ludności nieprodukc. w stosunku do wieku produkc.
		przedprodukcyjnym				Produk-cyjnym	poprodu kcyjnym	
		razem	0- 6 lat	7-15	16-17			
Miasto i gmina Solec Kujawski	15743	3783	1201	2082	500	9910	2050	58,9
Miasto	14770	3518	1122	1935	461	9292	1960	59,0
Wieś	973	265	79	147	59	618	90	57,4

(Rocznik Statystyczny US Bydgoszcz 2003r.)

Tabela 6. Ludność według poziomu wykształcenia

Wyszczególnienie	Ogółem	Wykształcenie			
		Wyższe	Policealne i średnie	Zasadnicze	Podstawowe, niepełne i nieustalone
Miasto i gmina Solec Kujawski	15591	911	4103	3810	6767
Miasto	14618	881	3950	3561	6226
Wieś	973	30	153	249	541

(Rocznik Statystyczny US Bydgoszcz 2003 r.)

Tabela 7. Pracujący w gospodarce narodowej wg stanu na koniec 2002r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Działalność %		
				rolnicza	przemys-łowa	usługowa
Miasto i gmina Solec Kujawski	3182	1913	1269	2,8	50,8	46,4
Miasto	3026	1794	1232	1,0	51,5	47,5
Wieś	156	119	37	37,8	36,5	25,7

(Rocznik Statystyczny US Bydgoszcz 2003 r.)

Tabela 8. Bezrobotni zarejestrowani wg stanu na koniec 2002r.

Wyszczególnienie	Ogółem	z liczby ogółem				
		pozostający bez pracy		w wieku		bez prawa do zasiłku
		do 6 miesięcy	powyżej 12 miesięcy	24 lat i mniej	25- 44 lat	bez prawa do zasiłku
Miasto i gmina Solec Kujawski	1325	479	600	358	646	1159
Miasto	1219	452	537	325	600	1064
Wieś	106	27	63	33	46	95

(Rocznik Statystyczny US Bydgoszcz 2003 r.)

Tabela 9. Poziom bezrobocia w ostatnich 3 latach

L.p.	Lata	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na 31 grudnia
1	2	3
1	2000	1078
2	2001	1342
3	2002	1325

(Dane własne Gminy)

Gmina nie jest zagrożona bezrobociem strukturalnym.

2.1.5. Sytuacja gospodarcza

Miejsko-wiejska gmina Solec Kujawski jest jedną z 35 miejsko-wiejskich gmin województwa kujawsko-pomorskiego. Jest gminą, w strukturze której pozycję dominującą ma miasto Solec Kujawski, w zapleczu którego występują niewielkie osiedla wiejskie zorganizowane w 4 jednostkach.

Miasto Solec Kujawski, należy do najstarszych miast regionu kujawsko- pomorskiego. Przez wieki było niewielkim ośrodkiem handlu drewnem i jego przetworami. Dynamiczny rozwój miasta, zapoczątkowany w latach pięćdziesiątych obecnego wieku, związany był z 1oka1izacją na jego terenie dużych zakładów przemysłowych, znaczących w strukturze bydgoskiego ośrodka gospodarczego. Rozwój społeczno-gospodarczy i przestrzenny miasta Bydgoszczy „przybliżył" je do Solca Kujawskiego, czego wyrazem były silne związki gospodarcze i społeczne pomiędzy nimi, czytelne zwłaszcza w poprzednim ustroju gospodarczym. Miasto Solec Kujawski stało się jednym ze znaczących ogniw aglomeracji bydgoskiej. Lata dziewięćdziesiąte w życiu gminy były okresem praktykowania samorządności obywatelskiej, dążenia do samodzie1ności w sferze ekonomicznej, szczególności równoważenia lokalnego rynku pracy, tworzenia warunków dla godnego życia jej mieszkańców w lokalnym środowisku.
Zbudowany w pobliżu miasta maszt radiowy dodał mu nowego znaczenia. Miasto posiada pełną infrastrukturę komunalną i nowoczesną łączność telefoniczną. Na powierzchni 18,7 km^2 zamieszkuje 14,8-tysięczna społeczność miasta. Powierzchnia całej gminy wynosi 175,4 km^2 z 16 tys. ludności.
Ponad 1262 podmiotów gospodarczych prowadzi różnorodną działalność, m.in. produkcję materiałów dla budownictwa, wyroby z drewna – stolarka okienna i drzwiowa, wyposażenie mieszkań i ogrodów, produkcja elementów granitowych i marmurowych, drobiarstwo wraz z przetwórstwem itp.
Obszar wiejski gminy obejmuje 156,7 km^2 i podzielony jest na 14 wsi skupionych w 4 sołectwach. Ludność wiejska gminy liczy około tysiąca mieszkańców.
Prawie 13,1 tys. ha, tj. dwie trzecie powierzchni gminy stanowią lasy.
Miasto posiada korzystne warunki do inwestowania i prowadzenia wszelkiej działalności gospodarczej.
Obecnie działa tu ok. 1200 podmiotów gospodarczych, w tym tak znaczące, jak:

- Kujawskie Zakłady Naprawy Samochodów – w stanie upadłości
  - Obecnie:
  - Zakłady Naprawy Samochodów - remonty ciężkiego taboru
  - Solbus Sp. z o.o. - producent autobusów
- SOLBET, lider w produkcji betonu komórkowego, klejów budowlanych i szlachetnych tynków,
- Drobex - wyspecjalizowany w drobiarstwie wraz z przetwórstwem,
- 2 hotele („OSiR" i „Leśny").

- oraz firmy prowadzące działalność w branżach:
- AGO Zakład Pracy Chronionej Andrzej i Julita Gostomczyk, Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe. Drewno i wyroby z drewna (export). Oświetlenie zewnętrzne i wewnętrzne (export)
- Przedsiębiorstwo "ALCO" Spółka z o.o. – producent schodów drewnianych,
- ANJA-CAKE Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe Sp. z o.o. - Pieczywo, makaron i inne produkty ze zboża, mąki lub skrobi (export),
- AUTOS Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Wielobranżowe- Pojazdy samochodowe, motocykle oraz części i akcesoria do nich (export). Pozostałe wyroby i usługi związane ze środkami transportu (export),
- GRANIT, Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Produkcyjno-Usługowo-Handlowe
- KAZAMOT s.c. – Zawiasiński, Firma Handlowo-Usługowo-Produkcyjna. Akumulatory, baterie galwaniczne, ogniwa i części do nich (import i export). Pojazdy samochodowe, motocykle oraz części i akcesoria do nich (import i export). Pojazdy samochodowe specjalnego przeznaczenia (import i export). Silniki spalinowe (export). Maszyny i urządzenia dla rolnictwa (export). Maszyny i urządzenia dla budownictwa oraz do produkcji materiałów budowlanych (export)
- KAZAMOT-BIS, Firma Handlowo-Usługowa, Tadeusz Kamiński. Pojazdy samochodowe, motocykle oraz części i akcesoria do nich (export). Usługi serwisowe, remontowe i naprawcze (export). Usługi związane z motoryzacją (export).
- KLIMAT SOLEC Sp. z o.o. Maszyny i urządzenia chłodnicze, urządzenia do wentylacji i klimatyzacji (export)
- KMW Engineering Sp. z o.o. Maszyny i urządzenia chłodnicze, urządzenia do wentylacji i klimatyzacji (export).
- Master sp.j. Maszyny i urządzenia dla przemysłu spożywczego i dla gastronomii (export).
- Pasaco Sp. z o.o., Papiery Powlekane.
- POLIMER Sp. z o.o. Tworzywa sztuczne i wyroby z tworzyw sztucznych (export).
- Przedsiębiorstwo ALCO Sp. z o.o. Okna, drzwi, wyroby z drewna i drewnopochodne dla budownictwa (export)
- SOLBET-ZREMB Sp. z o.o., Zakłady Mechaniczne - Maszyny i urządzenia dla budownictwa oraz do produkcji materiałów budowlanych (export)
- SOŻAL Zakład Produkcyjno-Handlowo-Usługowy Materiały izolacyjne dla budownictwa, płyty z tworzyw sztucznych (export). Okna, drzwi, wyroby z drewna i drewnopochodne dla budownictwa (export).
- ZYGMUNT, Zakład Mechaniczny, Anna i Zygmunt Sołtyszewscy Pojazdy samochodowe, motocykle oraz części i akcesoria do nich (export)

Tabela 10. Liczba podmiotów gospodarczych w gminie Solec Kujawski

	Podmioty gospodarcze do 2 osób zatrudnionych	Podmioty gospodarcze do 5 osób zatrudnionych	Podmioty gospodarcze do 9 osób zatrudnionych	Podmioty gospodarcze do 10 do 49 osób zatrudn.	Podmioty gospodarcze powyżej 49 osób zatrudnionych	Podmioty gospodarcze powyżej 250 osób zatrudn.
Solec Kujawski	1.062	1.184	1.212	48	18	3
Miasto	1.005	1.113	1.138	45	18	3
Wieś	57	71	74	3	0	0

(stan na 30 września 2002 wg. Pow. Planu Gospodarki Odpadami pow. Bydgoskiego)

Miasto i gmina nadal mają do dyspozycji budynki mieszkalne, handlowo-usługowe oraz nieruchomości niezabudowane przeznaczone do zagospodarowania, a 70 ha gruntów przeznaczonych jest pod inwestycje związane z budownictwem przemysłowym i handlowo-usługowym. Gmina nieustannie dąży do pozyskania nowych inwestorów oraz kapitału zagranicznego dla rozszerzenia kierunków rozwoju ekonomicznego i poprawy warunków życia mieszkańców. Dlatego też przygotowano dwie bardzo interesujące oferty gospodarcze. Pierwsza z nich to park przemysłowy - 36 ha gruntów przy drodze krajowej nr 10 (trasa Szczecin-Warszawa) przeznaczonych dla działalności gospodarczej. Park wkrótce zostanie wyposażony w kompletną infrastrukturę techniczną, a na jego terenie preferowane będą takie branże, jak przemysł elektroniczny, spożywczy, produkcja tekstylna, wytwarzanie materiałów budowlanych oraz przetwórstwo rolno-spożywcze.
Na tym samym terenie zostanie także zlokalizowany "Inkubator przedsiębiorczości", stwarzający warunki do uruchamiania małych i średnich firm. Nowym inwestorom na terenie parku przemysłowego gmina oferować będzie preferencje podatkowe.
Dla wszystkich zamierzeń duże znaczenie ma także sąsiedztwo krajowej drogi nr 10 Warszawa - Szczecin oraz połączenia kolejowego na trasie Bydgoszcz-Toruń-Warszawa.
Drogi gminne:

Rodzaj nawierzchni	**Długość km**
Drogi gminne długość ogółem	45
Drogi gminne o nawierzchni twardej	0
Drogi gminne o nawierzchni ulepszonej	0
Drogi gminne remonty w km	2

Tabela 11. Dochody budżetu gminy w 2002 r.

Nazwa wskaźnika	Wartość tys. zł.
Dochody budżetu ogółem	24259,6
Dochody budżetu własne razem	15589,2
W tym:	
Dochody własne podatek od osób prawnych	213,4
Dochody własne podatek od osób fizycznych	3150,7
Dochody budżetu własne podatek od nieruchomości	5544,6
Dotacje celowe z budżetu państwa	2095,4
Subwencje ogólne	6223,1

(Rocznik Statystyczny US Bydgoszcz. 2003r.)

Tabela 12. Wydatki budżetu gminy w 2002 r.

Nazwa wskaźnika	Wartość tys. PLN
Wydatki budżetu ogółem	27969,3
W tym:	
Dotacje	2350,1
Świadczenia na rzecz od osób fizycznych	3885,8
Wydatki bieżące	16369,3

w tym na wynagrodzenia	7669,4
Wydatki majątkowe	6565,9
w tym inwestycyjne	6540,9

(Rocznik Statystyczny US Bydgoszcz. 2003r.)

2.2. Ekologizacja planowania przestrzennego i użytkowania terenu

Zadania ekologizacji systemu planowania przestrzennego określone zostały w „Polityce Ekologicznej Państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010" przyjętej na podstawie uchwały Sejmu RP z dnia 8 maja 2003 r. (M.P.Nr 33, poz. 433) i wynikają z nowej ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717).

Zgodnie z art. 10 ustalenia **studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego** są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych i obejmują między innymi:

- dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowania i uzbrojenia terenu;
- stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony;
- stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego;
- stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia;
- zagrożenie bezpieczeństwa ludności i jej mienia;
- potrzeby i możliwości rozwoju gminy;
- występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych;
- występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych;
- występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych;
- stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami;
- zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Tabela 13. Posiadane dokumenty programowe z zakresu ochrony środowiska

Lp	Dokument	Rok wykonania	Rok uchwalenia	Organ uchwalający
1.	Strategia rozwoju Miasta i Gminy Solec Kujawski	2000	2000	Rada Miejska w Solcu Kujawskim
2.	Program ogólny kanalizacji ściekowej dla Miasta i Gmin Solec Kujawski	1997	-	-
3.	Program gospodarki odpadami dla Miasta i Gminy Solec Kujawski	2000	2000	Rada Miejska w Solcu Kujawskim
4.	Koncepcja zaopatrzenia miasta Solec Kujawski w energię cieplną.	2000	2000	Rada Miejska w Solcu Kujawskim
5.	Program małej retencji dla województwa bydgoskiego do roku 2015 - program rozbudowy obiektów małej retencji w gminie Solec Kujawski	1997	-	-
6.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.	2000	2000	Rada Miejska w Solcu Kujawskim

7.	Koncepcja długofalowej polityki ekologicznej dla gminy Solec Kujawski	1997	-	
8.	Założenia do programu edukacji ekologicznej na terenie Miasta i Gminy Solec Kujawski	1997	-	
9.	Plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych będących w posiadaniu Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp . z o.o. w Solcu Kujawskim	2003	2003	Rada Miejska w Solcu Kujawskim
10.	Projekt „Kompleksowa segregacja odpadów z Terenu Miasta i Gminy Solec Kujawski"	2001	-	-

2.3. Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne użytkowanie zasobów przyrody

2.3.1. Charakterystyka fizjograficzna i morfologiczna terenu gminy

Zróżnicowanie krajobrazu gminy związane jest z procesami erozji i akumulacji fluwioglacjalnej rzecznej oraz procesami eolicznymi. Najmłodsze geo1ogicznie są niskie, terasy zalewowe i położone przy korycie Wisły na wysokości 32-34 m n.p.m. Występują zarówno na wschód jak i na zachód od Solca (Otorowo, Przyłubie). Zbudowane są z mułków, piasków pylastych i drobnoziarnistych o miąższości 2 – 4 m zalegających na piaskach różnoziarnistych rzecznych i wodnolodowcowych (10-15 m). Terasa zalewowa ma szerokość do 0,7- 0,8 km. Terasy nadzalewowe położone są na wysokości 36 – 48 m npm. Mają one charakter erozyjny. Największą powierzchnię zajmuje terasa erozyjna o wysokości 70-72 m npm. Powszechnym typem krajobrazu na wszystkich poziomach terasowych (poza terasą zalewową) jest krajobraz eoliczny. Na niższych terasach formy eoliczne są niewielkiej wysokości (2—4 m npm), występują sporadycznie. Klasyczne wydmy śródlądowe występują w południowej części gminy, na poziomie terasy pradolińskiej 79-72 m npm. Są to wydmy paraboliczne, wały i pagórki wydmowe o wysokości względnej do 30 m, przeciętnie 10 –15 m. Najwyższe pagórki osiągają 100- 101 m n.p.m. (Szwedzka Góra).

Niewielkie fragmenty terenu gminy należą do krajobrazu morenowego, który zachował się w postaci wysp erozyjnych w okolicach Wypalenisk oraz Chrośny.

W obrębie teras, głównie niższych poziomów występują obniżenia z namułkami organiczno-mineralnymi, lokalnie z torfami o niewielkiej miąższości.

Geneza krajobrazu zadecydowało o charakterze użytkowania. Terasa nadzalewowa oraz niższe poziomy terasowe użytkowane są rolniczo. W ich obrębie zlokalizowana jest zabudowa Solca Kujawskiego oraz rozproszona zabudowa wiejska. Wyższe zwydmione terasy pradolinne są zalesione. Jedynie w obrębie oerozyjnych wysp glacjalnych oraz w rejonie Kabatu występują grunty rolne i zabudowa Wypalenisk oraz Chrośny.

2.3.2. Wydobywanie surowców mineralnych

Tabela 14. Wydobywanie surowców wg koncesji

Lp.	Nazwa złoża, lokalizacja złoża	Rodzaj kopaliny	Powierzchnia złoża (ha)	Zasoby m^3	Okres ważności koncesji
Eksploatacja na podstawie koncesji Starosty Bydgoskiego					
1.	„Chrośna I"	torf	1,39	36,76 tys.	10.09.2009 r.
2.	„Makowiska II"	Kruszywo naturalne	1,9		31.08.2028r.
3.	„Makowiska III"	Kruszywo naturalne	2,26		31.12.2009r.

2.3.3.Ochrona przyrody i krajobrazu

Podstawy prawne działań z zakresu ochrony przyrody formułuje ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz.880). Ochrona przyrody... "oznacza zachowanie, właściwe wykorzystanie oraz odnawianie zasobów i składników przyrody, w szczególności dziko występujących roślin i zwierząt oraz kompleksów przyrodniczych i ekosystemów".

Według projektu nowej ustawy (po konsultacjach) celem ochrony przyrody jest:

1) utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów;
2) zachowanie różnorodności biologicznej;
3) zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego;
4) zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt, grzybów wraz z ich siedliskami przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu;
5) ochrona zieleni w miastach, wsiach oraz zadrzewień;
6) utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów przyrody, jej tworów i składników;
7) kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, promocję i informowanie w dziedzinie ochrony przyrody.

Organami administracji w zakresie ochrony przyrody są: minister właściwy do spraw środowiska i wojewoda. Zgodnie z zapisami art. 7 ustawy wojewoda wykonuje zadania organu administracji rządowej w zakresie ochrony przyrody przy pomocy wojewódzkiego konserwatora przyrody.

Podstawowe cele realizowane są poprzez tworzenie systemu obszarów chronionych. System ten stanowi układ przestrzenny wzajemnie uzupełniających się form ochrony przyrody, łączonych korytarzami ekologicznymi.

Wojewoda prowadzi dokumentację stanu przyrody, a w szczególności cennych ze względów naukowych lub rzadkość występowania tworów przyrody, obszarów przyrodniczych i innych składników przyrody oraz rejestr rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

Formami ochrony przyrody są :

1) parki narodowe;
2) rezerwaty przyrody;
3) parki krajobrazowe;
4) obszary chronionego krajobrazu;
5) obszary Natura 2000;
6) pomniki przyrody;
7) stanowiska dokumentacyjne;
8) użytki ekologiczne;
9) zespoły przyrodniczo-krajobrazowe;
10) ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

IDENTYFIKACJA FORM OCHRONY PRZYRODY NA TERENIE GMINY SOLEC KUJAWSKI:

Na terenie gminy ani w jej otoczeniu **nie występuje park narodowy** ani jego otulina.

REZERWATY PRZYRODY

Rezerwat przyrody „Łażyn", o powierzchni całkowitej 26,22 ha, położony na terenie Nadleśnictwa Solec Kujawski w odległości ca 700 m na wschód od jeziora Jezuickiego. Stanowi go typowo wykształcony zespół boru świeżego. Jest to obszar wydm śródlądowych z ponad 170 letnim drzewostanem boru sosnowego. Warstwy roślinności zielnej i mszystej są dobrze i charakterystycznie rozwinięte. Został utworzony w 2002r.

Na terenie gminy ani w jej otoczeniu **nie występują parki krajobrazowe.**

OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU WYDM KOTLINY TORUŃSKO-BYDGOSKIEJ

Obszar Chronionego Krajobrazu Wydm Kotliny Toruńsko-Bydgoskiej obejmuje jedno z największych w Polsce pól wydmowych pokrywające najwyższe (67,2-67,5 m npm) terasy Pradoliny Wisły.

Składa się z dwóch podjednostek; części zachodniej i części wschodniej. Podobszar zachodni obejmuje podstawowy fragment Kotliny Toruńsko-Bydgoskiej w granicach dawnego województwa bydgoskiego. Jego powierzchnia ogólna wynosi 246 km^2 w tym lasy – 231,5 km^2, wody (głównie Jezioro Jezuickie) – 1,50 km^2, tereny pozostałe, przeważnie rolne – 13 km^2. Omawiany Obszar stanowi strefę masowego wypoczynku mieszkańców Bydgoszczy i innych pobliskich miejscowości. Pełni też ważną rolę w turystyce codziennej i świątecznej. Dużą jego część stanowią tereny leśne obrębu Bartodzieje i zachodni skraj obrębu Bydgoszcz. Obowiązują na nim następujące ograniczenia i zalecenia: „Ze względu na wysoką podatność na zniszczenie słabo wykształconych gleb leśnych i naruszenie stateczności wydm i pól wydmowych – szczególny nacisk należy położyć na zapobieganie działaniom, które mogłyby doprowadzić do naruszenia tej równowagi. Ze względu na glebo i wodochronny charakter lasów – niektóre fragmenty kompleksów leśnych nie są wskazane do zrębów całkowitych. Wskazana jest natomiast adaptacja lasów do zwiększonej penetracji". Obszar chronionego krajobrazu Wydm Kotliny Toruńsko-Bydgoskiej został utworzony Rozporządzeniem nr 9 Wojewody Bydgoskiego z dnia 14 czerwca 1991 roku w sprawie utworzenia 22 obszarów krajobrazu chronionego w województwie bydgoskim oraz rozporządzeniem Nr 46/99 Wojewody Kujawsko- Pomorskiego z dnia 25 marca 1999r. w sprawie ustalenia i ogłoszenia wykazów aktów prawa miejscowego obowiązujących na terenie województwa kujawsko-pomorskiego lub jego części (Dz.U. Woj. Kuj.- Pom. Nr 19 poz. 117 z 1999r.

OBSZARY NATURA 2000

Podstawę prawną ochrony europejskiej flory, fauny i siedlisk stanowią dwa akty:

1) Dyrektywa 79/409/EWG o ochronie dziko żyjących ptaków, zwana Dyrektywą Ptasią, uchwalona 2 kwietnia 1979 r., a następnie zmodyfikowana dyrektywami 81/854/EWG, 85/411/EWG, 86/122/ EWG, 91/244/EWG i 94/24/EWG;
2) Dyrektywa 92/43/EWG o ochronie siedlisk przyrodniczych oraz dziko żyjącej fauny i flory, zwana Dyrektywą Siedliskową, uchwalona 21 maja 1992 r. i zmieniona dyrektywą 97/62EWG.

Obie dyrektywy są uzupełnione przez decyzje Komisji Europejskiej, które odnoszą się do metodycznych i formalnych aspektów wdrażania koncepcji „NATURA 2000". Obie także zawierają zakazy i nakazy niezwiązane bezpośrednio z obszarami sieci, ale – szerzej – z ochroną dzikiej flory i fauny na kontynencie europejskim.

Zgodnie z aktualnymi propozycjami Ministerstwa Środowiska - lista obszarów NATURA 2000 przewiduje się powołanie 247 obszarów, w tym:

- 184 - Specjalne Obszary Ochrony (Ostoje Siedliskowe), na terenie województwa kujawsko-pomorskiego przewiduje się SOO dla Fortów w Toruniu o powierzchni 0,1 ha dla ochrony

siedliska nietoperzy, oraz w ramach SOO Doliny Noteci na obszarze gmin Białe Błota, Sicienko, Kcynia, Nakło nad Notecią, Sadki, Szubin, M. Bydgoszcz

- 71 - Obszary Specjalnej Ochrony (Ostoje Ptaków) na terenie województwa kujawsko-pomorskiego przewiduje się utworzenie 4 OSO czyli Ostoi Ptaków : „Błota Rakutowskie", „Bagienna Dolina Drwęcy", „ Dolina Dolnej Wisły" i „ Ostoja Nadgoplańska"

Obszary lądowe stanowią 10,3 % powierzchni Polski, w tym:

- Specjalne Obszary Ochrony (Ostoje Siedliskowe): 3,7 %,
- Obszary Specjalnej Ochrony (Ostoje Ptaków) : 7,8 %.

Teren gminy Solec Kujawski znajdzie się **W OBSZARZE SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW „ DOLINA DOLNEJ WISŁY".** Nr kodu PLB 040003.
Całkowita powierzchnia obszaru proponowanego przez Ministerstwo Środowiska wynosi 34798,3 ha.
W obszarze znajdą się miasta i gminy od Ciechocinka do Gdańska włącznie, w tym: miasto Solec Kujawski z powierzchnią 286 ha oraz tereny wiejskie tej gminy o powierzchni 1396 ha.
Nadzór nad obszarem specjalnej ochrony ptaków ma pełnić Dyrektor Parku Krajobrazowego Doliny Dolnej Wisły

Dyrektywa Ptasia nakłada na wszystkie kraje członkowskie Wspólnoty Europejskiej obowiązek podjęcia odpowiednich działań legislacyjnych, ochronnych, kontrolnych i monitoringowych w celu zapewnienia trwałej egzystencji wszystkim, dziko żyjącym gatunkom europejskiej awifauny (w tym także ptakom związanym ze środowiskiem mórz i reprezentującym gatunki tylko czasowo związane z kontynentem europejskim), wprowadzenia prawnej regulacji zasad pozyskiwania i handlu ptakami łownymi oraz eliminacji niedopuszczalnych (niehumanitarnych) metod ich odłowu i zabijania. Dyrektywa Ptasia wyposażona jest w 5 załączników, z których pierwszy zawiera listę 180 gatunków ptaków wymierających lub zagrożonych głównie wskutek niekorzystnych zmian typowych dla nich siedlisk, często bardzo rzadkich, które w naszym kraju coraz częściej nazywamy „gatunkami specjalnej troski" i dla ochrony których Dyrektywa nakazuje wytypowanie tzw. obszarów specjalnej ochrony (OSO), zwanych potocznie „obszarami ptasimi". Ostoje ptasie – to jedna z dwóch zasadniczych składowych sieci NATURA 2000, a troska o zachowanie takich ostoi w stanie zgodnym z potrzebami życiowymi ptaków (w praktyce – w stanie nie gorszym niż w momencie ich ustanowienia) – to podstawowy sposób ochrony ptaków. Wybór OSO nie jest dobrowolny, dyrektywa nakazuje bowiem uwzględnienie dość precyzyjnych kryteriów ilościowych, opracowanych przez Bird Life International.
Dyrektywa Siedliskowa, podobnie jak ptasia zawiera kilka załączników, precyzujących jej zakres.
Polskę obowiązuje wytypowanie OSO dla ok. 120 gatunków ptaków oraz SOO dla 68 typów siedlisk, 70 gatunków zwierząt i 22 gatunków roślin. Warto zaznaczyć, że wprawdzie OSO i SOO wyznacza się na podstawie innych kryteriów, to obszary te mogą się w poszczególnych przypadkach pokrywać, całkowicie lub częściowo, i tak w istocie będzie, przynajmniej w naszym kraju. Lista typów siedlisk i lista gatunków, wymienionych w dyrektywie siedliskowej, mogą być weryfikowane i uzupełniane. Z pewnością jedno i drugie będzie miało miejsce po rozszerzeniu Wspólnoty Europejskiej o 10 nowych państw, Polska zresztą już zgłosiła swoje propozycje, wstępnie zaakceptowane przez Komisję Europejską.
Tryb zatwierdzania „obszarów ptasich", jako elementów sieci „NATURA 2000", jest stosunkowo prosty. Jeśli są one wyznaczone zgodnie z kryteriami Dyrektywy Ptasiej – niejako automatycznie stają

się jej elementem.
Zgodnie z art. 6 Dyrektywy Siedliskowej każde państwo członkowskie UE jest odpowiedzialne za utrzymanie spójności ekologicznej sieci „NATURA 2000", co zobowiązuje do opracowania ramowej, krajowej strategii jej ochrony.

Uchwałą Nr XV/101/2004, z dnia 31 marca 2004 w sprawie wyrażenia opinii odnośnie projektowanych obszarów NATURA 2000 położonych w granicach Miasta i Gminy Solec Kujawski Rada Miejska w Solcu Kujawskim **zaopiniowała negatywnie** przedłożony przez Ministerstwo Środowiska projekt włączenia terenów leżących w granicach administracyjnych Gminy Solec Kujawski, oznaczonych jako PLH 4003 „Dolina Wisły między Solcem Kujawskim a Świeciem nad Wisłą" do sieci obszarów chronionych.

POMNIKI PRZYRODY

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupienia o szczególnej wartości naukowej, kulturowej, historyczno-pamiątkowej i krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, w szczególności sędziwe i okazałych rozmiarów drzewa i krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe, jaskinie.

Tabela 15. Pomniki przyrody

L.p.	Nr rejestru Woj. Kons. Przyrody	Pomnik przyrody Obwód w pierśnicy	Lokalizacja	Nr działki ewidencyjnej i jej właściciel
1.	605	Dąb szypułkowy 466 cm	Makowiska przy skrzyżowaniu dróg Bydgoszcz- Toruń- Szczecin	Nr 44/1 Makowiska
2.	606	2 dęby szypułkowe 424 i 436 cm	Przyłubie na cmentarzu poewangelickim	Nr 81 – Gmina
3.	607	Dąb szypułkowy 436 cm	Przyłubie przy szkole	Nr 79 – Gmina
4.	608	2 dęby szypułkowe 396 i 343 cm	Przyłubie na cmentarzu poewangelickim	Nr 474 - Gmina
5.	609	2 dęby szypułkowe po 320 cm	Solec Kujawski – POD „ Bartek"	Nr 964 – Gmina pod zarządem POD „ Bartek" Solec Kuj.
6.	610	Topola czarna 729 cm	Solec Kujawski nad brzegiem Wisły	Nr 521/1 - Gmina
7.	611	2 sosny zwyczajne 220 i 210 cm	Solec Kujawski Sp. Mieszk. Transportowiec	Nr 676/8 - Gmina
8.	612	5 sosen zwyczajnych 225,195,185,184 i 170 cm	Solec Kujawski ul. Toruńska	Nr 672 - Gmina
9.	613	12 sosen zwyczajnych 245- 100 cm oraz jesion wyniosły – 310 cm	Solec Kujawski ul. Kujawska	Nr 1279 - Gmina
10.	614	Topola biała trójwierzchołkowa 462/361/342 cm	Solec Kujawski ul. Sportowa	681 – Gmina
11.	615	2 topole czarne	Solec Kujawski	517/4 – Gmina

		655 i 575 cm	ul. Żeglarska	
12.	616	Dąb szypułkowy „ Krzywy Dąb” 510 cm	Chojnaty	Oddz. 159a leśnictwo Chojnaty, obręb Zawiszyn Nadleśnictwo Cierpiszewo
13.	617	Dąb szypułkowy 380 cm	Chojnaty- zabudowania leśnictwa Chojnaty	Oddz. 161c leśnictwo Chojnaty, obręb Zawiszyn Nadleśnictwo Cierpiszewo
14.	618	Dąb szypułkowy 380 cm	Chojnaty	Oddz. 1611 leśnictwo Chojnaty, obręb Zawiszyn Nadleśnictwo Cierpiszewo
15.	619	Dąb szypułkowy 525 cm	Chojnaty	Oddz. 182j leśnictwo Chojnaty, obręb Zawiszyn Nadleśnictwo Cierpiszewo
16.	620	2 dęby szypułkowe 415 i 395 cm	w pobliżu m. Jarzębiec	Oddz. 198j leśnictwo Osiek, obręb Zawiszyn Nadleśnictwo Cierpiszewo
17.	621	2 dęby szypułkowe 295 i 285 cm	Lesisko	Oddz. 147k leśnictwo Lesiska, obręb Zawiszyn Nadleśnictwo Cierpiszewo
18.	622	2 topole białe 805 i 650 cm	Solec Kujawski SOLBET ZREMB ul. Toruńska	1278/1- Gmina
19.	849	Głaz narzutowy obwód 695 cm	Przyłubie Zakład Kamieniarski	Właściciel prywatny

Na terenie gminy (ani też powiatu) **nie utworzono stanowisk dokumentacyjnych.**

UŻYTKI EKOLOGICZNE

Na podstawie rozporządzenia nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz.U.Woj. Kuj-Pom Nr 8 poz. 76 z 2004r.) na terenie gminy Solec Kujawski.

Tabela 16. Wykaz użytków ekologicznych na terenie gminy

L.p.	Miejscowość i/lub Leśnictwo	Obręb leśny	Oddział, pododdział leśny	Obręb ewidencyjny	Nr działki ewidencyjnej	Pow. (ha)	Opis obiektu
Nadleśnictwo: CIERPISZEWO							
138.	Osiek	Zawiszyn	180f	Przyłubie	**180LP**	**0,34**	Bagno
139.	Osiek	Zawiszyn	180h	Przyłubie	**180LP**	**0,56**	Bagno
140.	Osiek	Zawiszyn	180a	Przyłubie	**180LP**	**10,47**	Łąka zalewowa
141.	Ustronie	Zawiszyn	11f	Przyłubie	**11/3LP**	**0,06**	Bagno
142.	Ustronie	Zawiszyn	11r	Przyłubie	**11/3LP**	**0,06**	Bagno
143.	Ustronie	Zawiszyn	23f	Przyłubie	**23/2LP**	**0,03**	Bagno-źródło
Nadleśnictwo: SOLEC KUJAWSKI							
949.	Przyłubie/Leszyce	Leszyce	75b	Przyłubie	**7/43LP**	**1,01**	Bagno
962.	Chrośna/Dąbrowa	Leszyce	99f	Chrośna	**99/2LP**	**0,05**	Bagno
1018	Przyłubie/Chrośna	Solec	1h	Przyłubie	**1/1LP**	**2,41**	Bagno
1020	Chrośna/Chrośna	Solec	5l	Chrośna	**5/8LP**	**0,78**	Bagno
1021	Przyłubie/Chrośna	Solec	8b	Przyłubie	**8LP**	**1,27**	Bagno
1022	Przyłubie/Chrośna	Solec	8i	Przyłubie	**8LP**	**0,69**	Bagno
1023	Przyłubie/Chrośna	Solec	9c	Przyłubie	**9/2LP**	**1,11**	Bagno
1024	Przyłubie/Chrośna	Solec	9g	Przyłubie	**9/2LP**	**0,29**	Bagno
1025	Przyłubie/Chrośna	Solec	14k	Przyłubie	**14/2LP**	**0,77**	Bagno
1026	Przyłubie/Chrośna	Solec	14n	Przyłubie	**14/2LP**	**0,68**	Bagno
1027	Przyłubie/Chrośna	Solec	23f	Przyłubie	**23LP**	**0,28**	Bagno
1028	Przyłubie/Chrośna	Solec	23h	Przyłubie	**23LP**	**1,10**	Bagno
1029	Przyłubie/Jezierce	Solec	81b	Przyłubie	**81/4LP**	**0,41**	Bagno
1030	Przyłubie/Jezierce	Solec	104n	Przyłubie	**104/2LP**	**0,49**	Bagno

1031	Przyłubie/Jezierce	Solec	105f	Przyłubie	**105/12LP**	**0,77**	Bagno
1032	Przyłubie/Jezierce	Solec	105Ad	Przyłubie	**105/18LP**	**4,40**	Bagno
1033	Przyłubie/Jezierce	Solec	105Af	Przyłubie	**105/18LP**	**1,07**	Bagno
1034	Przyłubie/Jezierce	Solec	105Am	Przyłubie	**105/17LP**	**0,90**	Bagno
1035	Przyłubie/Jezierce	Solec	107Ag	Przyłubie	**107/3LP**	**0,36**	Bagno
1036	Przyłubie/Jeziorce	Solec	108i	Przyłubie	**108/3LP**	**5,91**	Bagno
1037	Przyłubie/Miejskie	Solec	144l	Przyłubie	**144/2LP**	**2,87**	Bagno
1038	Wypaleniska/Łażyn	Solec	206a	Wypaleniska	**206LP**	**7,06**	Bagno
1039	Przyłubie/Jezierce	Solec	213f; d	Przyłubie	**213LP**	**3,04**	Bagno
1040	Przyłubie/Jezierce	Solec	214c	Przyłubie	**214LP**	**1,14**	Bagno
1041	Przyłubie/Zagórzanka	Solec	219b	Przyłubie	**219LP**	**0,57**	Bagno
1042	Wypaleniska/Miejskie	Solec	232n	Wypaleniska	**232/28LP**	**1,23**	Bagno
1043	Przyłubie/Zagórzanka	Solec	235g	Przyłubie	**235/2LP**	**0,44**	Bagno
1044	Przyłubie/Zagórzanka	Solec	236d	Przyłubie	**236/1LP**	**0,38**	Bagno
1045	Solec Kujawski/Zagórzanka	Solec	237h	Przyłubie	**237/1LP**	**5,38**	Bagno
1046	Przyłubie/Zagórzanka	Solec	238f	Przyłubie	**238/2LP**	**4,72**	Bagno
1047	Makowiska/Łażyn	Solec	251i	Makowiska	**251/9LP**	**0,31**	Bagno

Na terenie gminy (ani też powiatu) **nie utworzono zespołów przyrodniczo-krajobrazowych.**

OCHRONA GATUNKOWA ROŚLIN, ZWIERZĄT I GRZYBÓW

W Nadleśnictwie Solec Kujawski.

Tabela 17. Rośliny chronione występujące na terenie gminy

L.p.	Miejscowość	Gatunek chronionej roślin
1.	L-ctwo Żółwin	Konwalia majowa
2.	L-ctwo Żółwin	Kruszyna pospolita
3.	L-ctwo Żółwin	Mącznica lekarska
4.	L-ctwo Żółwin	Wełnianka wąskolistna
5.	L-ctwo Żółwin	Porosty chronione

Zwierzęta chronione występujące na terenie gminy

FAUNA KRĘGOWCÓW NADLEŚNICTWA BYDGOSZCZ, KTÓRE MOGĄ WYSTĘPOWAĆ NA TERENIE GMINY SOLEC KUJAWSKI

Status gatunku
kategoria:
CHR - gatunek objęty ochroną gatunkową (G), łowiecką (Ł)
E - gatunki ginące (zanikające)
V - gatunki narażone na wyginięcie
R - gatunki rzadkie (dotyczy również gatunków zwiększających naturalnie zasięg występowania i introdukowanych)
B – gatunki względem, których obecnie brak wyraźnych oznak zagrożenia
N - gatunki o nieustalonym statusie zagrożenia
↔stabilizacja; ↓spadek; ↑wzrost; ? brak danych - obserwowany w skali lokalnej trend zmiany liczebności populacji
skala zagrożenia:
K - zagrożone w skali kraju
L - zagrożone w skali lokalnej, regionu

PCKZ - umieszczone na liście Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt

Tabela 18. Zwierzęta chronione występujące na terenie gminy

gromada: Gady – Reptilia

L.p.	Gatunek	CHR	E	V	R	B	N	↔
		G, Ł	K	K, L	K, L	K,L	K,L	↓↑
1	Padalec zwyczajny *Anguis fragilis*	CHR, (G)		VK				↓
2	jaszczurka zwinka *Lacerta agilis*	CHR, (G)		VL				↓
3	jaszczurka żyworodna *Lacerta vivipara*	CHR, (G)		VL				↓
4	żmija zygzakowata *Vipera berus*	CHR, (G)		VL				↓

gromada: Ptaki - Aves

rząd: brodzące *Ciconiiformes*

L.p.	Gatunek							
1.	bocian czarny *Ciconia nigera*	CHR, (G)			R			↔
2.	bocian biały *Ciconia ciconia*	CHR, (G)				B		↔

rząd: jastrzębiowe *Accipitriformes*

L.p.	Gatunek							
1.	błotniak stawowy *Cirrus aeruginosus*	CHR, (G)			VL			↑
2.	jastrząb *Accipiter gentilis*	CHR, (G)			VL			↔
3.	krogulec *Accipiter nisus*	CHR, (G)			VL			↔
4.	myszołów *Buteo buteo*	CHR, (G)				B		↔

rząd: sokołowe *Falconiformes*

L.p.	Gatunek							
1.	pustułka *Falco tinnunculus*	CHR, (G)				B		↔
2.	kobuz *Falco subbuteo*	CHR, (G)			RL			?

rząd: gołębiowe *Columbiformes*

L.p.	Gatunek							
1.	grzywacz *Columba palumbus*	CHR, (Ł)				B		↑
2.	sierpówka *Streptopelia decaocto*	CHR (G)				B		↑
3.	turkawka *Streptopelia turtur*	CHR, (G)				B		↔

rząd: kukułkowe *Cuculiformes*

L.p.	Gatunek							
1.	kukułka *Cuculus canorus*	CHR, (G)				B		↔

rząd: sowy *Strigiformes*

L.p.	Gatunek							
1.	Pójdźka *Athene noctua*	CHR, (G)		VK				?
2.	puszczyk *Strix aluco*	CHR, (G)				B		↔

rząd: łaźce *Piciformes*

L.p.	Gatunek							
1.	krętogłów *Jynx torquilla*	CHR, (G)		VL				↓
2.	dzięcioł zielony *Picus viridis*	CHR, (G)			RL			?
3.	dzięcioł czarny Dryocopus martius	CHR, (G)				B		↔
4.	dzięcioł duży *Dendrocopos major*	CHR, (G)				B		↔
5.	dzięciołek *Dendrocopos minor*	CHR, (G)				B		↔

rząd: wróblowe *Passeriformes*

L.p.	Gatunek							
1.	dymówka *Hirundo rustica*	CHR, (G)				B		↔
2.	oknówka *Delichon urbica*	CHR, (G)				B		↔
3.	świergotek drzewny *Anthus trivialis*	CHR, (G)				B		↑
4.	strzyżyk *Troglodytes troglodytes*	CHR, (G)				B		↔
5.	pokrzywnica *Prunella modularis*	CHR, (G)				B		↔
6.	rudzik *Erithacus rubecula*	CHR, (G)				B		↔
7.	pokląskwa *Saxicola rubetra*	CHR, (G)				B		↔
8.	kos *Turdus merula*	CHR, (G)				B		↔
9.	sikora uboga *Parus palustris*	CHR, (G)				B		↔
10.	czarnogłówka *Parus montanus*	CHR, (G)				B		↔
11.	czubatka *Parus cristatus*	CHR, (G)				B		↔
12.	sosnówka *Parus ater*	CHR, (G)				B		↔
13.	sikora modra *Parus caeruleus*	CHR, (G)				B		↔
14.	bogatka *Parus major*	CHR, (G)				B		↔
15.	kowalik *Sitta europaea*	CHR, (G)			RL			↔
16.	pełzacz leśny C*erthia familiaris*	CHR, (G)				N		?
17.	sójka *Garrulus glandarius*	CHR, (G)				B		↔
18.	sroka *Pica pica*	CHR, (G)				B		↑
19.	kawka *Corvus monedula*	CHR, (G)				B		↔
20.	gawron *Corvus frugilegus*	CHR, (G)				B		↑
21.	wrona *Corvus coronae*	CHR, (G)				B		↔
22.	kruk *Corvus corax*	CHR, (G)				B		↑
23.	szpak *Sturnus vulgaris*	CHR, (G)				B		↔
24.	zięba *Fringilla coelebs*	CHR, (G)				B		↔
25.	gil *Pyrrhula pyrrhula*	CHR, (G)			RL			?

gromada: ssaki - Mammalia

rząd: owadożerne - *Insectivora*

L.p	Gatunek	**CHR**	**E**	**V**	**R**	**B**	**N**	
		G, Ł	**K**	**K, L**	**K, L**	**K,L**	**K,L**	**↔↓↑**
1.	jeż wschodni *Erinaceus concolor*	CHR, (G)		VL				↓
2.	kret *Talpa europaea*	CHR, (G				B		↔
3.	ryjówka aksamitna *Sorex araneus*	CHR, (G				B		↔
4.	ryjówka malutka *Sorex minutus*	CHR, (G				B		↔

rząd: nietoperze - *Chiroptera*

Lp	Gatunek							
1	nocek duży *Myotis myotis*	CHR, (G)			RL			?
2	nocek Natterer *Myotis nattereri*	CHR, (G)				B		↔
3	nocek rudy *Myotis daubentoni*	CHR, (G)				B		↑
4	mroczek późny *Eptesicus serotinus*	CHR, (G)				B		↔
5	karlik malutki *Pipistrellus pipistrellus*	CHR, (G)					N	?
6.	karlik większy *Pipistrellus nathusii*	CHR, (G)				B		↔
7.	borowiec wielki *Nyctalus noctula*	CHR, (G)		VL				↓
8.	gacek brunatny *Plecotus auritus*	CHR, (G)				B		↔
9.	mopek *Barbastella barbastellus*	CHR, (G)				B		↔

2.3.4.Ochrona i zrównoważony rozwój lasów

Zwiększanie lesistości regionu wynikające z zapisów ustawy o przeznaczeniu gruntów rolnych pod zalesienie.

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o wspieraniu obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej(Dz. U. Nr.229, poz. 2273 z późn. zm.) reguluje ona zasady przeznaczenia gruntów rolnych do zalesienia.

Grunt rolny będący częścią gospodarstwa rolnego lub stanowiący jego całość może być przeznaczony do zalesienia, jeżeli spełnia co najmniej jeden z niżej wymienionych warunków:

- są to grunty klasy VI lub V,
- grunty , które położone są na stoku o średnim nachyleniu powyżej 15%,
- grunt jest okresowo zalewany,
- grunt jest zdegradowany tzn. że rolnicza wartość użytkowa zmalała, w szczególności w wyniku pogorszenia warunków przyrodniczych albo wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej.

Łączna powierzchnia gruntu przeznaczonego do zalesienia nie może być mniejsza niż 0,4 ha i nie może przekraczać 30 ha, przy czym minimalna powierzchnia wydzielenia musi wynosić minimum 0,10 ha. Właściciele takich gruntów mogą składać wnioski na piśmie do Starosty, właściwego ze względu na miejsce położenia gruntu, o wyrażenie zgody na przeznaczenie gruntu rolnego pod zalesienia.

Właściwy Starosta rozpatruje napływające wnioski według kolejności ich wpływu. Na wydanie decyzji ma 60 dni licząc od dnia otrzymania wniosku. Po wydaniu pozytywnej decyzji przez Starostę taki grunt jest zalesiany na podstawie planu zalesienia, a uprawa leśna powinna być prowadzona przez właściciela gruntu zgodnie z uproszczonym planem urządzenia lasu lub decyzją Starosty. Po otrzymaniu zawiadomienia o zakończeniu zalesiania Starosta, w terminie trzech miesięcy od dnia otrzymania powyższego zawiadomienia, winien sprawdzić wykonanie zalesienia (udatność uprawy powinna być nie mniejsza niż 70%) i wydać decyzję administracyjną stwierdzającą prowadzenie przez właściciela gruntu uprawy leśnej. Po otrzymaniu pozytywnej decyzji administracyjnej właściciel takiego gruntu nabywa prawo do miesięcznego ekwiwalentu za wyłączenie gruntu z upraw rolnych i prowadzenie uprawy leśnej.

Zgodnie z ustawą koszty sadzonek i koszty sporządzenia planu zalesienia winny być pokryte przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Krajowy Program Zwiększania Lesistości - Aktualizacja 2003 r. opracowany pod auspicjami Ministerstwa Środowiska przewiduje, że po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej należy przewidywać istotne zmiany w finansowaniu zalesień na gruntach prywatnych. W Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi został bowiem opracowany projekt „Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004-2006" (wersja z marca 2003 r.). Propozycje tam zawarte są zgodne, co do zasady, z odpowiednimi dokumentami Unii Europejskiej, tj. z rozporządzeniami 1257/1999 i 445/2002. Wielkość płatności w odniesieniu do zalesień gruntów rolnych obejmuje koszty założenia, pielęgnacji i ochrony upraw leśnych (z wyjątkiem kosztów przygotowania gleby) oraz koszty ekwiwalentu. Jeżeli ten projekt zostanie zaakceptowany przez Komisje Europejską, to nastąpią pewne zmiany w stosunku do zasad płatności ustalonych w ustawie z 8 czerwca 2001 r. tzw. „zalesieniowej". Wzrosną płatności - rozumiane jako zwrot kosztów założenia i pielęgnowania uprawy leśnej – do poziomu faktycznie ponoszonych kosztów w warunkach polskich (z wyjątkiem przygotowania gleby). Natomiast zmniejszona zostanie stawka ekwiwalentu do 1000 zł/ha/rok. Za ustaleniem ekwiwalentu w wymienionej wielkości przemawiają następujące racje:

1) dochód z produkcji rolnej uzyskiwany z 1 ha gruntów V, VI i VIz klasy bonitacyjnej wynosi maksymalnie kilkaset złotych rocznie,
2) przy ograniczonych środkach zostanie zalesiona większa powierzchnia gruntów rolnych, a tym samym pełniej będą realizowane cele KPZL.

W załączniku nr 1 do programu Ministerstwa wykazano w wymiarze procentowym preferencje zalesieniowe gmin w kraju. Szczególnie wysokie preferencje stwierdzono dla województwa kujawsko- pomorskiego (24,2%)

Z zestawienia gmin (i miast wykazujących grunty do zalesienia) uporządkowanych na podstawie liczby punktów odzwierciedlających ich preferencje zalesieniowe dla miasta i gminy Solec Kujawski ustalono punktację przedstawioną w poniższej tabeli.

Tabela 19. Punktacja dla Miasta i Gminy Solec Kujawski

L.p.	Nazwa gminy	Kod	Liczba punktów
1	2	3	4
156	Solec Kujawski [m]	403084	8,90
161	Solec Kujawski [w]	403085	7,11

Według tego programu:

Tabela 20. Powierzchnia gruntów rolnych przewidzianych do zalesienia w latach 2001-2020

Powierzchnia gruntów rolnych przewidzianych do zalesienia w latach 2001-2020		
Sektor państwowy	Sektor niepaństwowy	Razem
108	28	136

Spośród trzech Nadleśnictw gospodarujących Lasami Państwowymi na terenie gminy zalesienia wykonywało Nadleśnictwo Cierpiszewo. Plany zalesieniowe tego Nadleśnictwa przewidują zalesienie na powierzchni 26,5 ha w latach 2004- 2007. Na dalsze lata działań tych nie przewiduje się.

Plany zalesieniowe Nadleśnictwa Solec Kujawski – w 2006 r. – 3,62 ha.

Wprawdzie według informacji wynikających z ankiet opracowanych dla potrzeb niniejszego projektu w okresie do 2011 nie przewiduje się zalesień w sektorze niepaństwowym, to jednak, biorąc pod uwagę uwarunkowania w rolnictwie i możliwość uzyskania dotacji nie należy wykluczać zalesień, szczególnie w sektorze niepaństwowym.

Wśród drzewostanów Lasów Państwowych położonych na terenie gminy Solec Kujawski, dominują lasy sosnowe (98%).

Lasy Ochronne

Tabela 21. Powierzchnia istniejących lasów ochronnych na obszarze Gminy wg ich form własności

Własność	Powierzchnia (ha)
Indywidualnych rolników	165
Gmina Solec Kujawski	50
Lasy Państwowe, w tym:	Ogółem: 6812
Nadleśnictwo Bydgoszcz	426
Nadleśnictwo Cierpiszewo	2302
Nadleśnictwo Solec Kujawski	4084

Tabela 22. Tereny zieleni urządzonej

Podmiot	Powierzchnia (ha)
Zieleń miejska	13,50
Park miejski	28,00
Spółdzielnie mieszkaniowe	7,00
Ośrodek Sportu i rekreacji	1,67
Szkoły	0,20
Inne jednostki	0,80
Razem	51,17

Łowiectwo

Na podstawie art. 27 ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie (Dz.U z 2002 r. Nr 42, poz. 372 i Nr 113, poz. 984) zarządzeniem Wojewody Kujawsko- Pomorskiego nr 20/2003 z dnia 7 października 2003 r. w sprawie obwodów łowieckich Województwa Kujawsko-Pomorskiego - Dz.U. Woj. Kuj. Pom. Nr 120 poz. 1678 z 2003r. na terenie gminy Solec Kujawski funkcjonuje 8 obwodów łowieckich. Wykazano je w tabeli nr 24.

WYKAZ OBWODÓW ŁOWIECKICH NA TERENIE GMINY SOLEC KUJAWSKI

(Na podstawie zarządzenia Wojewody Kujawsko- Pomorskiego nr 20/2003 z dnia 7 października 2003 r. w sprawie obwodów łowieckich Województwa Kujawsko-Pomorskiego - Dz.U. Woj. Kuj. Pom. Nr 120 poz. 1678 z 2003r.)

Tabela 23.Wykaz obwodów łowieckich

Numer obwodu	Obszar obwodu w ha			% udział gruntów		Nazwa Nadleśnictwa	Gmina	Lasy LP PGL	Pola i pozost.	Dzierżawca zarządca obwodu	Uwagi
	Razem	w tym									
		lasy	pola i pozost.	Lasy	pola i poz.						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
147	4178	844	3334	20	80	Bydgoszcz Solec Kuj Cierpiszewo	Solec K. B-szcz	127 663 22	2618 748	KŁ 139 „Rybołów”	RDLP
157	7807	6966	841	89	11	Cierpiszewo	Rojewo SolecK W Niesz.	6966	515 136 190	KŁ „Fala” Warszawa	RDLP
157	7807	6966	841	89	11	Cierpiszewo	Rojewo SolecK W Niesz.	6966	515 136 190	KŁ „Fala” Warszawa	RDLP
158	7238	6663	575	92	8	Solec K	Solec K	6663	575	KŁ 250 „Miś”	RDLP
159	3760	3366	394	90	10	Bydgoszcz Solec K.	Solec K. N.W.W.	3182 184	56 338	KŁ 139 „Rybołów”	RDLP
177	6108	4703	1405	77	23	Solec K Bydgoszcz	N.W.W. SolecK Rojewo	4512 191	1162 183 60	KŁ 46 „Sokół	RDLP
178	5400	1504	3896	28	72	Szubin Solec K Bydgoszcz	Łabiszyn Złot.K N.W.W. B.Błota	51 533 920	1191 304 2220 181	KŁ 80 „Darz Bór”	

197	10721	1207	9514	11	89	Gołąbki Szubin Solec K.	Łabiszyn Barcin Solec K.	442 666 99	2356 6925 233	KŁ 6 „Złoty Róg”	

Największy zasięg działalności na terenie gminy Solec Kujawski wykazuje Wojskowe Koło Łowieckie nr 250 „Miś” z siedzibą w Bydgoszczy 85-915 Bydgoszcz, ul. Warszawska 10

Dane podstawowe o obwodzie;

1. *Nr obwodu* – 158
2. *Kategoria* – obwód leśny, zakwalifikowany jako słaby
3. *Powierzchnia* – 8020 ha
4. *Lokalizacja* – na terenie Gminy Solec Kujawski, obejmuje leśnictwa: Łażyn, Miejskie, Zagórzanka, Chrośna, Przyłubie.

Plan pozyskania zwierzyny w roku gospodarczym 2003/2004 przedstawia się następująco;
jelenie – 61 szt. , dziki – 30 szt., sarny – 39 szt.

Niszczenie upraw rolnych i leśnych przez zwierzynę jest zjawiskiem nieuniknionym, lecz Koło przeciwdziała, min. poprzez;

- Stworzenie i urozmaicanie dla zwierzyny płowej, dodatkowej bazy żerowej w postaci poletek zgryzowych z wierzbą paszową i innymi atrakcyjnymi krzewami przeznaczonymi do zgryzania a także wprowadzanie sadzonek dzikich drzew owocowych dostarczających owoców i nasion dla zwierząt łownych oraz innych, w tym ptaków.
- W 2001r. Koło założyło w oddziale leśnym Nr 141 leśnictwa Miejskie poletko zgryzowe o powierzchni 0,80 ha, dla zwierzyny płowej z atrakcyjnymi sadzonkami drzewek, w tym owocowych i krzewów. Koło planuje rozgrodzić tę powierzchnię i udostępnić zwierzynie w sezonie 2004/05.
- Stałe dokarmianie dzików i zwierzyny płowej (jeleni, sarn) w punktach dokarmiania (karmiskach) i nęciskach, na pasach zaporowych oraz uzupełnianie paśników sianem i solą. W każdym leśnictwie znajduje się kilka takich miejsc, których lokalizację Koło uzgodniło z Nadleśnictwem Solec Kujawski.
- Koło utrzymuje poletka żerowe z atrakcyjnymi roślinami, które udostępnia zwierzynie, i tak;
  - w leśnictwie Chrośna, czynne jest poletko żerowe o pow. 4,00 ha,
  - w leśnictwie Łażyn, poletko żerowe o pow. 0.60 ha.

Problem szkód w uprawach i plonach rolnych jest znośny dla Kola, w bieżącym sezonie łowieckim zgłoszono dwie szkody w leśnictwie Chrośna, na kwotę ok. 1000,00 zł.

2.3.5.Ochrona gleb i powierzchni ziemi

Gleby na terenie gminy Solec Kujawski, położone w Kotlinie Toruńskiej (Solec Kujawski) wykazują dominację piasków luźnych i częściowo piasków słabogliniastych.

Tabela 24. Użytkowanie gruntów na terenie gminy Solec Kujawski

Nazwa użytku - oznaczenie	Powierzchnia (ha)
Grunty orne R	1539
Pastwiska Ps	378
Łąki Ł	731
Rola pod zalesienie RZ	-
Lasy i grunty leśne Ls	13.103
Grunty zadrzewione Lz	107

Sady S	26
Tereny mieszkaniowe B	127
Tereny przemysłowe Ba	90
Tereny zabudowane inne Bi	13
Tereny budowlane nie zabudowane przezn. w PZP pod zabudowę Bp	12
Tereny rekreacyjno wypoczynkowe Bz	43
Nieużytki N	83
Drogi dr	417
Wody stojące i płynące Ws i Wp	516
Rowy W	68
Użytki kopalne K	0
Użytki ekologiczne E	62
Pozostałe - tereny komunikacyjne tereny różne	220
Ogółem	17.535

(w ha – stan na dzień 1 stycznia 2004 r.)

Tabela 25. Struktura zasiewów w gminie w 2002 r.

L.p.	Rodzaj zasiewów	Powierzchnia zasiewów (ha)	Udział (%)	Uzyskane plony (q/ha)
1	2	3	4	5
1.	Pszenica ozima	321	26,7	24,0
2.	Pszenica jara	71	5,9	21,0
3.	Żyto	120	10	20,0
4.	Jęczmień ozimy	46	3,8	26,0
5.	Jęczmień jary	85	7	22,0
6.	Owies	21	1,7	15,0
7.	Przen.-żyto ozime	259	21,5	22,0
8.	Inne zboża	116	9,6	22,0
9.	Rzepak ozimy	4	0,3	25,0
10.	Rzepak jary	1	-	22,0
11.	Ziemniaki	59	4,9	170
12.	Buraki cukrowe	34	2,8	320
13.	Buraki pastewne	10	0,2	-
14.	Kukurydza	-	-	-
15.	Gorczyca	-	-	-
16.	Gryka	-	-	-
17.	Rośliny strączkowe	8	0,6	-
18.	Inne	49	4	-

Tabela 26. Hodowla zwierząt na terenie gminy –gospodarstwa indywidualne - stan na rok 2002

L.p.	Zwierzęta hodowlane	Wielkość hodowli Ilość sztuk
1	2	3
1.	Konie	25
2.	Bydło	267
3.	Trzoda chlewna	1879
4.	Owce	-

Fermy hodowlane na terenie gminy:

- Dziewięć ferm drobiu

Ogrody działkowe: Nasycalnia, „Bratek", „Nad Torem", „Zgoda" i „ Transportowiec" w Solcu Kujawskim.

Na podstawie opracowania US Bydgoszcz z grudnia 2001 r. „ Ochrona środowiska w województwie kujawsko- pomorskim w latach 1999 - 2000" w powiecie bydgoskim stwierdzono, że : ze względu na kwasowość gleb potrzeba wapnowania w 2000 r. została uznana jako zbędna dla 58% gleb, jako konieczna w 9%, jako potrzebna w 9% i jako wskazana w 12%.

Zawartość składników pokarmowych w glebie w latach 1999- 2000 w powiecie i gminie przedstawiają poniższe zestawienia:

Zawartość fosforu:

	Powiat	Solec Kuj.
b. niska	3	1
niska	21	17
średnia	30	26
wysoka	21	26
b. wysoka	25	41

Zawartość potasu:

	Powiat	Solec Kuj.
b. niska	2	1
niska	13	10
średnia	28	32
wysoka	24	15
b. wysoka	33	42

Zawartość magnezu:

	Powiat	Solec Kuj.
b. niska	7	4
niska	25	12
średnia	38	22
wysoka	15	13
b. wysoka	15	49

Wartość rolniczą gleb odzwierciedla ich podział na klasy bonitacyjne. Podstawą zaliczania gleb do danej klasy bonitacyjnej są przede wszystkim właściwości gleb i warunki przyrodnicze terenu,

decydujące o ich urodzajności. Klasy bonitacyjne ustalone zostały oddzielnie dla gleb ornych i użytków zielonych. Za gleby bardzo dobre i dobre uznane zostały gleby klas od I do IIIb, podlegające bezwzględnej ochronie przed zmianą sposobu użytkowania (Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r., Dz. U. Nr 16, poz. 78, z późniejszymi zmianami). Ponadto ochroną prawną objęte są gleby IV klas bonitacyjnych oraz gleby organiczne (torfowe i murszowe). Zgodnie z ww. ustawą przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I-III, jeżeli ich zwarty obszar projektowany do takiego przeznaczenia przekracza 0,5 ha, wymaga zgody Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a klas IV, jeżeli ich zwarty obszar przekracza 1 ha; oraz w przypadku gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas V i VI, wytworzonych z gleb pochodzenia organicznego i torfowisk, jeżeli ich zwarty obszar projektowany do takiego przeznaczenia przekracza 1 ha; wymaga uzyskania zgody wojewody wyrażonej po uzyskaniu opinii izby rolniczej.

Tabela 27. Klasy bonitacyjne gruntów ornych

Grunty orne	Klasa bonitacyjna gruntów ornych								
	I	II	IIIa	IIIb	IVa	IVb	V	VI	VIRz
%	0	0	0,4	4,5	9,3	10,1	41,1	27,9	6,7

Tabela 28. Klasy bonitacyjne użytków zielonych

Użytki zielone	Klasa bonitacyjna użytków zielonych						
	I	II	III	IV	V	VI	VIPsZ
%	0	0	18,5	55,4	21,7	2,0	2,4

Wg Raportu ochrony środowiska w ramach prowadzonego monitoringu krajowego i regionalnego prowadzonego od 1993 r. cyklicznie co 5 lat nie stwierdzono skażenia metalami ciężkimi gleb użytkowanych rolniczo na terenie powiatu bydgoskiego. Stwierdza się jedynie podwyższoną zawartość siarki siarczanowej ocenianą na 1 w skali pięciopunktowej bez tendencji do zmian w rejonie Łęgnowa (teren miasta Bydgoszczy).

Zagrożenie gleb przez erozję

Erozja gleby – wodna i wietrzna, jest procesem niszczącym jej powierzchnię. Na terenach nizinnych erozja uwarunkowana jest m.in. poprzez nadmierną eksploatację terenów uprawowych, niewłaściwą gospodarkę rolną, wycinanie lasów, nadmierny wypas i niewłaściwą gospodarkę wodną.

Obszary najbardziej narażone na erozję wodną gleb (silną i intensywną) występują na terenie gminy w strefach krawędziowych doliny Wisły.

Wietrzna erozja gleb eoliczna atakuje każdą odsłoniętą, przesuszoną powierzchnię gleby, zwłaszcza rozwiniętą na podłożu piaszczystym. Rejonem dużych potencjalnie możliwości rozwoju erozji wietrznej są wydmowe obszary Kotliny Toruńskiej. Mniejsze możliwości rozwoju erozji eolicznej stwarzają obszary sandrowe z powodu grubszego materiału piaszczystego i płytszego zalegania wody gruntowej. Większość tych obszarów pokrywa obecnie szata roślinna, która skutecznie hamuje procesy erozji gleby.

2.3.6.Ochrona wód podziemnych

Zachodnia część terenu gminy (ca 15% obszaru całej gminy) znajduje się w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 138 – Pradolina Toruń – Eberswalde (Noteć), Qp (wody

czwartorzędowe, zbiornik pradolinny). Został on określony w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2002 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy, przyporządkowania zbiorników wód podziemnych do właściwych obszarów dorzeczy, utworzenia regionalnych zarządów gospodarki wodnej oraz podziału obszarów dorzeczy na regiony wodne (Dz.U. Nr 232, poz. 1953 z dnia 27 grudnia 2002 r.). GZWP Nr 138 zgodnie z wymienionym rozporządzeniem został przyporządkowany w podregionie bydgoskim do dorzecza Odry pod poz. 14 i obejmuje wody czwartorzędowe wymagające najwyższej ochrony (ONO). Ogólna powierzchnia 2100 km^2. Średnia głębokość ujęcia 30 m, szacunkowe zasoby dyspozycyjne 400 tys. m^3 na dobę.
Orientacyjne położenie omawianego zbiornika na terenie gminy (GZWP Nr 138) wyznaczono na mapie w skali 1 : 25000.

Stosownie do przepisów art. 59 Prawa wodnego:

Obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych, zwane dalej „obszarami ochronnymi", stanowią obszary, na których obowiązują zakazy, nakazy oraz ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów lub korzystania z wody w celu ochrony zasobów tych wód przed degradacją.
Na obszarach ochronnych można zabronić wznoszenia obiektów budowlanych oraz wykonywania robót lub innych czynności, które mogą spowodować trwałe zanieczyszczenie gruntów lub wód, a w szczególności lokalizowania inwestycji zaliczonych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.
Zgodnie z art. 60 – Obszar ochronny ustanawia, w drodze rozporządzenia, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej, na podstawie planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza wskazując zakazy, nakazy lub ograniczenia oraz obszary, na których obowiązują, stosownie do przepisów art. 59.

Monitoring zwykłych wód podziemnych realizowany jest w sieciach obserwacyjnych: krajowej, regionalnej i lokalnych.
Jakość wód podziemnych jest oceniana na podstawie „Wskazówek metodycznych dotyczących tworzenia regionalnych i lokalnych monitoringów wód podziemnych", sygnowanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Klasyfikacja jakości zwykłych wód podziemnych jest następująca:

- klasa Ia – wody najwyższej jakości,
- klasa Ib – wody wysokiej jakości,
- klasa II – wody średniej jakości,
- klasa III – wody niskiej jakości.

Zanieczyszczenia wód podziemnych w największym stopniu zależą od głębokości zalegania oraz izolacji poziomu wodonośnego od powierzchni terenu oraz od lokalizacji potencjalnych źródeł zanieczyszczeń. Gorszą jakością charakteryzują się wody ujęć leżących na terenach zabudowanych i słabo izolowanych. Najbardziej zagrożone są wody gruntowe w obrębie czwartorzędowego poziomu wodonośnego. Dobre właściwości filtracyjne skał słabo izolujących poziom wodonośny stwarzają warunki do migracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu. Wody głębinowe, lepiej izolowane od powierzchni, charakteryzują się dobrą jakością. Zanieczyszczenie wód podziemnych może mieć charakter nieodwracalny, dlatego też ich ochrona ma znaczenie priorytetowe.

Tabela 29. Wyniki badań monitoringu krajowego i regionalnego jakości wód podziemnych w latach 1997-2002 r.

Miejscowość	Rodzaj wód	Straty-grafia	Głębo-kość stropu m p.p.t.	Użytko wanie terenu	Klasa czystości w latach badań					
					1997	1998	1999	2000	2001	2002
Sieć krajowa										
Solec Kujawski	G	Q	1,0	1	Ib	Ib	Ib	Ia	–	Ib
Sieć regionalna										
Przyłubie, gm. Solec Kujawski	W	Q	1,41	1				Ib	Ib	Ib

OZNACZENIA:

Użytkowania terenu:
1 – lasy
2 – grunty orne z przewagą gospodarki rozdrobnionej
3 – nieużytki naturalne
4 – obszary zabudowane

Rodzaj wód:
W – głębinowe
G – gruntowe

Poziom wodonośny:
Q – czwartorzęd

(Raporty o stanie środowiska województwa kujawsko-pomorskiego)

Głównymi zagrożeniami dla jakości wód podziemnych są:

zanieczyszczenia obszarowe, których głównym źródłem jest rolnictwo (stosowanie gnojowicy, nawozów sztucznych, środków ochrony roślin),

1) tradycyjne metody pozbywania się ścieków (rozsączkowanie nie oczyszczonych ścieków w gruncie lub świadome zakładanie nieszczelnych szamb),
2) składowiska odpadów,
3) działalność gospodarcza (stacje paliw, magazyny środków chemicznych),
4) awarie przemysłowe.

Do ważniejszych problemów w zakresie zagrożeń wód podziemnych należy zaliczyć zagrożenia, jakie wyniknęły wskutek wieloletniej eksploatacji Nasycalni Drewna w Solcu Kujawski. Skażenie wód nastąpiło przed przeszło 20 latami. Aktualnie prowadzone są prace dokumentacyjne dla określenia zasięgu i stopnia skażenia wód na obszarze wykraczającym również poza teren zakładu. Konieczne jest ustalenie szybkości przemieszczania się skażenia w warstwie wodonośnej, wpływu skażenia na jakość eksploatowanych wód podziemnych położonych w obrębie nasycalni. Zarząd Powiatu Bydgoskiego zajął odpowiednie stanowisko odnośnie koniecznych uzupełnień raportu oddziaływania na środowisko i wystąpił do syndyka masy upadłościowej Nasycalni o uzupełnienie braków, przed podjęciem decyzji w sprawie sposobu oraz terminu wykonania niezbędnych prac rekultywacyjnych.

2.4. Zrównoważone wykorzystanie surowców, materiałów wody i energii

Przyjęta Uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 8 maja 2003 r. „Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010" (M.P.Nr 33, poz. 433) w części poświęconej zagadnieniu niniejszego rozdziału zawiera stwierdzenie:

„Kurczące się w skali globalnej zasoby surowców naturalnych dla przemysłu i energetyki oraz pogarszająca się dostępność zasobów wody stanowi coraz większe wyzwanie dla rozwoju z zachowaniem stabilności środowiska. Zmniejszenie zużycia wody, materiałów i energii w procesach produkcyjnych, rolnictwie i bytowaniu człowieka staje się stopniowo niezbywalnym warunkiem dalszego rozwoju, a nawet utrzymania dotychczasowego poziomu życia społeczeństw. Koszty pozyskania energii i surowców ze źródeł pierwotnych oraz wody o jakości odpowiadającej potrzebom organizmów żywych, przemysłu i innych dziedzin gospodarki stanowią poważną część kosztów

produkcji i ten udział wciąż rośnie, wywierając znaczący wpływ na konkurencyjność gospodarki i poziom życia ludności."

2.4.1.Materiałochłonność, wodochłonność, energochłonność i odpadowość gospodarki

W Polityce Ekologicznej Państwa przyjęto, że osiąganie określonych celów w omawianym zakresie będzie realizowane między innymi poprzez:

- wprowadzenie systemu kontroli wodochłonności produkcji w formie obowiązku rejestracji zużycia wody do celów przemysłowych i rolniczych w przeliczeniu na jednostkę produktu,
- wprowadzenie normatywów zużycia wody w wybranych, szczególnie wodochłonnych procesach produkcyjnych w oparciu o dane o najlepszych dostępnych technikach (BAT),
- ograniczenie zużycia wody z ujęć podziemnych,
- intensyfikację stosowania zamkniętych obiegów wody oraz wtórnego wykorzystywania mniej zanieczyszczonych ścieków,
- zmniejszenie energochłonności gospodarki poprzez stosowanie energooszczędnych technologii (również z wykorzystaniem kryteriów BAT), racjonalizacji przewozów oraz wydłużenie cyklu życia produktów,
- zmniejszenie materiałochłonności gospodarki poprzez wprowadzanie technologii niskoodpadowych oraz recykling tj. ponowne użycie, niektórych części mechanizmów i maszyn (w tym pozyskiwanych przy demontażu zużytych samochodów).

Do 2010 r. działania te powinny przynieść zmniejszenie jednostkowego zużycia wody do celów przemysłowych, w stosunku do 1990 r., o 50% , surowców ze źródeł pierwotnych – o 40% oraz energii (w przeliczeniu na olej ekwiwalentny) – o 60% (tj. do 0,8 tony na 1 tys. EURO PKB). Wielkości te pozostaną wciąż wyższe od średnich w krajach OECD i Unii Europejskiej o około 40%. Zmniejszenie jednostkowej konsumpcji zasobów.

2.4.2.Rozwój niekonwencjonalnych źródeł energii

Dyrektywa Rady UE 96/62/EC na temat oceny i kontroli jakości otaczającego powietrza ukazała się we wrześniu 1996 roku i jest podstawowym dokumentem określającym wymagania dotyczące działań w zakresie oceny i zarządzania (sterowania) jakością powietrza w krajach Wspólnoty Europejskiej. Nosi nazwę dyrektywy ramowej, ponieważ ustala wspólną strategię definiującą i wskazującą cele bieżące i perspektywiczne w zakresie jakości powietrza.
Zadaniem Dyrektywy jest ochrona całości środowiska oraz zdrowia ludzkiego przed zanieczyszczeniem powietrza w drodze zapobiegania i redukowania stężeń szkodliwych substancji zanieczyszczających powietrze.
Dyrektywa, między innymi stanowi, że przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się obrotem energią elektryczną lub ciepłem jest obowiązane do zakupu, odpowiednio do zakresu prowadzonej działalności gospodarczej, energii elektrycznej albo ciepła ze źródeł niekonwencjonalnych i odnawialnych przyłączonych do wspólnej sieci, niezależnie od wielkości mocy zainstalowanej w źródle, w szczególności energii elektrycznej albo ciepła, pochodzących z:

1. elektrowni wodnych,
2. elektrowni wiatrowych,
3. biogazu pozyskanego w szczególności z instalacji przeróbki odpadów zwierzęcych, oczyszczalni ścieków, składowisk odpadów komunalnych,
4. biomasy,

5. biopaliw,
6. słonecznych ogniw fotowoltaicznych,
7. słonecznych kolektorów do produkcji ciepła,
8. ciepła geotermalnego.

Obowiązek, o którym mowa wyżej uznaje się za spełniony, jeżeli udział ilości energii elektrycznej wytworzonej w źródłach niekonwencjonalnych i odnawialnych w wykonanej, całkowitej rocznej, sprzedaży energii elektrycznej przez dane przedsiębiorstwo energetyczne wynosi nie mniej niż: 2,4% w 2001 r., 2,5% w 2002 r., 2,65% w 2003 r., 2,85% w 2004 r., 3,1% w 2005 r., 3,6% w 2006 r., 4,2% w 2007 r., 5,0% w 2008 r., 6,0% w 2009 r., 7,5% w 2010 r. i latach następnych,

Według Dyrektywy 2001-77-EC Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 września 2001 w sprawie promowania energii elektrycznej produkowanej z odnawialnych źródeł energii na wewnętrznym rynku energetycznym obecnie w niewystarczającym stopniu korzysta się z odnawialnych źródeł energii. Wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii na szerszą skale przyczyni się do ograniczenia efektu cieplarnianego. Dyrektywa ustala cele do osiągnięcia przez Państwa Członkowskie przyczyniające się do realizacji polityki promocji odnawialnych źródeł energii na rynku energetycznym. Zgodnie z założeniami Dyrektywy cele te muszą być zgodne z globalnym założonym celem osiągnięcia 12% całkowitego krajowego zużycia energii do 2010r. Ponadto, do 2010r. odnawialne źródła energii na wewnętrznym rynku krajowym muszą stanowić 22,1% całkowitej produkcji energii. Komisja Europejska będzie monitorować i oceniać realizacje narodowych programów osiągnięcia założonych celów. Dyrektywa weszła w życie w dniu 27 października 2003r. Nie jest ona przedmiotem transpozycji do polskiego systemu prawnego jednak wpłynie na pracę gmin odpowiedzialnych za gospodarkę energetyczną określoną w Ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 – Prawo energetyczne (Dz.U.97.54.348).

Prawo energetyczne określa następujące zadania gmin:

- gospodarka energią cieplną, elektryczną i gazem na terenie gminy,
- gospodarka oświetleniem miejsc użyteczności publicznej i dróg na terenie gminy,
- finansowanie oświetlenia ulic, placów oraz dróg administrowanych przez gminę.

Gospodarka energetyczna na poziomie gminy ma być zgodna z założeniami długoterminowej państwowej polityki energetycznej.

„Założenia polityki energetycznej Polski do roku 2020" zawierają strategię wykorzystania niekonwencjonalnych, w tym odnawialnych, źródeł energii. Założenia stwierdzają, że władze gminny powinny w jak największym stopniu wykorzystywać odnawialne źródła energii w swoich założeniach gospodarki energetycznej. Promowanie produkcji energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, zgodnie z zaleceniami Dyrektywy, może spowodować pewne obciążenia finansowe dla gmin (np. związane z oceną potencjalnych odnawialnych źródeł energii) oraz zmiany w obecnych procedurach administracyjnych.

W warunkach gminy Solec Kujawski aktualnie jedynym, wykorzystywanym źródłem energii odnawialnej jest **„biomasa"**, która służy do produkcji energii cieplnej w procesie bezpośredniego spalania (drewna, słomy lub biogazów).

Kolejnym dość znaczącym źródłem energii odnawialnej jest **energia słoneczna**. Warunki meteorologiczne w Polsce charakteryzują się bardzo zróżnicowanym rozkładem promieniowania w cyklu rocznym, ok. 80 % całkowitej rocznej sumy nasłonecznienia przypada na 6-7 miesięcy sezonu wiosenno-letniego. Powinno być upowszechniane stosowanie kolektorów słonecznych jako źródła energii do ogrzewania, zwłaszcza wody dla celów gospodarczych i przemysłowych oraz do suszenia

np. płodów rolnych.

Na obszarze gminy największe są możliwości wykorzystania **energii wiatrowej**. Zaczyna się ona rozwijać w naszym kraju dopiero w ostatnich latach, głównie na wybrzeżu bałtyckim, w rejonach suwalszczyzny i podkarpacia.

Podejmowanie budowy instalacji wykorzystującej i produkującej energię odnawialną z powodu wysokich nakładów inwestycyjnych jest bardziej kapitałochłonne w porównaniu do konwencjonalnej technologii elektrociepłowni wykorzystujących węgiel, gaz czy nawet energię wód w dużych hydroelektrowniach. Dlatego państwa Unii Europejskiej zdecydowały się na subsydiowanie w różnej postaci technologii opartych na energii odnawialnej.

W 2000r. na zlecenie Urzędu Miasta i Gminy Solec Kujawski firma ENERGOTERM z Torunia opracowała „ Koncepcję zaopatrzenia miasta Solec Kujawski w energię cieplną", stwierdzono w niej możliwości wykorzystywania energii słonecznej poprzez montaż kolektorów słonecznych na budynkach mieszkalnych.

2.4.3.Gospodarowanie energią

Miernikiem realizacji polityki ekologicznej państwa ma być ilość zużywanej energii, materiałów, wody oraz ilość wytwarzanych odpadów i emitowanych zanieczyszczeń w przeliczeniu na jednostkę dochodu narodowego lub wielkość produkcji (wyrażoną w jednostkach fizycznych lub wartością sprzedaną).

Tabela 30. Kotłownie na terenie miasta i gminy

Lp	Zakład	Rodzaj i ilość kotłów
1.	Komunalne Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej sp. z o.o. w Bydgoszczy ul. Ks. Schulza 5 Oddział Spółki w Solcu Kuj.	Kocioł WR10
2.	Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. 86 – 050 Solec Kujawski ul. Targowa 3	Kotłownie zakładowe szt. 2 (kocioł Kz-5 do 0,5 MW i kocioł Es do 0,5 MW)
3.	PPH „ANJA-CAKE" – Sp. z o.o. z siedzibą we Włocławku, Zakład Produkcyjny 86-050 Solec Kujawski ul. Toruńska 85	Kotłownia zakładowa – 2 kotły
4.	„SOLBET" Sp. z o. o. ul. Toruńska 71 86-050 Solec Kujawski	Kotły parowe OKR – 5, 3 sztuki Kocioł parowy OKR – 5, 1 sztuka
5.	Przedsiębiorstwo Specjalistyczne „KORTECH'Zdzisław Miszkiel 86-050 Solec Kujawski, ul. Toruńska 39c	2 piece UKS-25
6.	P.D."DROBEX" Sp.z o.o. 86-050 Solec Kujawski ul. Powstańców 19	Kotłownia- kocioł gazowy firmy „BUDERUS" o mocy 1070kW- opalany gazem ziemnym GZ-50
7.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno -Handlowo – Usługowe Zakład Pracy Chronionej AUTOS 86-050 Solec Kujawski ul. Powstańców 19	Kotłownia olejowa opalana olejem opałowym o mocy 8 MWT
8.	Przedsiębiorstwo „ALCO" Sp. z o.o. 86-050 Solec Kujawski ul. Toruńska 85	2 kotły c.o.
9.	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe PSK M. Kierońska ul. Nadborna 4b Solec Kujawski	Kocioł grzewczy o mocy 60- 80 kW

10.	P.W.P.U.H. GRANIT Adam Grabowski Przyłubie	1 piec na olej opałowy lekki 1 piec na gaz ziemny

Tabela 31. Długość sieci ciepłowniczej na terenie gminy

L.p.	Miejscowość	Długość sieci km	Liczba ludności w miejscowości	Liczba odbiorców		
				Indywidualnych	Instytucjonalnych	Zakłady przemysłowe
1	2	3	4	5	6	7
1	Solec Kuj.	6.641	14.827	57	4	12

Tabela 32. Zbiorowe centralne ogrzewanie

L.p.	Kotłownia - Miejscowość	Wykorzystywane paliwo	Dostawca ciepła	Obsługiwany teren (ilość bloków, domków jednorodzinnych)
1	2	3	4	5
1	Ciepłownia	miał	KPEC	117
2	Kotłownia	gaz	KPEC	3

Tabela 33. Sieć gazowa w Gminie

Lp	Miejscowość	Długość sieci w km	Dostawca gazu	Liczba ludności w miejscowości	Liczba odbiorców		
					Indywidu-alnych	Instytu-cjonalnych	Zakłady przemy-słowe
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Solec Kujawski	33,36	PSG O/ZG w Bydgoszczy	14.827	7135	11	9
2.	Makowiska	2,86	PSG O/ZG w Bydgoszczy	131	9	0	9
Razem		36,02		14.958	7144	11	18

Tabela 34. Ogrzewanie gazowe budynków na terenie Gminy

Lp	Lata	Ogólna liczba jednostek w gminie			Liczba jednostek opalanych gazem		
		Gospod. domowe	Instytucje użyt. publ.	Zakłady przemysłowe	Gospodarstwa domowe	Instytucje użyt. publ.	Zakłady przemysłowe
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	2000	3893	18	3	599	2	3
2.	2001	3927	6	17	495	2	5
3.	2002	3981	61	30	495	3	6

Najwięcej działań władz samorządowych może być podjętych w zakresie energetyki cieplnej oraz w zakresie działań termomodernizacyjnych. Wynika to z faktu, że ze swojej natury sektor ten ma charakter rozproszony oraz lokalny. Ponadto istotny jest fakt, że samorządy posiadają znaczną ilość budynków użyteczności publicznej, przez co możliwe jest oddziaływanie na sektor prywatny w tym zakresie.

Już w 2000r. opracowano „ Koncepcję zaopatrzenia miasta w energię cieplną", w której stwierdzono, że najlepszym rozwiązaniem jest system ciepłowniczy zasilany z ciepłowni centralnej, a dla obszarów zabudowanych budownictwem jednorodzinnym uzasadnione jest ogrzewanie gazem. System ten wymaga jednak przeprowadzenia prac modernizacyjnych zarówno ciepłowni (kotłów, zmiana zasilania w sezonie letnim, węzłów cieplnych, jak i obiektów, do których doprowadzone jest ciepło).

Gmina Solec Kujawski może się poszczycić wykonaniem w latach 2000-2002 szeregu zadań z zakresu termomodernizacji budynków, zaliczanych również do działań mających na celu zmniejszenie emisji do powietrza atmosferycznego, wykonano między innymi:

Tabela 35.Termomodernizacja budynków w latach 2000-2002 r.

L.p.	Lata	Opis działania	Uzyskany efekt ekologiczny
1	2	3	4
1.	2000	Przekazano do użytku 2 budynki przy ul. Toruńskiej 58e i 58f o łącznej powierzchni mieszkań 2.975,20 m2 / 55 mieszkań /, które ogrzewane są indywidualną kotłownią gazową. Wymieniono okna na plastikowe k=1,3 dla 10 mieszkań. dot. budynków wybudowanych w latach 1992 – 1998 r. Budynki posiadają ściany docieplone styropianem o współczynniku k=0,30 oraz okna plastikowe o współczynniku k=1,1	Zmniejszenie zużycia energii cieplnej oraz emisji spalin. Zmniejszenie zużycia energii cieplnej Zmniejszenie zużycia energii cieplnej.
2.	2000	Ocieplono wszystkie ściany budynku przy ul. 23 Stycznia 26A, oraz ściany szczytowe budynku ul. Toruńskiej 50B, ocieplono stropodachy przy ul. Bydgoskiej 29 i 35 A, dokonano modernizacji instalacji C.O. wraz z montażem zaworów termostatycznych budynków przy ul 23 Stycznia 26 A, dokonano wymiany 198 szt. okien, zastąpiono przeszklone ściany na klatkach schodowych ścianami murowanymi ze stolarką PCV w budynku przy ul Toruńskiej 50 C	Obniżenie zużycia energii cieplnej, zmniejszono ilość ciepła przedostającego się do atmosfery, obniżono zapotrzebowanie mocy cieplnej z 6,651 MW do 6,351 MW
3.	2001	Wymieniono okna na plastikowe k=1,3 dla 10 mieszkań / dot. budynków wybudowanych w latach 1992-1998 r.	Zmniejszenie zużycia energii cieplnej.
4.	2001	Ocieplono wszystkie ściany budynku przy ul. Bohaterów Września 4A, Ocieplono stropodachy budynków przy ul. Bohaterów Września 4A i Dworcowej 13A, dokonano modernizacji instalacji C.O. wraz z montażem zaworów termostatycznych w budynku przy ul. Bohaterów Września 4A , dokonano modernizacji węzła C.O. w budynkach Dworcowa 13A i Żwirki i Wigury 14, zastąpiono przeszklone ściany na klatkach schodowych ścianami murowanymi ze stolarką PCV w budynku przy ul Toruńskiej 50 B, dokonano wymiany 192 szt. okien.	Obniżenie zużycia energii cieplnej, zmniejszono ilość ciepła przedostającego się do atmosfery, obniżono zapotrzebowanie mocy cieplnej z 6,351 MW do 6,220 MW

5.	2002	Przekazano do użytku budynek Toruńska 64B , który jest ogrzewany indywidualną kotłownią gazową kondensacyjną. wymieniono okna na plastikowe k=1,3 dla 10 mieszkań / dotyczy: budynków oddanych do użytku w latach 1992 – 1998 r. Budynek : Toruńska 64B o powierzchni 2.237,82 m2 / 43 mieszkania / posiada ściany docieplone styropianem o współczynniku k=0,30 oraz okna plastikowe o współczynniku k=1,1.	Zmniejszenie zużycia energii oraz emisji spalin Zmniejszenie zużycia energii cieplnej. Zmniejszenie zużycia energii cieplnej.
6.	2002	Ocieplono wszystkie ściany budynku przy ul. H. Sawickiej 3A, oraz ściany szczytowe budynku przy ul Toruńskiej 50, 50 C, Żwirki i Wigury 14 ocieplono stropodachy przy ul. Bydgoskiej 27 i 27A, H. Sawickiej 3A, Toruńska 50, 50C, 50G, 52, 52B, dokonano modernizacji instalacji C.O. wraz z montażem zaworów termostatycznych budynków przy ul Toruńskiej 50E, 50G, dokonano wymiany 186 szt. okien.	Obniżenie zużycia energii cieplnej, zmniejszono ilość ciepła przedostającego się do atmosfery, obniżono zapotrzebowanie mocy cieplnej z 6,220 MW do 6,110 MW

Dodatkowym argumentem przemawiającym za skoncentrowaniem się na ciepłownictwie jest fakt występowania w gminie znacznych zasobów biomasy, w związku z czym korzyści z rozwijania tej gałęzi energetyki będzie najbardziej odczuwalne dla lokalnej społeczności. Zwiększenie wykorzystania biomasy odbywać się będzie poprzez zamianę istniejących kotłów na paliwa kopalne (głównie węgiel) na wykorzystujące lokalne zasoby biomasy. Działania mogą objąć zarówno sektor publiczny (szkoły, przedszkola, siedziby władz, placówki ochrony zdrowia, budynki komunalne, itd.), jak i sektor prywatny (użytkownicy indywidualni, lokalne sieci ciepłownicze). Równocześnie ze zwiększeniem wykorzystania odnawialnych źródeł energii należy przeprowadzić działania mające na celu racjonalizację zużycia energii w gminie zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym.

Istotnym wsparciem dla budżetu gminnego jest pomoc wynikająca z ustawy o wspieraniu przedsięwzięć termomodernizacyjnych. W przypadku spełnienia ustawowych warunków uzyskania premii termomodernizacyjnej obciążenie budżetu będzie wynosić 20% wartości realizowanych inwestycji, gdyż w myśl przepisów tej ustawy, pozostała jej część byłaby spłacana z oszczędności ci w wydatkach na energię.

W gminie zrealizowano również „Program kompleksowej modernizacji systemu oświetlenia drogowego miasta i gminy Solec Kujawski", w efekcie czego radykalnie obniżono moc zainstalowanych urządzeń oświetleniowych, wdrożono energooszczędny sprzęt oraz uzyskano poprawę jakości i standardu oświetlenia.

Aktualnie wymagane jest jeszcze uzupełnienie oświetlenia na terenach nowopowstałych osiedli mieszkaniowych.

2.5. Kierunki poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego

2.5.1. Gospodarowanie zasobami wody powierzchniowej oraz ochroną przed powodzią i suszą

Układ hydrograficzny terenu gminy Solec Kujawski tworzą:

- Kanał „ A" Łęgnowo z przepompownią do rzeki Brdy,
- rzeka Wisła wraz z lewobrzeżnym przyrzeczem i Strugami Młyńską, Otorowską i Solecką,
- Kanał Zielona Struga i jej dopływ Kanał Chrośna oraz rowy melioracji szczegółowych w zlewni tych Kanałów.

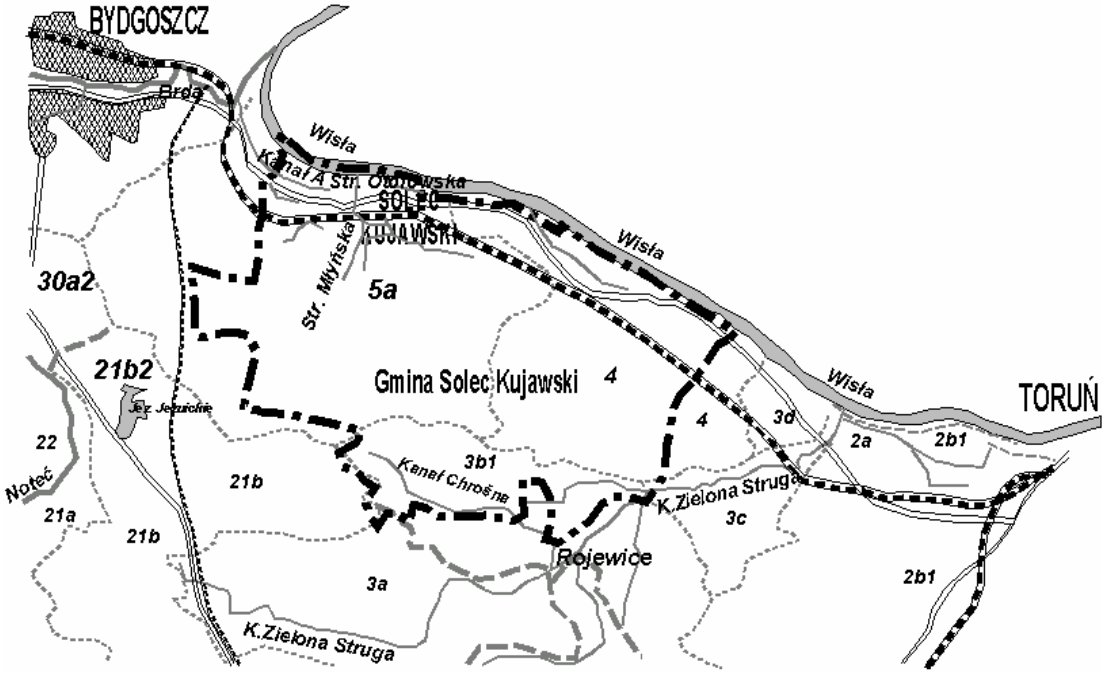

Na powyższej rycinie naniesiono zlewnie cząstkowe dorzecza Wisły na obszarze gminy Solec Kujawski:

- 5a - Wisła od wodowskazu Solec Kujawski (km 762,0) do ujścia Brdy (km 745,8) powierzchnia zlewni 143 km^2,
- 4 – Wisła od ujścia Zielonej (Kanał Zielonej Strugi) do wodowskazu Solec Kujawski powierzchnia zlewni 74,2 km^2.

oraz część zlewni Kanału Zielona Struga przynależna do Kanału Chrośnieńskiego.

Miasto i Gmina Solec Kujawski położone są nad Wisłą i w jej dorzeczu. Wisła przepływa wzdłuż obszaru gminy na odcinku ca 16 km (włącznie z trasą wzdłuż miasta Solca Kujawskiego). Jest rzeką uregulowaną, na odcinku od km 751 do 768 koryto umocnione ostrogami i opaskami faszynowo-kamiennymi o nachyleniu skarp (tych umocnień) 1:1,5 do 1:2, szerokości w koronie 3,0 m i wysokości 4,0 m. Omawiany odcinek Wisły ma niewielki spadek, co powoduje akumulację rumowiska. Szerokość rzeki wynosi 300 – 500 m, a głębokość 3 – 5 m. Średni roczny przepływ rzeki w przekroju wodowskazowym w Toruniu wynosi 975 m^3/s.

Tabela 36. Charakterystyczne stany wód Wisły

Wodowskaz	km rzeki	Rzędna „ zera” wodowskazu m npm	Stany wody (odczyt na łacie) cm		
			Średnia niska woda	Stan ostrzegawczy	Stan alarmowy
Toruń	734,7	31,981	181	530	650
Solec Kujawski	762,0	27,350	175	510	620
Fordon	774,9	24,740	187	530	650

Należy zwrócić uwagę, że rzeka w obszarze gminy znajduje się w strefie oddziaływania stopnia wodnego we Włocławku. Obserwuje się dobowe wahania stanów wody spowodowane szczytowo-

interwencyjną pracą elektrowni wodnej na stopniu we Włocławku

Lewobrzeżne przyrzecze Wisły na terenie gminy obejmuje:

- część Niziny „Łęgnowo- Otorowo". Granice niziny stanowią od północy wał przeciwpowodziowy cofkowy kanału ściekowego „ZACHEM-u", od wschodu wał przeciwpowodziowy rzeki Wisły, od południa wał przeciwpowodziowy cofkowy wzdłuż Strugi Młyńskiej i od zachodu tory kolejowe Bydgoszcz- Solec Kujawski. Przez teren centralnie przebiega szosa Bydgoszcz- Solec Kujawski. Nizina odwadniana jest przez Kanał „A" z siecią rowów melioracji szczegółowych. W okresie wysokich stanów Wisły woda z kanału jest przepompowywana do Wisły za pomocą przepompowni w Łęgnowie.
- terasa zalewowa Wisły od Przyłubia do Otorowa zasilana również przez wody podziemne wypływające spod krawędzi wyższych teras wiślanych ze Strugami Młyńską, Otorowska i Solecką,
- obrzeże doliny, które jest z przejściem terasu na wysoczyznę,
- wysoczyzna ograniczona z kierunku wschodniego zlewnią Noteci – zlewnie cząstkowe Kanału Złotnickiego (21b) i Kanału Noteckiego ($30a_2$) w dorzeczu Odry.

Nizina" Łęgnowo-Otorowo" jest położona na lewym brzegu Wisły w km 765,5 do 770,5. Obszar jest chroniony wałem przeciwpowodziowym. Położona w bezpośrednim sąsiedztwie Bydgoszczy. Odwadniana jest przez **Kanał "A"** administrowany przez Kujawsko- Pomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Włocławku. Kanał przebiega centralnie i odbiera wody z sieci melioracji szczegółowych utrzymywanych przez Gminną Spółkę Wodną w Solcu Kujawskim. Przy niskich stanach wody Wisły wody melioracyjne odpływają grawitacyjnie. Przy podniesionym stanie odprowadzenie wód następuje do rzeki Brdy za pomocą pompowni zlokalizowanej w Bydgoszczy-Łęgnowie zlokalizowanej przy szosie prowadzącej do miasta z Solca Kujawskiego.

Struga Młyńska

Struga Młyńska uchodzi do Wisły w km 765,5 poniżej Solca Kujawskiego, a powyżej Niziny Łęgnowo-Otorowo. Ujściowy odcinek Strugi od torów kolejowych biegnie wzdłuż wału przeciwpowodziowego i przejmuje dwa dopływy Strugę Otorowską i Strug Solecką. Struga Młyńska bierze swój początek w dnie głębokiego jaru w lesie Leśnictwa Ruda. Ze źródlisk na jego skarpach, w tym jarze o głębokości dochodzącej do 40 m, mającym kilka odgałęzień w latach siedemdziesiątych ubiegłego wieku wykonano stawy rybne w systemie „paciorkowym". Budowle przegradzające stawy uległy zniszczeniu, obecnie funkcjonuje tylko część tych stawów.

Całkowita długość Strugi wynosi ca 10 km. W km 2,950 trafia do niej Struga Solecka (Makowiska) odwadniająca użytki zielone we wsi Makowiska i łączy się ona z doprowadzalnikiem wody na stawy rybne Otorowo. Kilkaset metrów w dół do Strugi Młyńskiej trafia jej prawy dopływ-Struga Otorowska – jej lewy dopływ.

Powierzchnia zlewni Strugi Młyńskiej wynosi 26,6 km^2, jej przepływy charakterystyczne, obliczone wzorami empirycznymi:

$$SNQ = 0{,}045\ m^3/s,\ SSQ = 0{,}112\ m^3/s;\ WWQ = 1{,}430\ m^3/s$$

Struga Otorowska bierze swój początek z dość zasobnych źródeł, wypływających u podnóża skarpy wysoczyzny wznoszącej się kilkanaście metrów w górę w postaci urwiska. O zasobności tego źródła w przeszłości świadczą ślady istniejącego tu jeszcze po wojnie młyna wodnego. Struga wypływa stąd

wyżłobionym korytem przez tereny piaszczyste i odkłada rumowisko na terenie właściwej doliny, ok. 1 km powyżej stawów rybnych w Otorowie.

Stawy Ośrodka Zarybieniowego w Otorowie zbudowano w dwóch etapach: w 1962 i 1975r. Powierzchnia zalewu wynosi ca 49 ha. Jest to praktycznie jedyne, choć sztuczne „jezioro" w Gminie.

Sieć hydrograficzną tego rejonu wzbogacają doprowadzalniki i rowy opaskowe na stawach oraz rowy melioracji szczegółowych w dolinie.

Powierzchnia zlewni Strugi Otorowskiej wynosi 18,4 km, jej przepływy charakterystyczne obliczone wzorami empirycznymi:

$$SNQ = 0{,}031\ m^3/s,\ SSQ = 0{,}077\ m^3/s;\ WWQ = 0{,}590\ m^3/s.$$

Rzeka Zielona Struga (zwana również Kanałem Zielonej Strugi) stanowi lewobrzeżny dopływ rzeki Wisły. Źródła Strugi znajdują się na Wysoczyźnie Kujawskiej w okolicach Tarkowa na wysokości 73,60 m. npm.

Ujście do Wisły na wysokości 35,60 m. npm.

Ujściowy odcinek Zielonej Strugi odbiera wody z Kanału Głównego w dolinie Wisły.

Przed ujściem Kanału do Strugi w Dybowie znajduje się pompownia o wydatku 2,26 m^3/s.

Całkowita długość cieku wynosi 33,61 km, przy średnim podłużnym spadku 1,12 %.

Powierzchnia zlewni wynosi 238,3 km^2.

Zielona Struga jest ciekiem kontrolowanym, posiada wodowskaz w Rojewicach.

Zlewnia Zielonej Strugi charakteryzuje się stosunkowo dużym (40%) udziałem gleb organicznych i podobnie dużym piasków luźnych (przeważnie wydmowych). Na 20% powierzchni występują piaski gliniaste naglinowe z glinami lekkimi i średnimi.

Jest to zlewnia leśno- rolnicza. W północnej części zlewni, obejmującej tereny gmin Solec Kujawski i Nowej Wsi Wielkiej lasy zajmują 68% ogólnej powierzchni gruntów. Użytki rolne w tej części zlewni zajmują około 22% ogółu gruntów. Południowa część zlewni posiada około 80% użytków rolnych. Grunty orne zajmują tu 78% a użytki zielone 20%.

W km 15,439 dopływem Zielonej Strugi jest **Kanał Chrośna** o długości 19 km i powierzchni zlewni 57,8 km^2.

Tabela 37. Charakterystyczne przepływy Kanału Zielona Struga
w rejonie gminy Solec Kujawski oraz jego dopływu

Przekrój hydrologiczny	Charakterystyczne przepływy m^3/s					
	Najwyższy z maksymalnych Q_{NWW}	Średni z maksymalnych Q_{NWW}	Średni Q_{SW}	Średni z minimalnych Q_{SNW}	Najniższy z minimalnych Q_{NNW}	Średni z okresu wegetacyjnego
Kanał Zielona Struga						
Jarki km 7 + 350 F = 208,4 km^2	4,00	2,12	0,732	0,146	0,057	0,584
Kanał Chrośna						
ujście do Z.Strugi F = 24,8 km^2			0,062			0,046

<u>Użytkowanie i gospodarowanie wodami na terenie gminy Solec Kujawski:</u>

Według załączników do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 2002 r. w sprawie śródlądowych wód powierzchniowych lub ich części stanowiących własność publiczną (Dz. U. z 2003 r. Nr 16, poz. 149) na terenie gminy zakwalifikowano:

1) jako wody stanowiące własność publiczną, istotne dla kształtowania zasobów wodnych oraz ochrony przeciwpowodziowej - w załączniku nr 1- rzekę Wisłę
2) jako wody stanowiące własność publiczną, istotne dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa - w załączniku nr 2:

Tabela 38. Wykaz cieków melioracji podstawowych na obszarze gminy

Lp wg załącznika	Nazwa cieku z charakterystycznymi informacjami	Odbiornik
40	Kanał A-Łęgnowo	Brda
48	Kanał Chrośna	Zielona Struga
177	Struga Młyńska	Wisła
180	Struga Otorowska	Struga Młyńska
220	Zielona Struga	Wisła

Na Wiśle w obrębie gminy Solec Kujawski rozporządzeniem Nr 1/2003 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku z dnia 5 listopada 2003r. w sprawie ustanowienia obwodów rybackich utworzono następujące obwody rybackie:

Obwód rybacki rzeki Dolna Wisła nr 2

Obwód rybacki obejmuje wody rzeki Wisła na odcinku wyznaczonym:

1) od strony górnego biegu rzeki Wisła - linią prostą będącą przedłużeniem linii prawego brzegu rzeki Tążyny w jej ujściu w km 718,2 rzeki Wisła;

2) od strony dolnego biegu w km 747,9 rzeki Wisła - linią prostą łączącą na jej lewym brzegu punkt położony na prawym brzegu ujścia rzeki Zielona, z punktem położonym na ostrodze na prawym brzegu rzeki Wisły;

- wraz z jej dopływami oraz wodami zbiorników wodnych i łączącymi je z rzeką Wisłą ciekami i kanałami położonymi w międzywalu i na terenach zalewowych rzeki Wisły - stanowiącymi wody płynące, z wyłączeniem wód rzeki Tążyna, rzeki Drwęca, rzeki Struga Toruńska i ich dopływów oraz wód Portu Zimowego w Toruniu.

Obwód rybacki rzeki Dolna Wisła nr 3

Obwód rybacki obejmuje wody rzeki Wisła na odcinku wyznaczonym:

1) od strony górnego biegu rzeki Wisła w jej 747,9 km - linią prostą łączącą na jej lewym brzegu punkt położony na prawym brzegu ujścia rzeki Zielona, z punktem położonym na ostrodze na prawym brzegu rzeki Wisła;

2) od strony dolnego biegu rzeki Wisła - linią leżącą w jej 807,55 km, zgodnie z osią podłużną mostu drogowego leżącego w ciągu drogi krajowej nr 1;

- wraz z jej dopływami, wodami zbiorników wodnych i łączącymi je z rzeką Wisłą ciekami i kanałami położonymi w międzywalu i na terenach zalewowych rzeki Wisły - stanowiącymi wody płynące oraz kanałem żeglugowym rzeki Brda na odcinku od śluzy żeglugowej „Brdyujście" do ujścia kanału do rzeki Wisła i z ujściowym odcinkiem rzeki Brda od jazu walcowego „Czersko Polskie" w Bydgoszczy do ujścia rzeki Brda do rzeki Wisła. Obwód rybacki nie obejmuje wód rzeki Zielona, Kanału Górnego, Kanału Dolnego, rzeki Brda, rzeki Struga Niewieścińska, rzeki Fryba (Browina) i ich dopływów oraz wód Portu Chełmno.

Dla Strugi Zielonej nie ukazało się jeszcze rozporządzenie dyrektora RZGW, obowiązuje tu rozporządzenie nr 252/2001 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 września 2001 r. w sprawie podziału wód płynących, stanowiących własność Skarbu Państwa, na obwody rybackie, zgodnie z którym:

Użytkownikiem wód Wisły do celów rybackich jest Spółka Rybacka „ ŁOSOŚ" w Bydgoszczy ul. Przemysłowa 8

Obwód rybacki Strugi Zielonej, obejmuje obszar wód płynących Zielonej Strugi od źródeł do ujścia do rzeki Wisły oraz Strugę Jezuicką od źródeł do jej ujścia do Zielonej Strugi, jak również wody Kanału Zielonej Strugi i Kanału Chrośniańskiego. Do obwodu włącza się wszystkie nie wymienione z nazwy dopływy stałe i okresowe przydatne do przepływu ryb.
Użytkownikiem tego obwodu jest Zarząd Okręgu Polskiego Związku Wędkarskiego w Bydgoszczy ul. Toruńska 57A.

Pobór wód powierzchniowych
Stawy rybne – ośrodek zarybieniowy Otorowo
Polski związek Wędkarski Zarząd Okręgu w Bydgoszczy na mocy decyzji OS-X-6210/3266/64/94 z dnia 1994.08.03 uzyskał pozwolenie wodnoprawne na:

1) piętrzenie wody w Strudze Otorowskiej za pomocą czterech zastawek żelbetowych zlokalizowanych w km 0+643, 0+964, 1+500 i 2+070;
2) piętrzenie wody w Strudze Młyńskiej za pomocą zastawki km 3 + 580,
3) pobór wody ze Strugi Otorowskiej do napełniania i uzupełniania strat w stawach rybnych Nr 1,2,3,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,14a,15,16,18,19,19a,20, 21,22, ogrzewalnik i tarliska, zimochowy oraz magazyny o łącznej powierzchni 44,72 ha **oraz trzech stawów o łącznej powierzchni 0,33ha , które stanowią własność Pana Józefa Zawadki zam. w Makowiskach** dla których pobór wody zostaje określony na 0,3 dm^3/s i odbywać się będzie z doprowadzalnika D.
   Łączna ilość poboru wody dla wymienionych stawów wynosi 1955 tys.m^3 rocznie
   oraz z wydatkiem w dm^3/s w poszczególnych miesiącach

marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	od paźdz. do lutego
94,2	100,8	140,4	93,0	92,7	80,5	78,8	10- 20

4) odprowadzenie wód z opróżnienia stawów w okresie od 15 września do 15 października każdego roku w ilości max 200 dm^3/s, odprowadzalnikiem w postaci rowu przy torach kolejowych i dalej do Kanału "A" na nizinie Łęgnowo-Otorowo.

Pozwolenie obowiązuje do 31.12.2005r.

Stawy rybne Rudy
Nadleśnictwo Solec Kujawski na mocy decyzji Starosty Bydgoskiego posiada pozwolenie wodnoprawne na:

- piętrzenie wód Strugi Młyńskiej za pomocą trzech zapór ziemnych i trzech mnichów betonowych;
- zasilanie wodę trzech zbiorników.

Pozwolenie obowiązuje do 31.06.2004r.

OCHRONA PRZECIWPOWODZIOWA
Główne zagrożenie powodziowe dla terenu gminy Solec Kujawski (i dzielnicy miasta Bydgoszczy-Łęgnowa) stanowi rzeka Wisła w dolinie Łęgnowo- Otorowo o powierzchni 890 ha, chronionej wałem przeciwpowodziowym o długości 7,8 km. Na obszarze chronionym znajduje się 177 zabudowań, 14 km dróg, 3 szkoły, zamieszkuje go ca 1000 osób
Pompownia Łęgnowo zlokalizowana przy szosie Bydgoszcz- Solec Kujawski w km rzeki Wisły 770,5. Zainstalowane są dwa agregaty pompowe o wydajności po 1,25 m^3/s i wysokości podnoszenia

H = 6,5 m. Jedna z pomp - awaryjna. Pompownia pracuje okresowo, przy wysokich stanach wody w Wiśle, zamykających odpływ grawitacyjny z kanału A „Pompownia włącza się do pracy przy rzędnej lustra wody Wisły 29,31 m npm.

Przy niskich stanach wody odpływ odbywa się poprzez dwa rurociągi stalowe ϕ 1000 mm, trasa ich przebiega pod kanałem ściekowym „Zachemu" i kończy się w komorze zrzutowej, która zlokalizowana jest nad brzegiem starego koryta rzeki Brdy i od tej strony zaopatrzone są klapami zwrotnymi.

Ponadto zagrożenie powodziowe występuje na terenie nieobwałowanej doliny Wisły rejonów: Solec Kujawski (obszar zalewowy 199 ha, 6 zabudowań, 2,5 km dróg, 1 szkoła, zamieszkiwana przez 30 osób) i Przyłubie (obszar zalewowy 585 ha, 11 zabudowań, zamieszkiwana przez 30 osób).

Tabela 39. Stany ostrzegawcze i alarmowe na rzece Wiśle

Wodowskaz	Km rzeki	Rzędna „ zera" wodowskazu m npm	Stany wody (odczyt na łacie) cm	
			Stan ostrzegawczy	Stan alarmowy
Toruń	734,7	31,981	530	650
Solec Kujawski	762,0	27,350	510	620
Fordon	774,9	24,740	530	650

Zgodnie z działem V ustawy - Prawo wodne ochrona przed powodzią jest zadaniem organów administracji rządowej i samorządowej. Ochronę tę należy realizować poprzez:

- zachowanie i tworzenie wszelkich systemów retencji wód, budowę i rozbudowę zbiorników retencyjnych, suchych zbiorników przeciwpowodziowych oraz polderów przeciwpowodziowych,
- racjonalne retencjonowanie wód oraz użytkowanie budowli przeciwpowodziowych, a także sterowanie przepływami wód,
- funkcjonowanie systemu ostrzegania przed niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w atmosferze i hydrosferze,
- kształtowanie zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych oraz terenów zalewowych, budowanie oraz utrzymanie wałów przeciwpowodziowych, a także kanałów ulgi.

Tereny zagrożone powodzią

Teren obwałowany

m. Otorowo pow. og. 612.5 pow. zagrożona powodzią 302,5 ha na dł. rzeki 3 km,
na terenie zalewowym znajduje się ok. 25 zabudowań i zamieszkuje ok.100 osób,
do ewakuacji planuje się ok.11 osób z 5 budynków

Teren nieobwałowany

m. Solec Kujawski pow.og. 1865 ha pow. zagrożona powodzią 187 ha, na dł rzeki 5 km,
na terenie zalewowym znajduje się ok. 43 budynki i w których zamieszkuje ok.195 rodzin /tj.669 osób/ do ewakuacji planuje się 10 rodzin /ok.40 osób/ z 12 budynków

m. Przyłubie powierzchnia og. 12501 ha pow. zagrożona powodzią 585 ha ,na dł rzeki 7 km,
na terenie zalewowym znajduje się ok. 40 budynków w których zamieszkuje 43 rodziny /tj.ok.241 osób/ do ewakuacji planuje się wszystkich mieszkańców

Teren międzywala

m.Otorowo pow. og. 127,5 ha ,pow. zagrożona powodzią 127,5 ha zamieszkuje 1 osoba , znajduje się 1 budynek – do ewakuacji

Przeciwdziałanie suszy - mała retencja wodna

Mała retencja wodna to zatrzymanie, przy zastosowaniu rozmaitych zabiegów, jak największej ilości wody w jej powierzchniowym i przypowierzchniowym obiegu czyli, powstrzymywanie jej bezproduktywnego odpływu do morza.

Zabiegi z zakresu małej retencji wodnej:

- techniczne: małe zbiorniki wodne, jazy, zastawki itp.,
- zabiegi nietechniczne: zalesienia, zadrzewienia, roślinne pasy ochronne, ochrona oczek wodnych, stawów wiejskich, mokradeł itp. – prowadzą do spowolnienia lub powstrzymania odpływu wody przy jednoczesnym odtwarzaniu naturalnego krajobrazu.

Na terenie gminy istnieją urządzenia małej retencji wodnej w postaci zastawek hamujących odpływ wody na urządzeniach melioracyjnych w dolinie Wisły. Ich utrzymaniem zajmuje się Gminna Spółka Wodna w Solcu Kujawskim.

Funkcje retencyjne spełniają budowle piętrzące służące zasilaniu w wodę stawów rybnych Otorowo i Rudy.

Tabela 40. Budowle piętrzące na ciekach gminy Solec Kujawski

Lp	Ciek	Km	Przeznaczenie	Rodzaj urządzenia	Max. wysokość piętrzenia [m]
1.	Struga Młyńska	1,160	Ochrona p- powodziowa zawala	zastawka	1,00
2.	Struga Młyńska	3,580	Piętrzenie i rozrząd wody na stawy rybne	zastawka	1,00
3.	Struga Otorowska	0,643	Piętrzenie i rozrząd wody na stawy rybne	zastawka	1,00
4.	Struga Otorowska	0,964	Piętrzenie i rozrząd wody na stawy rybne	zastawka	1,00
5.	Struga Otorowska	1,500	Piętrzenie i rozrząd wody na stawy rybne	zastawka	1,00
6.	Struga Otorowska	2,070	Piętrzenie i rozrząd wody na stawy rybne	zastawka	1,00
7.	Struga Solecka		Piętrzenie do nawodnień	Próg piętrzący	0,80
8.	Struga Solecka		Piętrzenie do nawodnień	j.w.	0,80

Korzyści wynikające z uaktywnienia i upowszechnienia małej retencji wodnej, to nie tylko oczywiste efekty dla rolnictwa potrzebującego ogromnej ilości wody, spożytkowanej najefektywniej, bo podanej w naturalny sposób. To również zatrudnienie, dla odbudowy tego, co zostało zniszczone lub zmienione. Działania w tym kierunku, przede wszystkim władz samorządowych, zapewnić może spadek lokalnego bezrobocia, poprzez inicjowanie zadań z zakresu małej retencji i tworzenie nowych miejsc pracy. Naturalna retencja, to również zwiększone możliwości samooczyszczania się wody, w tym również z biogenów. Poprawa jakości wody przy równoczesnym wzbogaceniu walorów krajobrazu, to wzrost atrakcyjności terenów wiejskich, które nie powinny być tylko zachętą do rozwoju agroturystyki, ale rodzić również potrzebę miejscowej społeczności do przebywania w bardziej komfortowych warunkach. I wreszcie, zabiegi z zakresu małej retencji wodnej, szczególnie te o charakterze nietechnicznym, oznaczają oszczędności środków publicznych.

W celu wspierania małej retencji zawarte zostało w dniu 11 kwietnia 2002 r. porozumienie Ministrów Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Środowiska, oraz prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z prezesem zarządu Narodowego Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w sprawie współpracy na rzecz zwiększenia rozwoju małej retencji wodnej oraz upowszechniania i wdrażania proekologicznych metod retencjonowania wody.
Zgodnie z porozumieniem:

- Aktualizacja i uzupełnienie programów małej retencji nastąpi z zastosowaniem zasad: kompleksowości, szerokoprzestrzenności, długoplanowości, jako podstawy konsekwentnych działań koniecznych dla prawidłowego gospodarowania wodą w zlewni. Niezbędne jest więc, włączenie do zakresu działania, terenów zurbanizowanych i uprzemysłowionych o znaczącym obszarowo zasięgu, wywierającym wpływ na kształtowanie się zasobów wodnych.
- Wspierane będą wszelkie działania, w tym w szczególności wydawanie fachowej literatury, szkolenia, szeroki przepływ informacji, skierowane na upowszechnianie proekologicznych form małej retencji.

W programie małej retencji b. Województwa bydgoskiego, opracowanego na zlecenie b. Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych i Melioracji w Bydgoszczy w 1997 r. przez Instytut Melioracji i Użytków Zielonych Oddział w Bydgoszczy zaplanowano zrealizowanie na terenie gminy Solec Kujawski następujących obiektów małej retencji wodnej:

- na Kanale Przyłubie z terminem realizacji do 2006 r. – zastawki dla hamowania dla zatrzymania wód z nawodnieniem podsiąkowym przyległych łąk,
- we wsi Jezierce zbiornik sztuczny na powierzchni 5,0 ha, termin realizacji – do 2010 r.
- we wsi Chrośna zbiornik sztuczny na powierzchni 3,0 ha, termin realizacji – do 2010 r.
- stawy rybne we wsi Makowiska na powierzchni 3 ha – do 2010 r.
- 2 zbiorniki retencyjne o poj. Po 2000 m^3 na terenach leśnych Nadleśnictwa Solec Kujawski w Solcu Kujawskim i we wsi Chrośna (po 2011 r.)

2.5.2. Jakość wód powierzchniowych

Największymi źródłami zanieczyszczenia wód Wisły na terenie województwa kujawsko-pomorskiego powyżej Solca Kujawskiego są:

- miasto Włocławek - 45.800,0 m^3 /d ścieków, z czego zaledwie 0,14% pozostawało nie oczyszczonych,
- Zakłady Azotowe „ANWIL" S.A. 18.500,0 m^3 /d ścieków oczyszczonych mechaniczno-chemicznie,
- miasto Toruń - 60.686,0 m^3 /d, z czego tylko 6,9% z lewobrzeżnej części Torunia nie oczyszczonych,
- Inowrocławskie Zakłady Chemiczne i Janikowskie Zakłady Sodowe łącznie 46.000,0 m^3/d ścieków podczyszczonych mechanicznie.

Według badań monitoringowych WIOŚ z 2002 r. Wisłę od Torunia do Łęgnowa zakwalifikowano do wód spełniających wymogi III klasy. Wskaźnikami decydującymi o takiej klasyfikacji było miano Coli i chlorofil „a". W zakresie fizykochemicznym przekroczenia norm dopuszczalnych nie notowano, natomiast poziom III klasy na całej długości wyznaczał azot azotynowy. Stężenia pozostałych wskaźników fizykochemicznych spełniały wymogi I lub II klasy.
Zawartość metali ciężkich i pestycydów kształtowała się na poziomie wód najwyższej jakości.
Zawartość chlorofilu „a "charakteryzowała się dużym zróżnicowaniem. Na stanowiskach poniżej zapory Włocławskiej obserwowano stosunkowo nieduże wartości wskaźnika, odpowiadające II klasie.

W Górsku chlorofil wzrósł do wartości pozaklasowych w okresie wiosny i późnego lata, w Łęgnowie spełniał wymogi III klasy.
Fitoplankton w okresie zimowo-wiosennym zdominowany był przez okrzemki. W kwietniu stanowiły one prawie 100% oznaczanych w próbie wody organizmów i osiągnęły maksimum liczebności ponad 26 mln org/l. Poniżej zapory we Włocławku notowano III klasę. W Nieszawie 50% wyników nie odpowiadało normom. Dalej, do Łęgnowa miano Coli spełniało wymogi III klasy.
W porównaniu z badaniami z roku ubiegłego stwierdzić należy stabilizację jakości wód w zakresie fizykochemicznym oraz bakteriologicznym. W niewielkim stopniu pogorszyły się wskaźniki hydrobiologiczne.
Od kilkunastu lat obserwuje się poprawę jakości wód Wisły w zakresie fizykochemicznym i sanitarnym. Od 4 lat w tym zakresie nie obserwuje się przekroczenia norm dopuszczalnych. Jedynym wskaźnikiem nie odpowiadającym normom dopuszczalnym jest chlorofil „a", będący miernikiem zawartości fitoplanktonu. Również ten wskaźnik wykazuje ostatnio tendencje malejące. Obserwowany wzrost zasolenia (jednak w normach klasy I) jest wynikiem zrzutu ścieków solankowych z Inowrocławskich Zakładów Chemicznych do Wisły w Dybowie (gm. Wielka Nieszawka).
Struga Zielona na trasie przebiegającej w sąsiedztwie gminy w 2002 roku badania wykazały generalnie III klasę czystości, ze względu na wskaźniki fizykochemiczne oraz II klasę pod względem sanitarnym. W górnej części dorzecza zlokalizowane są źródła zanieczyszczeń z bazy paliw CPN SA w Nowej Wsi Wielkiej k/Bydgoszczy oraz RSP w Jezuickiej Strudze na jej dopływie o tejże nazwie. Badania nie wykazały występowania związków ropopochodnych w wodach Strugi.
Pozostałe cieki i kanały zlokalizowane na terenie gminy nie są objęte monitoringowymi badaniami jakości wód.

2.5.3. Zanieczyszczenie powietrza

Według informacji zawartych w „Raporcie o stanie środowiska województwa kujawsko-pomorskiego w 2002 r:
„W ciągu ostatniej dekady (z małymi wyjątkami) obserwuje się generalnie stały spadek emisji zanieczyszczeń do atmosfery. W 2002 roku wyemitowano do powietrza atmosferycznego o 30,6% mniej zanieczyszczeń pyłowych i gazowych w porównaniu z 1993 r., a w odniesieniu do 2001 roku emisja ta zmalała o 7,0%. W tym samym okresie nastąpiło wyraźne zwiększenie emisji tlenku węgla o 58,1% w stosunku do 1993 roku. Wyjątek stanowią lata 1999 i 2002, w których zaobserwowano obniżenie emisji. Porównując dwa ostatnie lata stwierdza się w 2002 roku spadek emisji tlenku węgla o 18,4%.
W 2002 roku po raz pierwszy od 1995 roku wyemitowano do atmosfery o 6,8% więcej dwutlenku siarki. Rozkład przestrzenny emisji zanieczyszczeń na terenie województwa jest nierównomierny. Największe ilości pyłów wprowadzono do powietrza w powiatach: bydgoskim grodzkim, inowrocławskim, włocławskim grodzkim, toruńskim grodzkim, żnińskim, świeckim, grudziądzkim grodzkim oraz bydgoskim, natomiast największy udział w emisji zanieczyszczeń gazowych miały powiaty: inowrocławski, bydgoski grodzki, włocławski grodzki, toruński grodzki, świecki i żniński.
W rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 czerwca 2002 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów niektórych substancji w powietrzu, alarmowe poziomy niektórych substancji w powietrzu oraz marginesy tolerancji dla dopuszczalnych poziomów niektórych substancji, (Dz. U. z 2002r. Nr 87 poz.796) określono:

1) dopuszczalne poziomy niektórych substancji w powietrzu oraz dopuszczalne częstości ich przekraczania,
2) oznaczenie numeryczne substancji, pozwalające na jednoznaczną jej identyfikację,
3) marginesy tolerancji dla dopuszczalnych poziomów niektórych substancji w powietrzu,
4) zróżnicowane dopuszczalne poziomy niektórych substancji w powietrzu dla:
   a) terenu kraju, z wyłączeniem obszarów parków narodowych i obszarów ochrony uzdrowiskowej,
   b) obszarów parków narodowych,
   c) obszarów ochrony uzdrowiskowej.
5) alarmowe poziomy niektórych substancji w powietrzu, których nawet krótkotrwałe przekroczenie może powodować zagrożenie dla zdrowia ludzi,
6) okresy, dla których uśrednia się wyniki pomiarów - odrębnie dla dopuszczalnych poziomów substancji i odrębnie dla alarmowych poziomów substancji w powietrzu,
7) warunki, w jakich ustala się poziom substancji, takie jak temperatura i ciśnienie,
8) czas obowiązywania dopuszczalnych poziomów niektórych substancji dla terenu kraju, z wyłączeniem obszarów parków narodowych i obszarów ochrony uzdrowiskowej.

W rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 czerwca 2002 r. (Dz. U. Nr 87, poz. 798) określono metodykę oceny poziomów substancji w powietrzu.

Na podstawie przeprowadzonych badań Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska dokonał „pierwszej rocznej oceny" jakości powietrza atmosferycznego za rok 2002 w oparciu o nowe przepisy, wprowadzone w życie w 2001 i 2002 r.

Wydzielono strefy odpowiadające następującej klasyfikacji:

- **klasa A** – gdzie żadna substancja nie przekracza poziomu dopuszczalnego,
- **klasa B** – w której co najmniej jedna substancja mieści się pomiędzy poziomem dopuszczalnym powiększonym o margines tolerancji,
- **klasa C** – w której co najmniej jedna substancja przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji,
- **klasa B/C** - została stworzona dodatkowo z uwagi na sytuacje, w których nie ma możliwości jednoznacznego przypisania strefy do klasy B albo C.

Każdej strefie przypisano jedną (łączną) klasę, na podstawie klas określonych dla poszczególnych zanieczyszczeń, oddzielnie ze względu na ochronę zdrowia i ochronę roślin. Łączna klasa strefy odpowiada najmniej korzystnej klasie uzyskanej z klasyfikacji według zanieczyszczeń.

Klasyfikacja stref dokonana w wyniki pierwszej rocznej oceny za rok 2002 w rejonie gminy Solec Kujawski:

Tabela 41. Strefy czystości powietrza w rejonie Gminy

Aglomeracja/ strefa	Klasa strefy ze względu na:											
	ochronę zdrowia								ochronę roślin			
	SO_2	NO_2	PM10	Pb	C_6H_6	CO	O_2	Klasa ogólna	SO_2	NO_2	O_2	Klasa ogólna
Aglomeracja Bydgoszcz	A	A	B/C	A	A	A	A	**B**	A	A	A	**A**
Pow. bydgoski	A	B/C	B/C	A	A	A	A	**B**	A	A	A	**A**
Miasto Toruń	A	A	A	A	A	A	A	**A**	A	A	A	**A**

Powiat toruński	A	A	A	A	A	A	A	**A**	A	A	A	**A**

Głównymi przyczynami wystąpienia przekroczeń poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji były w rejonie gminy (lecz nie na jej terenie):

- w przypadku NO_2 (gmina Białe Błota w powiecie bydgoskim) ze względu na bliskość głównej drogi, pobliski zakład przemysłowy, położona niedaleko ciepłownia oraz liczne drobne jednostki gospodarcze, emisja z indywidualnego ogrzewania budynków, naturalne źródła emisji,
- w przypadku pyłu zawieszonego PM10 (centrum miasta Bydgoszczy) - bliskość głównej drogi, pobliskie zakłady przemysłowe, ciepłownie, emisja z indywidualnego ogrzewania budynków, naturalne źródła emisji.

Klasyfikacja stref ze względu na ochroną roślin okazała się bardzo korzystna dla całego obszaru – wszystkie znalazły się w klasie A.
W wyniki oceny rocznej za 2002 rok w województwie kujawsko – pomorskim wyznaczono strefy, wymagające wzmocnienia systemu oceny ze względu na ochronę zdrowia. Zaliczone są do nich wszystkie strefy z otoczenia gminy.

Na stan czystości powietrza ma wpływ sposób ogrzewania budynków, sytuację w tym zakresie przedstawiono w pk. 2.4.3. poświęconemu gospodarowaniu energią.

Znaczne efekty ekologiczne uzyskała Gmina w wyniku zmodernizowania w ostatnich latach źródeł zasilania w ciepło własnych obiektów.

2.5.4. Poważne awarie przemysłowe

Poważne awarie obejmują skutki dla środowiska powstałe w wyniku awarii przemysłowych i transportowych z udziałem niebezpiecznych substancji chemicznych. Zapobieganie poważnym awariom w odniesieniu do przemysłu wykorzystującego niebezpieczne substancje chemiczne ma ogromne znaczenie ekonomiczne i decyduje o jego wizerunku i akceptacji w społeczeństwie. W tytule IV „Poważne awarie" zawartym w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska określone zostały podstawowe zasady zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym, podmioty, których dotyczą wprowadzone przepisy, oraz ich obowiązki i zadania, a także główne procedury i dokumenty.
Dane zawarte w dokumentach, o których mowa w ustawie, takich jak zgłoszenie zakładu o zwiększonym ryzyku lub dużym ryzyku, program zapobiegania awariom, raport o bezpieczeństwie, wewnętrzny plan operacyjno-ratowniczy, informacje niezbędne do opracowania zewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego, przedkładane właściwym organom Państwowej Straży Pożarnej – mają być rzetelne i odzwierciedlać stan bezpieczeństwa w zakładzie.
Przejściowo obowiązują rozporządzenia wykonawcze do poprzedniej ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska, określające wymagania dotyczące raportów o bezpieczeństwie oraz planów operacyjno-ratowniczych; oczekuje się na szereg dalszych przepisów wykonawczych do nowej ustawy.
Na terenie gminy poważne awarie mogą być związane z:

- transportem gazu (gazociąg średniego ciśnienia z kierunku Gniewkowa)
- transportem drogowym i kolejowym substancji niebezpiecznych

oraz niewłaściwym postępowaniem z odpadami zawierającymi substancje niebezpieczne.
Zagrożenia toksycznymi środkami przemysłowymi wynikają z nagromadzenia i stosowania

w licznych zakładach pracy. Awarie zbiorników magazynowych i instalacji technologicznych z substancjami niebezpiecznymi mogą spowodować zniszczenie życia biologicznego w zbiornikach wodnych, przenikanie tych substancji do gruntu i wód gruntowych.
Zagrożenie środowiska odpadami zawierającymi związki toksyczne wynika z przejściowego składowania na terenie zakładów różnych odpadów niebezpiecznych, takich jak: przepracowanych olejów, lamp fluorescencyjnych zawierających rtęć, akumulatorów ołowiowych.
Szczegółowe zasady kwalifikowania zakładów ze względu na wymienione zagrożenia zawarte są w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2002 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku alb zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. z 2002 r. Nr 58 poz. 535), na terenie gminie nie ma zakładów podlegających ww przepisom.
Zakładem o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej na terenie sąsiedniej gminy odprowadzającym ścieki do Kanału Zielona Struga jest Baza Paliw w Nowej Wsi Wielkiej, należąca do firmy Naftobaza Sp. z o.o. w Warszawie, ze względu na gromadzenie produktów destylacji ropy naftowej w ilości 225280 Mg.
Zakłady o dużym ryzyku wystąpienia awarii sporządzają wewnętrzne plany operacyjno-ratownicze. Powinny być one gotowe do 31.12.2002 r. Natomiast w oparciu o nie do 30 czerwca 2003 r. Komendant Wojewódzki Straży Pożarnej miał przygotować plany zewnętrzne dla danego zakładu.
W tej fazie poważnej awarii (NZŚ) wiodącą rolę mają i będą miały jednostki straży pożarnej. Pozostałe służby i organy administracji są podporządkowane dyspozycjom PSP prowadzącym akcję ratowniczą.

2.5.5. Oddziaływanie hałasu

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska przez hałas – rozumie się dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz. Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez:
1) utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie,
2) zmniejszanie poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Problemy związane ze stanem środowiska na terenie gminy Solec Kujawski, w zakresie oddziaływań akustycznych, spowodowane są wieloma czynnikami m.in. koncentracją usług, jakością sieci drogowej, stopniem urbanizacji, występowaniem małych zakładów rzemieślniczych w jednostkach zabudowy mieszkaniowej.

Hałas przemysłowy

Na hałas przemysłowy składają się wszelkie źródła dźwięku znajdujące się na terenie zakładu, zarówno na otwartej przestrzeni (punktowe źródła hałasu), jak i w budynkach (wtórne źródła hałasu). Punktowymi źródłami hałasu są np. piły mechaniczne, wentylatory, czerpnie powietrza, sprężarki itp. Usytuowane na zewnątrz budynków.
Źródłem hałasu wtórnego są obiekty budowlane w tym produkcyjne, w których hałas pochodzący od pracy maszyn i urządzeń emitowany jest do środowiska przez ściany, strop, okna i drzwi. Ponadto prace dorywcze wykonywane poza budynkami produkcyjnymi jak np. cięcie, kucie, a także obsługa zakładów przez transport kołowy (np. wózki widłowe, ciężarowy transport zewnętrzny) stanowią dodatkowe źródło hałasu.
Działalność zakładów rzemieślniczych, obiektów handlowych czy placówek usługowych kształtuje klimat akustyczny terenów bezpośrednio z nimi sąsiadujących. Interwencje mieszkańców na

ponadnormatywne oddziaływania hałasu, dotyczą uciążliwości związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą w bezpośrednim sąsiedztwie miejsca zamieszkania interweniujących.

Hałas drogowy

Pod pojęciem hałasu drogowego rozumie się hałas pochodzący od środków transportu poruszających się po wszelkiego rodzaju drogach nie będących drogami kolejowymi. Jest to hałas typu liniowego.
Układ drogowy stanowi o rozwoju danego regionu i powiązaniach z innymi ośrodkami.
Przez teren gminy przebiega droga krajowa nr 10 Szczecin- Warszawa.
Układ drogowy gminy uzupełniają drogi powiatowe i drogi gminne.
Układ linii autobusowych i komunikacja samochodowa indywidualna stanowią podstawowe systemy transportowe przewozów pasażerskich na terenie gminy. Część dróg cechują niskie parametry techniczne i zły stan nawierzchni.
Obecnie mamy do czynienia z gwałtownym rozwojem motoryzacji. Konsekwencją tego jest:

- stały wzrost natężenia ruchu,
- nakładanie się ruchu tranzytowego na ruch lokalny,
- dekapitalizacja zasobów drogowej infrastruktury komunikacyjnej,
- rozciąganie się godzin szczytu komunikacyjnego, aż do późnej nocy włącznie,
- powstanie nowych obszarów będących w zasięgu uciążliwości hałasu,
- wzrost populacji zamieszkałych przy głównych drogach i ulicach,
- stały wzrost uciążliwości hałasu i drgań wywołanych przez ruch drogowy.

Tabela 42. Drogi krajowe, wojewódzkie i powiatowe na terenie Gminy

L.p.	Nr drogi	Nazwa odcinka	Długość w km na terenie gminy	Przebieg trasy przez miejscowości na terenie gminy	Zarządca drogi	Dobowe natężenie ruch	
						osobowe	ciężarowe
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	10	Warszawa-Szczecin	18,822	Wypaleniska-Solec Kujawski-Przyłubie	GDDKiA Bydgoszcz	5184	1540
2.	394	Przyłubie - Solec Kujawski	10,601	Przyłubie-ul.Toruńska-ul.Wolności-Plac Jana Pawła II-ul.Kościuszki-ul.Bydgoska-do drogi nr 397	ZDW Bydgoszcz	400	198
3.	397	Otorowo-Makowiska	2,764	od drogi nr 10 do drogi nr 394	ZDW Bydgoszcz	-	-
4.	249	Czarnowo-Solec Kujawski- do drogi nr 10	3,164	od rzeki Wisły ul. Żeglarską-Placem Jana Pawła II-ul. 23Stycznia-ul. Leśną-do drogi nr 10	ZDW Bydgoszcz	-	-
5.	204	Stacja kolejowa Solec Kujawski - droga nr 249	0,600	Stacja kolejowa Solec Kujawski -droga nr 249	ZDW Bydgoszcz	-	-
6.	1546 C	Bydgoszcz-Solec Kujawski	3,420	Otorowo-do skrzyżowania z drogą nr 397	Starostwo Powiatowe Bydgoszcz	-	-
7.	1547 C	Wypaleniska-Bydgoszcz	1,943	od drogi nr 397 do ul. Nowotoruńskiej /na wysokości ,,Baru Leśnego"/	Starostwo Powiatowe Bydgoszcz	3548	1568
8.	1548 C	Solec Kujawski-Nowa Wieś	6,984	od skrzyżowania z drogą nr 10 - do wsi Nowa	Starostwo Powiatowe		

		Wielka		Wieś Wielka	Bydgoszcz		
9.	1549 C	Solec Kujawski-Chrośna	11,050	od drogi nr 10 - do końca wsi Chrośna	Starostwo Powiatowe Bydgoszcz		
10.	2033 C	Cierpice - Inowrocław	5,990	od granicy z Gminą Nieszawa-do granicy z Gminą Rojewo	Starostwo Powiatowe Bydgoszcz		

Tabela 43. Drogi gminne zarządzane przez Miasto i Gminę Solec Kujawski

Lp.	nr drogi	Nazwa odcinka	Przebieg trasy przez miejscowości na terenie gminy	długość w km
1	051001C	22 Lipca	od ul. 23 Stycznia do Cmentarza	0,538
2	051002C	29 Listopada	od ul. Dworcowej do ul. 23 Stycznia	0,383
3	051003C	Akacjowa	od ul. Modrzewiowej do ul. Jaśminowej	0,209
4	051004C	Barwna	od ul. Polnej do ul. Słonecznej	0,434
5	051005C	Błękitna	od ul. Wiejskiej do ul. Kolorowej	0,113
6	051006C	Błonie	od ul. Leśnej do POD ,,Nad Torem"	0,605
7	051007	Błota	od ul. Wiejskiej do ul. Nadbornej	0,864
8	051008C	Bohaterów Września	ul. Piastów do ul. Żwirki i Wigury	0,244
9	051009C	Bojowników o Wolność i Demokrację	od ul. Dworcowej do ul. 29 Listopada	0,369
10	051010C	Brzozowa	od ul. Piaskowej do Strumykowej	0,228
11	051011C	Bukowa	od ul. Powstańców do ul. Wiśniowej	0,52
12	051012C	Cicha	od ul. Barwnej do ul. Zbożowej	0,163
13	051013C	Czereśniowa	od ul. Leśnej do ul. Bukowej	0,179
14	051014C	Dębowa	od ul. Postańców do ul. Bukowej	0,159
15	051015C	Do Wisły	od. Pl. Jana Pawła III w kierunku Wisły	0,240
16	051016C	Dojazd	od ul. Leśnej do Łanowej	0,083
17	051017C	Dożynkowa	od ul. Leśnej do ul. Nizinnej	0,355
18	051018C	Dworcowa	od ul. 23 Stycznia do ul. Sportowej	0,563
19	051019C	Garbary	od rozjazdu z odcinkiem drogi wojew. do byłego ,,Solmarku"	0,720
20	051020C	Grabowa	od ul. Leśnej do ul. Wiśniowej	0,090
21	051021C	Graniczna	od ul. Toruńskiej do ul. Tartacznej	0,469
22	051022C	Hanki Sawickiej	od ul. Bydgoskiej do ul. Żwirki i Wigury	0,339
23	051023C	H. Sienkiewicza	od J. Słowackiego do ul. H, Sawickiej	0,160
24	051024C	Jarzębinowa	od ul. Akacjowej do ul. Modrzewiowej	0,175
25	051025C	Jaśminowa	od ul. Kasztanowej do ul. Wiejskiej	0,191
26	051026C	Jesienna	od ul. Prostej do ul. Zbożowej	0,301
27	051027C	Jesionowa	od ul. Kasztanowej do ul. Modrzewiowej	0,416
28	051028C	Jodłowa	od ul. Leśnej do ul. Wiśniowej	0,088
29	051029C	Juliusza Słowackiego	od. ul. Bydgoskiej do ul. Żwirki i Wigury	0,350
30	051030C	Kalinowa	od ul. Leśnej do ul. Wiśniowej	0,096
31	051031C	Kasztanowa	od ul. Leśnej do ul. Wiejskiej	0,540
32	051032C	Kącik	od u.l Łanowej w kierunku ul Dożynkowej	0,118
33	051033C	Klonowa	od ul. Sosnowej do ul. Topolowej	0,151
34	051034C	Kolorowa	od ul. Kościelnej do ul. Łąkowej	0,767
35	051035C	Kościelna	od ul. Zbożowej do ul. Wiejskiej	0,304
36	051036C	Krótka	od ul. Żwirki i Wigury do ul. 22 Lipca	0,102
37	051037C	Księdza Jana Pelikanta	od ul. Leśnej do ul. Polnej	0,287
38	051038C	Kujawska	od ul. Toruńskiej do drogi krajowej Nr10	3,360
39	051039C	Kwiatowa	od ul. Leśnej do ul. Brzozowej	0,199
40	051040C	Letnia	od ul. Zbożowej do ul. Tęczowej	0,171
41	051041C	Lipowa	od ul. Toruńskiej do ul. Kujawskiej	1,266
42	051042C	Łanowa	od ul. Zbożowej do ul. Dożynkowej	0,153
43	051043C	Łąkowa	od ul. Targowej do ul. Wiejskiej	0,752
44	051044C	Malinowa	od ul. Prostej do ul. Wiosennej	0,112

45	051045C	Mikołaja Kopernika	od ul. Toruńskiej do ul. Kujawskiej	2,429
46	051046C	Młyńska	od ul. Toruńskiej w kierunku ul. Sosnowej	0,953
47	051047C	Modrzewiowa	od ul. Jesionowej do ul. Kasztanowej	0,180
48	051048C	Mroźna	od ul. Tęczowej do ul. Zbożowej	0,162
49	051049C	Nadborna	od ul. Błota do ul. Leśnej	1,137
50	051050C	Nizinna	od ul. Równej do ul. Błonie	0,732
51	051051C	Nowa	od ul. Leśnej do ul. Nizinnej	0,351
52	051052C	Ogrodowa	od ul. Bydgoskiej w kierunku Otorowa	1,134
53	051053C	Orzechowa	od. ul. Średniej do ul. Strumykowej	0,094
54	051054c	Piaskowa	od ul. Leśnej do ul. Średniej	0,523
55	051055C	Piastów	od ul. 23 Stycznia do ul. P.Skargi	0,645
56	051056c	Księdza Piotra Skargi	od ul. Żwirki i Wigury do ul Bydgoskiej	0,336
57	051057C	Plonowa	od ul. Dożynkowej do ul. Siewnej	0,195
58	051058c	Pogodna	od ul. Kościelnej do ul. Słonecznej	0,217
59	051059c	Polna	od ul. Błonie odo ul. Wiejskiej	0,865
60	051060C	Powstańców	od ul. Leśnej do drogi krajowej Nr 10	2,303
61	051061C	Prosta	od ul. Ugory do ul. Łąkowej	1,232
62	051062C	Robotnicza	od ogrodzenia KZNS wzdłuż osiedla KZNS	0,573
63	051063C	Rolna	od ul. Leśnej do ul. Nizinnej	0,391
64	051064C	Równa	od ul. Polnej w kierunku ul. Kościelnej	0,122
65	051065C	Różana	od ul. Leśnej do ul. Wiśniowej	0,092
66	051066C	Siewna	od ul. Wiejskiej do ul. Dożynkowej	0,152
67	051067C	Skośna	od ul. Rolnej do ul. Prostej	0,140
68	051068C	Słoneczna	od ul. Wiejskiej do ul. Prostej	0,631
69	051069C	Sosnowa	od ul. Lipowej do ul. M. Kopernika	0,975
70	051070C	Spokojna	od ul. Zbożowej do ul. Prostej	0,367
71	051071C	Sportowa	od ul. Dworcowej do ul. Toruńskiej	0,732
72	051072C	Srebrna	od ul. Kolorowej do ul. Wiejskiej	0,120
73	051073C	Strumykowa	od ul. Orzechowej do ul. Leśnej	0,442
74	051074C	Śnieżna	od ul.Tęczowej do Zbożowej	0,162
75	051075C	Średnia	od ul. Leśnej do ul. Kujawskiej	2,716
76	051076C	Świerkowa	od ul. Średniej do ul. Piaskowej	0,159
77	051077C	Św. Stanisława	od ul. Bydgoskiej do ul. Kościuszki	0,081
78	051078C	Targowa	od ul. P.Skargi do ul. Łąkowej	1,273
79	051079C	Tartaczna	od ul. Kujawskiej do ul. Toruńskiej	0,886
80	051080C	Tęczowa	od ul. Łąkowej do ul. Słonecznej	0,640
81	051081C	Topolowa	od drogi nr dz. 1197/69 do drogi nr dz.1197/60	0,213
82	051082C	Ugory	od ul. Leśnej do ul. Prostej	0,239
83	051083C	Ułańska	od ul. Toruńskiej do ul. Wolności	0,060
84	051084C	Wiejska	od ul. Leśnej za ul. Błota do rowu	1,800
85	051085C	Wierzbowa	od ul. Powstańców do ul. Bukowej	0,090
86	051086C	Wiosenna	od ul. Spokojnej do ul. Kolorowej	0,619
87	051087C	Wiśniowa	od ul. Powstańców do ul. Leśnej	0,651
88	051088C	Wrzosowa	od ul. Piaskowej do ul. Leśnej	0,395
89	051089C	Zbożowa	od ul. Leśnej do ul. Łąkowej	1,308
90	051090C	Zielona	od ul. Tęczowej do ul. Zbożowej	0,141
91	051091C	Zimowa	od ul. Tęczowej do ul. Zbożowej	0,175
92	051092C	Złota	od ul. Wiejskiej do ul. Kolorowej	0,105
93	051093C	Żniwna	od ul. Dożynkowej do ul. Zbożowej	0,142
94	051094C	Żwirki i Wigury	od ul. 23 Stycznia do ul. P. Skargi	0,629
95	051095C	095	od drogi wojewódzkiej nr 394 ul. Bydgoska do ul. Ogrodowej	0,090
96	051096C	096	od drogi wojewódzkiej nr 394 ul. Toruńska w kierunku rzeki-Wisły	0,270
97	051097C	097	od ul. Sosnowej w kierunku ul. Młyńskiej	0,440
98	051098C	098	od ul Sosnowej do ul. Topolowej	0,150
99	051099C	099	od ul. Kujawskiej w kierunku ul. Kopernika	0,320
100	051100C	100	od ul. Kujawskiej w kierunku ul Kopernika	0,225

101	051101C	101	od ul Kujawskiej w kierunku ul Powstańców	0,310
102	051102C	102	od ul. Kujawskiej w kierunku ul. Powstańców	0,320
103	051103C	103	od ul. Lipowej w kierunku ul. Młyńskiej	0,200
104	051104C	104	od ul. Lipowej w kierunku ul. Młyńskiej	0,210
105	051105C	105	od ul. Średniej w kierunku drogi kraj. nr 10	0,650
106	051106C	106	od drogi kraj. nr 10 w kierunku ul. Średniej	0,570
107	051107C	107	od ul. Powstańców do drogi krajowej nr 10	0,790
108	051108C	108	od ul. Powstańców do drogi nr 107	0,460
109	051109C	109	od ul. Powstańców do ul. Leśnej	0,970
110	051110C	110	od ul. Powstańców do ul. Piaskowej	0,380
111	051111C	111	od ul. Błota w kierunku Bydgoszczy	0,170
112	051112C	112	od ul. Łąkowej w kierunku Bydgoszczy	0,610
113	051113C	113	od ul. Łąkowej w kierunku Bydgoszczy	0,460
114	051114C	114	od ul. Łąkowej w kierunku Bydgoszczy	0,480
115	051115C	115	od drogi wojewódzkiej nr 394 ul. Bydgoska w kierunku rzeki- Wisły	0,590
116	051116C	116	od przepompowni w kierunku rzeki Wisły /przepompownia/	0,200
117	051117C	117	od drogi wojewódzkiej nr 394 ul. Bydgoska w kierunku zabudowań	0,160
118	051118C	118	od drogi wojewódzkiej nr 249 ul. Żeglarska do ul. Do Wisły wzdłuż rzeki Wisły	0,540
119	051119C	119	od drogi krajowej nr 10 do ul. M. Kopernika	0,590
120	050801C	120 Przyłubie	od drogi krajowej nr 10 w Przyłubiu w kierunku rzeki –Wisły	1,280
121	050802C	121	od drogi wojewódzkiej nr 394 w Przyłubiu w kierunku rzeki Wisły	1,000
122	050803C	122	od drogi wojewódzkiej nr 394 w Przyłubiu w kierunku rzeki Wisły	0,980
123	050804C	123	od drogi wojewódzkiej nr 394 w Przyłubiu w kierunku rzeki Wisły	0,920
124	050805C	124	od drogi wojewódzkiej nr 394 w Przyłubiu w kierunku rzeki Wisły	0,990
125	050806C	125	od drogi wojewódzkiej nr 394 w Przyłubiu w kierunku rzeki Wisły	0,400
126	050807C	126	od drogi wojewódzkiej nr 394 w Przyłubiu w kierunku rzeki Wisły	0,910
127	050808C	127	od drogi wojewódzkiej nr 394 w Przyłubiu w kierunku rzeki Wisły	0,760
128	050809C	128	od drogi krajowej nr 10 w Przyłubiu w kierunku rzeki Wisły	0,330
129	050810C	129	od drogi krajowej nr 10 w Przyłubiu w kierunku rzeki Wisły	0,520
130	050811C	130	od d drogi krajowej nr 10 w Przyłubiu do Dąbrowy Małej	10,300
131	050812C	131	od drogi nr 130 w Przyłubiu do Osieczka	8,000
132	050813C	132	od drogi nr 133 do Osieka Wielkiego	6,630
133	050814C	133	od drogi krajowej nr 10 do Radiowego Centrum Nadawczego	3,560
134	050815C	134	od drogi krajowej nr 10 w Wypaleniskach do drogi 130 Mały Kabat	10,300
135	050816C	135	od drogi krajowej w Rudach do Łażyna	5,600
136	050817C	136	od drogi krajowej nr 10 w Makowiskach do Łażyna	4,000
137	050818C	137	od drogi powiatowej 05570 w kierunku Nowej Wsi Wielkiej	4,000
138	050819C	138 Chrośna	od drogi powiatowej nr 05571 w kierunku drogi nr 130	0,360

139	050820C	139	od drogi powiatowej nr 05571 w kierunku granicy terenu gminy	0,270
140	050821C	140	od drogi powiatowej nr 05571 w kierunku granicy terenu gminy	0,600
141	050822C	141	od drogi powiatowej nr 05571 w kierunku granicy terenu gminy	0,270
142	050823C	142	od drogi powiatowej nr 05571 w kierunku terenu gminy	0,550
143	050824C	143	od drogi powiatowej nr 05571 w kierunku Dąbrowy Małej	0,470
144	050825C	144	od drogi powiatowej nr 05571 do drogi nr 145	0,290
145	050826C	145	od drogi nr 146 za drogę nr 144	0,580
146	050827C	146	od drogi nr 145 do granicy terenu gminy	0,370
147	050828C	147	od granicy gminy w kierunku drogi nr 142	0,150
148	050829C	148	od drogi powiatowej nr 05571 w kierunku drogi nr 152	0,210
149	050830C	149	od drogi powiatowej nr 05571 w kierunku Dąbrowy Małej	0,690
150	050831C	150	od drogi powiatowej nr 05571 wzdłuż granicy w kierunku Dąbrowy Małej	0,650
151	050832C	151	od drogi powiatowej nr 05571 do granicy w kierunku Oleszyc	1,100
152	050833C	152	od drogi nr 151 w kierunku granicy gminy	0,370
153	050834C	153	przy granicy terenu gminy Dąbrowa Mała –Leszyce	0,550
154	050835C	154 Wypaleniska	od drogi krajowej nr 10 w Wypaleniskach do drogi nr 155	0,430
155	050836C	155	od drogi nr 135 d drogi nr 136	1,830
156	050837C	156	od drogi nr 136 w kierunku drogi nr 135	0,150
157	050838C	157	od drogi nr 136 do drogi nr 134	0,520
158	050839C	158	od drogi nr 157 do drogi nr 136	0,430
159	050840C	159	od drogi nr 165 w kierunku Solca Kujawskiego	0,500
160	050841C	160	od drogi krajowej nr 10 w kierunku powiatowej nr 05568	0,560
161	050842C	161 Makowiska	od drogi nr 136 w kierunku drogi krajowej nr 10	0,620
162	050843C	162	od drogi krajowej nr 10 do drogi powiatowej nr 05568	0,280
163	050844C	163	od drogi powiatowej nr 05568 w kierunku drogi nr 160	0,290
164	050845C	164	od drogi krajowej nr 10 za drogę nr 155	0,670
165	050846C	165	od drogi wojewódzkiej nr 397 w Otorowie w kierunku drogi krajowej nr 10	2,000
166	050847C	166	od drogi wojewódzkiej nr 397 w Makowiskach do drogi krajowej nr 10	1,550
167	050848C	167	od drogi wojewódzkiej nr 397 w Makowiskach do drogi krajowej nr 10	0,660
168	050849C	168	od drogi wojewódzkiej nr 397 w Makowiskach do zabudowań	0,060
169	050850C	169	od drogi wojewódzkiej nr 397 w Makowiskach w kierunku drogi nr 166	0,220
170	050851C	170	od drogi nr 169 w kierunku drogi krajowej nr 10	0,520
171	050852C	171	od drogi wojewódzkiej nr 397 w Makowiskach w kierunku drogi nr 170	0,150
172	050853C	172	od drogi wojewódzkiej nr 397 w Makowiskach do torów kolejowych	1,160
173	050854C	173	od drogi powiatowej nr 05567 w Otorowie do	0,640

		Otorowo	torów kolejowych	
174	050855C	174	od drogi powiatowej nr 05567 w Otorowie w kierunku torów kolejowych	0,470
175	050856C	175	od drogi powiatowej nr 05567 w Otorowie do torów kolejowych	0,730
176	050857C	176	od drogi powiatowej nr 05567 w Otorowie do torów kolejowych	0,680
177	050858C	177	od drogi powiatowej nr 05567 w Otorowie do drogi powiatowej nr 05568	1,220
178	050859C	178	od drogi wojewódzkiej nr 394 w Otorowie do torów kolejowych	0,480
179	050860C	179	od drogi nr 165 do ul. Targowej	0,890
180	050861C	180	od drogi powiatowej nr 05567 w Otorowie w kierunku rzeki Wisły	0,530
181	050862C	181	od drogi powiatowej nr 05567 w Otorowie w kierunku rzeki Wisły	0,520
182	050863C	182	od drogi powiatowej nr 05567 w Otorowie w kierunku rzeki Wisły	0,770
183	050864C	183	od drogi powiatowej nr 05567 w Otorowie w kierunku rzeki Wisły	0,300
184	050865C	184	od drogi powiatowej nr 05567 w Otorowie w kierunku rzeki Wisły	0,690
185	050866C	185	od drogi wojewódzkiej nr 394 w Otorowie wzdłuż wału przeciwpowodziowego	3,070
186	050867C	186	od wału przeciwpowodziowego w kierunku Solca Kujawskiego	0,850

Hałas kolejowy

Generalnie w całej Polsce hałas kolejowy kształtuje się na jednakowym poziomie. W porze nocnej hałas pochodzący od linii kolejowej może przekraczać dopuszczalną wartość 50 dB w odległości do około 80 m od osi torów. Lokalnie mogą wystąpić niekorzystne zmiany ze względu na stan infrastruktury (torowiska), prędkości przejazdu, rodzaju taboru kolejowego, stanu taboru kolejowego, położenia torowiska (nasyp, wąwóz, teren płaski).

Tabela 44. Charakterystyka linii kolejowej przebiegającej przez teren Gminy

L.p	Rodzaj drogi kolejowej	Nr linii	Długość linii na terenie gminy	Zarządca Linii	Natężenie ruchu towarowego i pasażerskiego	
					Pociągi osobowe/dobę	Pociągi towarowe/dobę
1	2	3	4	5	6	7
1.	Zelektryfikowana	Kutno-Piła	14 km	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Zakład Linii Kolejowych w Toruniu	52	12

Cele ochrony przed hałasem

Na terenie gminy występują obszary, na których hałas przenikający do środowiska jest wynikiem klimatu akustycznego tych terenów, w większości jednak są to tereny nie narażone na jakiekolwiek oddziaływanie akustycznego związanego z działalnością człowieka. Racjonalnie prowadzona polityka rozwoju przestrzennego gminy z jego podstawowymi funkcjami winna być prowadzona i ukierunkowana na powstrzymanie degradacji oraz przywracanie walorów środowiska naturalnego, w tym na poprawę i kształtowanie klimatu akustycznego.

Poprawa klimatu akustycznego na terenie gminy możliwa jest poprzez zahamowanie wzrostu zagrożeń wynikających z emisji hałasu do środowiska jak i poprzez podjęcie działań zmierzających do obniżenia poziomu hałasu do obowiązujących normatywów.
W rozporządzeniu Ministra Środowiska zostały ustalone:

1) zróżnicowane poziomy hałasu dla poszczególnych rodzajów terenów przeznaczonych:
   a) pod zabudowę mieszkaniową,
   b) pod szpitale i domy opieki społecznej,
   c) pod budynki związane ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży,
   d) na cele uzdrowiskowe,
   e) na cele rekreacyjno-wypoczynkowe poza miastem,
2) poziomy hałasu z uwzględnieniem rodzaju obiektu lub działalności będącej źródłem hałasu,
3) poziomy hałasu dla pory dnia oraz pory nocy,
4) okresy, do których odnoszą się poziomy hałasu, jako czas odniesienia.

Pojedynczy zakład, **prowadzący działalność gospodarczą**, wpływa na klimat akustyczny w swoim bezpośrednim otoczeniu. Z badań kontrolnych hałasu tych obiektów wynika, że procedury lokalizacyjne, system ocen oddziaływania na środowisko, system kontroli i egzekucji daje możliwość oddziaływania na jednostki organizacyjne nie spełniające wymagań ochrony środowiska przed hałasem. W drodze decyzji administracyjnej ustalany jest dopuszczalny poziom hałasu emitowany z terenu danego zakładu.
Pozwolenie na emitowanie hałasu do środowiska jest wymagane, gdy hałas w środowisku przekracza dopuszczalne poziomy.
Dopuszczalną emisję hałasu dla obiektów, mogących oddziaływać na środowisko, usytuowanych na terenie gminy Solec Kujawski ustala Starosta Bydgoski w drodze indywidualnej decyzji, w oparciu o charakter, przeznaczenie i sposób zagospodarowania oraz użytkowania terenu jak i obowiązujące standardy dla obszarów otaczających obiekt.

Daje to możliwość przeprowadzenia badań kontrolnych Wojewódzkiemu Inspektoratowi Ochrony Środowiska w Bydgoszczy. Nie przestrzeganie ustaleń decyzji administracyjnej skutkuje sankcjami finansowymi w postaci kar.
Pozwolenie na emitowanie hałasu do środowiska nie jest wymagane, gdy hałas powstaje w związku działalnością osoby fizycznej nie będącej przedsiębiorcą.

2.5.6. Oddziaływanie pól elektromagnetycznych

Polskie Radio S.A. z siedzibą w Warszawie, Oddział w Solcu Kujawskim - Radiowe Centrum Nadawcze, Kabat 10, 86-050 Solec Kujawski.
Źródła promieniowania elektromagnetycznego znajdujące się na terenie zakładu:

- nadajnik radiowy LW 225kHz,
- stacja bazowa telefonii komórkowej,
- rozdzielnia 15 kV.

Zakład posiada pozwolenia na emisję promieniowania elektromagnetycznego na podstawie postanowienia Ministra Łączności Rzeczpospolitej Polski PAR-DRT-R-5106-4/99/67.
Ponadto na terenie gminy zlokalizowane są jeszcze następujące źródła promieniowania elektromagnetycznego:
- stacja bazowa telefonii komórkowej sieci ERA GSM nr „35962 Solec Centrum” zlokalizowanej przy ul. Żwirki i Wigury 1 w Solcu Kujawskim.

- stacja bazowa telefonii komórkowej PLUS GSM, na terenie działki 620/7 w Przyłubiu, gmina Solec Kujawski.

2.6. Problemy ekologiczne Miasta i Gminy Solec Kujawski

1. Gospodarka odpadami.
   - brak możliwości egzekwowania prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami, polegającej na segregacji odpadów u źródła.
     Pojemniki zawierają nie tylko odpady segregowane, ale również odpady komunalne.
   - rozbieżność pomiędzy wytwarzaniem średnim odpadów przez osoby zamieszkałe w budownictwie jednorodzinnym, a zamieszkałym w budownictwie wielorodzinnym.
     W budownictwie jednorodzinnym jest znacznie mniejsze wytwarzanie odpadów, odbiegające od przyjętych w programie gospodarki odpadami norm.
   - niewystarczająca ilość pojemników do segregacji odpadów.
   - nie rozwiązany problem zbiórki odpadów niebezpiecznych oraz odpadów tj. popiół, gruz
   - nie rozwiązany problem zbiórki odpadów wielkogabarytowych
   - niewystarczająca świadomość mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami

2. Usuwanie wyrobów zawierających azbest.
   - wymiana dachów budynków, ogrodzeń, filarów miedzy okiennych na terenie miasta i gminy
   - wymiana części sieci wodociągowej

3. Likwidacja dzikich wysypisk
   - na terenie gminy są zlokalizowane 24 dzikie wysypiska
   - podrzucanie przez mieszkańców, głównie zamieszkałych w budynkach jednorodzinnych i podmioty gospodarcze odpadów w miejsca na ten cel nie przeznaczone (lasy)

4. Rekultywacja terenów zdegradowanych.
   - rekultywacja składowiska odpadów komunalnych w Solcu Kujawskim przy ulicy Toruńskiej 97
   - rekultywacja terenu po byłym Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Handlowo-Usługowym „Nasycalnia Drewna" w Solcu Kujawskim
   - rekultywacja gruntów zdegradowanych wskutek wydobycia kruszywa we wsi Przyłubie

5. Sprawowanie nadzoru nad zwierzętami.
   - zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej
   - problem wyłapywania i przetrzymywania bezpańskich psów
   - transport rannych w nagłych zdarzeniach zwierząt domowych do lecznicy oraz usuwanie zwierząt padłych wskutek zdarzeń na jezdni (dotyczy zwierząt bezpańskich)
   - brak możliwości egzekwowania od właścicieli psów usuwania nieczystości po swoich czworonogach.

6. Dzikie wyrobiska
   - w wyniku niekontrolowanego wydobycia kruszywa, na obrzeżach miasta zwiększa się ilość dzikich wyrobisk, które w najbliższym czasie wymagać będą rekultywacji.

3. INFRASTUKTURA OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

3.1. Ujęcia wody i wodociągi

Długość sieci wodociągowej na terenie powiatu wg rocznika US Bydgoszcz w 2001 r. wynosiła 1199 km. Najdłuższa sieć wodociągowa jest w gminie Koronowo – wynosi ona 296,8 km, najkrótsza natomiast w gminie Nowa Wieś Wielka – 41,1 km.
Stopień zwodociągowania powiatu bydgoskiego wynosi 76,2%, natomiast gminy Solec Kujawski 93,5%. Do sieci wodociągowej podłączonych jest 14694 odbiorców. Najwięcej odbiorców indywidualnych jest w gminie Białe Błota – 3309 gospodarstw. Na terenie miasta i gminy Solec Kujawski do sieci wodociągowej podłączonych jest 1544 gospodarstw domowych.
W poniższej tabeli przytoczono stan zaopatrzenia w wodę miasta i gminy Solec Kujawski.

Tabela 45. Stan zaopatrzenia w wodę Miasta i Gminy

L.p.	Miejscowość	Długość sieci km	W tym azbestowych	Liczba ludności	Liczba odbiorców		
					Indywi-dualnych	Instytucjonal nych	Zakładowych
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Solec Kujawski	38,6	12,6	14.801	1.464	62	
2	Chrośna	8,4		130	38		
3	Otorowo-Makowiska	9,1			75		
4	Przyłubie	6,3		212	29		

Tabela 46. Wykaz ujęć wód podziemnych eksploatowanych na terenie miasta i gminy Solec Kujawski

Lp Nr na mapie	Użytkownik ujęcia wód podziemnych	Nr studni	Głębo-kość studni m	Wydaj-ność m^3/h	Wielkość poboru wody	
					m^3/d $Q_{śrd}$ Q_{maxd}	Nr i data pozwolenia wodnoprawnego Obowiązuje do dnia
1	Gmina Solec Kujawski Ujęcie wód podziemnych dla Solca Kujawskiego, Przyłubia, Otorowa i Makowisk Eksploatowane przez Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Solcu Kujawskim	3	52,0	95,0	2640 4620	OS.II.6811/2/04/01 2001.01.22 Do 31.01.2006r.
2		4	49,0	70,0		
3		6	50,0	90,0		
4		7	54,0	90,0		
5	Gmina Solec Kujawski – ujęcie wiejskie w Chrośnie	1	54,0	34,0	56,0 72,0	ROŚ-oś-XI-6210/2812//8/96 z dnia 1996.05.24 Do 2006.12.31
6	Składowisko odpadów komunalnych Żółwin-Wypaleniska	1	39,0	72		
7		2	40,0	72		

8	Pracowniczy Ogród Działkowy „ Bratek" w Solcu Kujawskim	3	10,5	10,0	261,0 285,0	OS-I-6210/56/30-3/99 z dnia 1999.12.17 Do 2004.12.31
9		4	17,0	21,0		
10	Nadleśnictwo Solec Kujawski	1	13	11,8	27,7 36,0	OS-I-6210/56/27-1/99 z dnia 1999.11.12 Do 2001.12.31
11		2	15	21,0		
12	Nadleśnictwo Solec Kujawski Osada Rudy	1	20	b.d.	21,6 28,0	OS-I-6210/56/27-1/99 z dnia 1999.11.12 Do 2001.12.31
13	Osada Chrośna	1	31,5	5,0	2,3 3,0	
14	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe SOLBET Sp. z o.o. Solec Kujawski	1	10,0	6,3		
15		2	11,0	13,2	260 max	OŚ.II-6223/10-1/01 2001.04.20 Do 2010.12.31.
16		3	38,0	18,0	250,0 360,0	OŚ.II-6223/22-1/02 2002.11.21 Do 2007.12.31
17	Kujawskie Zakłady Naprawy Samochodów Solec Kujawski w upadłości Obecnie: - Zakłady Naprawy Samochodów - Solbus Sp. z o.o.	2	11,3	5,5		
18		5	13,0	30,0	101,4 155,3	OŚ.II-6223/13-1/01 2001.05.24 Do 2011.12.31
19		6	15,0	28,0		
20	Przedsiębiorstwo Drobiarskie DROBEX Solec Kujawski	3	14,0	22,0	530 max	OŚ.II-6223/25-1/02 2002.12.05 Do 2012.12.31
21		4	14,0	18,0		
22		5	101,0	35,0		
23	Ośrodek Zarybieniowy Polskiego Związku Wędkarskiego Otorowo	1	35,0	7,4		
24		2	36,0	10,0		
25	Zlewnia Mleka Otorowo	1	36,0	7,0		
26	Budynek Mieszk. PKP	1a	36,0	19,4		
27	Przedsiębiorstwo Drobiarskie DROBEX Makowiska	1	10,6	6,0		
28	Piekarnia „ Społem" Solec Kujawski	1	12,1	15,0		
29	Zakład Gospodarki Komunalnej Solec Kujawski	5	19,0	34,0		

W ostatnich latach na terenie miasta i gminy wykonano następujące zadania z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę:

Tabela 47. Zrealizowane zadania z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę

Lp	Lata	Przedsięwzięcie	Termin rozpoczęcia	Efekty rzeczowe	Źródła finansowania
1.	2000	Wodociąg w ul. Wrzosowej i Piaskowej	III.2000r.	105 + 270 mb	Gmina Solec Kuj ZGK- śr. własne Partycyp. mieszk.
2.	2002-2003	Wodociąg z przyłączami w Przyłubiu	V. 2002r.	5972 mb, przyłącza-1389 mb	Gmina Solec Kuj SAPARD- dotacja Partycyp. mieszk
3.	2002-2003	Wodociąg w ulicy Strumykowej	XII.2002r.	94 mb	Gmina Solec Kuj ZGK- śr. własne Partycyp. mieszk.
4.	2003	Wodociąg z przyłączami na osiedlu	IV. 2003r.	Sieć 3324 mb	ZGK- śr. własne

		d. jednor. w rejonie ul. Leśnej		przyłącza 94 szt. dł. 1559 mb	Partycyp. mieszk
5.	2003	Przyłącza wodociągowe na terenie miasta	IV.2003r.	6 szt. o dług. 199 mb	ZGK- śr. własne Partycyp. mieszk
6.	2003	Przyłącza wodociągowe na terenie gminy	IV.2003r.	3 szt. o dług. 158 mb	ZGK- śr. własne Partycyp. mieszk
Łącznie efekty rzeczowe			Sieć wodociągowa 13.070 mb Przyłącza 103 szt.		

Opis ujęć wody i stacji wodociągowych służących do zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenie miasta i gminy Solec Kujawski.

Ujęcie stacja wodociągowa w Przyłubiu

Właścicielem ujęcia jest Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Solcu Kujawskim, ul. Targowa 3.

Ujęcie zaopatruje w wodę miasto Solec Kujawski oraz miejscowości Przyłubie, Otorowo Makowska i Wypaleniska.

W latach 1962 i 1963 przeprowadzone badania w otworach poszukiwawczych na terenie miasta Solca Kujawskiego i Łęgnowa wykazały nieprzydatność wody podziemnej z tych obszarów, w Solcu Kujawskim ze względu na oddziaływanie Nasycalni Materiałów Drzewnych PKP i Łęgnowie z uwagi na zanieczyszczenie wód podziemnych przez Zakłady Chemiczne. Zdecydowano się na miejskie ujęcie wody w Przyłubiu. Prace z budową ujęcia wody zakończono w 1971r.

Woda podziemna ujmowana jest aktualnie ze studni wierconych nr 3, 4, 6 i 7 i tłoczona pompami głębinowymi, zainstalowanymi w studniach poprzez stalowe przewody wodociągowe do przewodu zbiorczego ∅300 mm i dalej do odległych o 3,9 km 2 zbiorników wyrównawczych o pojemności po 1000 m^3. Potencjalna wydajność urządzeń wodociągu wynosi 8 300 m^3/d.

Jakość wody surowej nie wymaga uzdatniania, ze zbiornika wyrównawczego woda odpływa grawitacyjnie do sieci wodociągowej. Woda odpowiada wymogom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 19 listopada 2002r. (Dz. U. Nr 203 poz. 1718).

Korzystanie z wód wymienionego ujęcia odbywa się zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym udzielonym przez Starostę Bydgoskiego w decyzji Nr OS.II.6811/2/04/01 z dnia 2001.01.22, która obowiązuje do 31.01.2006r.

Ujęcie stacja wodociągowa w Chrośnie

Ujęcie bazuje na jednej studni wierconej o wydajności 9,0 m^3/h. Potencjalna wydajność urządzeń ujęcia ze stacją uzdatniania wody wynosi 216 m^3/d. Woda odpowiada wymogom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 19 listopada 2002 r. (Dz. U. Nr 203 poz. 1718).

Korzystanie z wód wymienionego ujęcia odbywa się zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym udzielonym przez b. Wojewodę Bydgoskiego w decyzji Nr ROŚ-oś-XI-6210/2812//8/96 z dnia 1996.05.24 która obowiązuje do 31.01.2006 r.

Pobór wody w 2003r. według wskazań wodomierza wynosił średnio 56 m^3/d

3.2. Kanalizacja i oczyszczanie ścieków

Tabela 48. Długość sieci kanalizacyjnej w Gminie

L.p.	Miejscowość	Długość kanalizacji km			
		Ścieków bytowych	Wód opadowych	Ogólno-spławnej	Rozdzielczej
1	Solec Kujawski	41,2	-	1,9	43,1
2	Otorowo- Makowiska	9,7	-	-	9,7

(stan aktualny wg. danych ZGK Solec Kuj.)

Tabela 49. Ilość obsługiwanych mieszkańców Gminy

L.p.	Miejscowość	Liczba ludności	Ilość obsługiwanych mieszkańców gminy		
			Liczba gospodarstw domowych podłączonych do kanalizacji	Liczba mieszkańców korzystających z kanalizacji	Ilość ścieków odprowadzanych do kanalizacji m^3/d
1	Solec Kujawski	14.865	1.734	14.639	1849
2	Otorowo Makowiska	410	40	198	19

W ostatnich latach na terenie miasta i gminy wykonano następujące zadania z zakresu kanalizacji zbiorczej:

Tabela 50. Zrealizowane zadania z zakresu kanalizacji zbiorczej

Lp	Lata	Przedsięwzięcie	Termin rozpoczęcia	Efekty rzeczowe	Źródła finansowania
1.	1999-2000	Kanalizacja sanitarna z przyłączami w ulicy Toruńskiej	VI.1999	kanał grawit. 2853 mb kanał tłoczny 3888 mb przepompownie – 2 szt przyłącza 69 szt.	Gmina Solec Kuj WFOŚiGW- pożyczka Partycyp. mieszk.
2.	1999-2000	Kanalizacja deszczowa w ulicy Toruńskiej	VI.2000	2196 mb	Gmina Solec Kuj SAPARD- dotacja Partycyp. mieszk
3.	2000	Kanalizacja deszczowa w ul. Wolności, Ułańskiej i Toruńskiej	X.2000	326 mb	Gmina Solec Kuj.
4.	2000	Kanalizacja deszczowa w ul. Zbożowej	X.2000r.	205 mb	ZGK- śr. własne Partycyp. mieszk
5.	2000	Kanalizacja sanitarna w ul. Zbożowej	X.2000r.	115 mb	ZGK- śr. własne Partycyp. mieszk
6.	2000-2002	Kanalizacja sanitarna we wsi Otorowo i Makowiska	IX.2000r.	Kanał grawitacyjny 2917 mb Kanał tłoczny – 6843 mb Przepompownie przydomowe 27 szt. Przepompownie grupowe 3 szt.	Gmina Solec Kuj WFOŚiGW- pożyczka Partycyp. mieszk
7.	2001	Kanalizacja sanitarna z	XII.2000r.	1130 mb	Gmina Solec Kuj

		przyłączami w ul. Tartacznej, Kujawskiej i Średniej		przyłącza- 16 szt – 203,5 mb	WFOŚiGW- pożyczka Partycyp. mieszk
8.	2001-2002	Kanalizacja sanitarna na Osiedlu Domków Jednorodzinnych w rejonie ulic Spokojnej, Wiejskiej, Łąkowej i Prostej	XII.2001r.	Kanał grawitacyjny 6061 mb Kanał tłoczny – 1119 mb Przepompownie grupowe 3 szt. Przyłącza 200 szt.	Gmina Solec Kuj WFOŚiGW- pożyczka Partycyp. mieszk
9.	2001-2002	Kanalizacja z przyłączami w ul. Topolowej i Sosnowej	XII.2001r.	Kanał grawitacyjny 1514 mb Kanał tłoczny – 511 mb Przepompownie przydomowe 3 szt. Przepompownie grupowe 1 szt. Przyłącza 31szt.	Gmina Solec Kuj WFOŚiGW- pożyczka Partycyp. mieszk
10.	2001-2002	Kanalizacja deszczowa w ul. Kasztanowej	IX. 2001r.	111 mb	Gmina Solec Kujawski
11.	2002	Kanalizacja deszczowa w ul. Czereśniowej	VII. 2002r	275 mb	Gmina Solec Kujawski
12.	2002	Kanalizacja deszczowa w ul. Kalinowej	VII. 2002r.	111 mb	Gmina Solec Kujawski
13.	2002	Kanalizacja deszczowa w ul. Nowej	IX. 2002r.	165,5 mb	Gmina Solec Kujawski
14.	2001-2002	Kanalizacja sanitarna w ul. Wrzosowej	IV. 2002r.		Gmina Solec Kuj ZGK- śr. własne Partycyp. mieszk
15.	2002-2003	Kanalizacja sanitarna w ul. Strumykowej	XII.2002r.	73 mb	ZGK- śr. własne Partycyp. mieszk
16.	2003	Przyłącza kanalizacyjne na terenie miasta	IV.2003r.	9 szt. o łącznej dł. 180 mb	ZGK- śr. własne Partycyp. mieszk
Łącznie efekty rzeczowe:			Sieć sanitarna grawitacyjna Sieć tłoczna sanitarna Przepompownie grupowe Przepompownie przydomowe Przyłącza kanalizacyjne Sieć kanalizacji deszczowej		14 843 mb 12 361 mb 9 szt. 30 szt. 352 szt. 3 373 mb

Ważniejsze pozwolenia wodnoprawne na odprowadzanie ścieków.

Zgodnie z decyzją Wojewody Bydgoskiego z dnia 21 lipca 2001r. Nr OŚ-V-6210/1450/15/98 Spółka Wodna „KAPUŚCISKA" w Bydgoszczy uzyskała pozwolenie wodnoprawne na odprowadzenie oczyszczonych ścieków z oczyszczalni ścieków „Kapuściska" w Bydgoszczy, do rzeki Wisły w km 771,0, w ilości średniej 71 880 m^3/d i maksymalnej 86 200 m3/d, w tym ok. 60% ścieków komunalnych z miasta Bydgoszczy i Gminy Solec Kujawski, w ilości średniej: 41 010 m^3/d z Bydgoszczy i 2 470 m^3/d z Solca Kujawskiego oraz ca 40% ścieków przemysłowych tj. 28 400 m^3/d.

Decyzja Wojewody Bydgoskiego z dnia 1997.04.24 Nr ROŚ-oś-XI.6210/1032/23/97 - pozwolenie wodnoprawne na odprowadzenie z rejonu ulic Wiejskiej, Słonecznej, Wiosennej, Tęczowej i Łąkowej w Solcu Kujawskim ze zlewni o powierzchni 41,18 ha kolektorami D-4 i D-5 do rowu melioracyjnego RSM-18 łączącego się ze Strugą Młyńską wód deszczowych w ilości 256,8 l/s, oczyszczonych w separatorze UNICON- SISTEM typ 40/400 do 31.12.2005 r.

Decyzja Starosty Bydgoskiego z dnia 11.01.2000r. znak: OŚ.I-6210/GŚ/20-1/99/00 pozwolenie wodnoprawne dla SOLBET Sp. z o.o. na odprowadzenie wspólnym wylotem do rzeki Wisły w km 759,5:

- ścieków sanitarno- bytowych w ilości średniej 10 m^3/d,
- ścieków technologicznych z pielęgnacji betonu w ilości średniej 10 m^3/d.
- wód opadowych w ilości miarodajnej 586 dm^3/s i obliczeniowej 36,1 dm^3/s,
- wód popłucznych ze stacji uzdatniania wody w ilości 4,1 m^3/d raz na 4 dni.

4.UWARUNKOWANIA FINANSOWE PRZY REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Tabela 51. Dochody budżetu (tys. zł)

Rok	Ogółem	w tym					
		dochody własne				dotacje celowe z budżetu państwa	subwencje ogólne
		Razem	w tym podatek				
			od osób prawnych	od osób fizycznych	od nieru-chomości		
2001	21520,9	12948,2	157,6	3257,3	5239,2	2074,3	5980,0
2002	24259,6	15589,2	213,4	3150,7	5544,6	2095,4	6223,1
2004*	27028,0	16977,9	210,0	4349,4	6044,0	3711,3	6338,8

- dane wg planu budżetu

Tabela 52. Udział procentowy dochodów własnych w dochodach ogólnych Gminy

Rok	Dochody ogółem (zł)	Dochody własne (zł)	Udział procentowy
2001	21520,9	12948,2	60 %
2002	24259,6	15589,2	64 %
2004	27028,0	16977,9	63 %

Udział dochodów własnych gminy, na które składają się podatki i opłaty lokalne, dochody z majątku gminy oraz inne dochody w jej łącznych dochodach jest stosunkowo wysoki i wynosi ponad 60%.
W latach 2001 i 2002 ten udział w innych gminach powiatu bydgoskiego kształtował się na poziomie 40-50%.

Tabela 53. Wydatki z budżetu Gminy wg rodzajów

Lata	Ogółem	w tym:					
		dotacje	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	Wydatki bieżące		Wydatki majątkowe	
				razem	w tym wyna-grodzenia	razem	w tym inwestycyjne
2001	21686,6	2400,2	1938,4	12299,9	6955,3	4539,4	4523,4
2002	27969,3	2350,1	2241,4	16369,3	7669,4	6565,9	6540,9
2004*	30082,5	2382,2	1944,1	23008,1	9911,2	7074,5	6902,4

* - dane wg planu budżetu

Tabela 54. Wydatki z budżetu Gminy wg działów

Lata	Ogółem	w tym:					
		Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	Gospodarka mieszkaniowa	Oświata i wychowanie	Ochrona zdrowia	Opieka społeczna	Administracja publiczna
2001	21686,6	2821,6	277,6	8432,8	296,4	2786,8	2894,2
2002	27969,3	6051,3	3414,2	7593,5	218,0	3167,0	3308,8
2004*	30082,5	7432,3	3410,0	8505,5	231,0	2943,5	3550,0

* dane wg planu budżetu Gminy na 2004r. uchwalonego Uchwałą Nr XIII/86/2004 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 30 stycznia 2004 r.

Wydatki inwestycyjne na ochronę środowiska

Tabela 55. Wydatki Gminy w latach 2001-2003 na ochronę środowiska

Lata	Wydatki z budżetu gminy na ochronę środowiska
2000	3.524.387
2001	1.913.478
2002	2.834.984
2003	1.466.621

Dotychczasowe sposoby finansowania, w tym instrumenty finansowe służące realizacji zadań w zakresie ochrony środowiska w gminie, poza budżetem gminy, w latach 2000-2003.

Tabela 56. Sposoby finansowania ochrony środowiska w Gminie

Lata	Sposoby finansowania, w tym instrumenty finansowe służące realizacji zadań w zakresie ochrony środowiska w gminie, poza budżetem gminy
2000	kredyt – 1.600.000, pożyczka z WFOŚiGW – 1.573.120 dotacja z GFOŚiGW – 6.000, środki własne – 345.267
2001	kredyt – 100.000, pożyczka z WFOŚiGW – 996.801 pożyczka z NFOŚiGW – 256.000, środki własne – 560.677
2002	pożyczka z NFOŚiGW – 1.130.000, pożyczka z WFOŚiGW – 60.000 obligacje – 1.069.863, dotacja z NFOŚiGW – 215.000, środki własne –360.121
2003	SAPARD – 123.800, dotacja – 519.800 wpłaty ludności – 19.600, środki własne – 803.421

Wysokości rocznych przychodów i wydatków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w latach 2000-2003 (zł)

Tabela 57. Przychody i wydatki GFOŚiGW

L.p.	Lata	Gminny Fundusz Ochrony Środowiska	
		Przychody	Wydatki
1	2	3	4
1.	2000	239.361	239.361
2.	2001	236.304	235.988
3.	2002	171.907	163.946
4.	2003	62.299	31.597

Z powyższego zestawienia wynika znaczne zmniejszenie przychodów GFOŚiGW począwszy od 2002 r. co tłumaczyć należy uzyskanymi efektami ekologicznymi inwestycji ochrony środowiska na terenie gminy, przede wszystkim zaś włączeniem ścieków przemysłowych i komunalnych do kanalizacji z odprowadzeniem na oczyszczalnię „KAPUŚCISKA". W stosunku do udziału GWOŚiGW w wydatkach na realizowane inwestycje ochrony środowiska w 2001r. wynoszącego 12,5% w 2003r. uległ ten udział drastycznemu zmniejszeniu do 4,2%.

PLAN PRZYCHODÓW I WYDATKÓW GMINNEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ NA 2004 ROK

(załącznik Nr 6 do Uchwały Nr XIII/86/2004 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 30 stycznia 2004 r.)

Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska
Rozdział 90011 - Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

I.PRZYCHODY	
Stan środków na 01.01.2004 r.	- 35.600 zł
Przychody razem	- 61.800 zł
z tego:	
§ 0570 - Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od ludności	- 800 zł
§ 0580 - Grzywny i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	- 1.000 zł
§ 0690 - Wpływy z różnych opłat	- 60.000 zł
razem 1+2	- 97.400 zł
II.WYDATKI	- 95. 000 zł
z tego:	
§ 4210 - Zakup materiałów i wyposażenia	- 5.000 zł
§ 4300 - Zakup usług pozostałych	- 10.000 zł
§ 6110 – Wydatki inwestycyjne funduszy celowych	- 80.000 zł
III.STAN ŚRODKÓW NA DZIEŃ 31.12.2004 R.	- 2.400 zł

PROGNOZOWANE W BUDŻECIE GMINY KWOTY DŁUGU NA 2004 ROK I LATA NASTĘPNE*

Tabela 58. Prognoza długu na 2004 r. i lata następne

Lp.	Tytuł dłużny		Kwota długu na dzień 31.12. 2003 roku	Prognozowane kwoty długu według stanu na koniec roku (tys. zł .)							
				2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Wyemitowane papiery wartościowe		4.000	4.000	4.000	3.000	1.500	-	-	-	-
2.	Kredyty:	długoterminowe	2.192	1.308	425	142	-	-	-	-	-
		krótkoterminowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	Pożyczki:	długoterminowe	2.333	4.892	4.100	3.350	2.774	2.238	975	-	-
		krótkoterminowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	Przyjęte depozyty:		-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	Wymagalne zobowiązania: jednostek budżetowych		-	-	-	-	-	-	-	-	-

* Załącznik nr 13 do Uchwały Nr XIII/86/2004 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 30 stycznia 2004 r.

5. DZIAŁANIA REKOMENDOWANE W POWIATOWYM PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA

Wyciąg z tabeli nr 26 – Listy projektów wg hierarchii potrzeb i strategii programu z podziałem na zadania własne i koordynowane zawartej w Powiatowym Programie Ochrony Środowiska dla zadań przewidywanych do realizacji na obszarze Gminy Solec Kujawski, w których przewidywane jest uczestnictwo Gminy Solec Kujawski.

Uwaga: w kolumnie 2 szacunkowe nakłady dla lat 2004-2007 i 2008-2011 podano na wszystkie zadania na obszarze powiatu wg programu powiatowego, zestawienie nie obejmuje zadań w powiecie, które nie odnoszą się do terenu gminy Solec Kujawski.

Tabela 59. Działania dla terenu Gminy rekomendowane w powiatowym programie ochrony środowiska.

Dz	Poz. wg. PPOŚ	Zadanie	Forma uczestnictwa Gminy K,W,P	Szacunkowe nakłady		Partnerzy
				2004-2007 tys. zł.	2008-2011 tys. zł.	
1	2	3	4	5	6	7
1	CELE O CHARAKTERZE SYSTEMOWYM					
	1.1.6.	Prowadzenie edukacji ekologicznej na obszarach cennych przyrodniczo	K	+	+	Wojewódzki Konserwator Przyrody, Starosta, Burmistrz

2	OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU					
	2.1. Ochrona roślin i zwierząt			100	200	
	2.1.1.	Przygotowanie programu rolno-środowiskowego oraz reintrodukcji gatunków i renaturyzacji cennych obszarów przyrodniczych na terenie powiatu.	K	+	+	Woj.Kons. Przyrody Nadleśnictwa Bydgoszcz, Solec Kuj. i Cierpiszewo Ośrodek Dor. Roln. ARiMR, Burmistrz
	2.2. Kształtowanie systemu obszarów i obiektów chronionych			800	1000	
	2.2.7.	Aktualizacja rejestru pomników przyrody, stanowiska dokumentacyjnych, użytków ekologicznych oraz zespołów przyrodniczo-krajobrazowych	P	+	+	Starosta Nadleśnictwa Burmistrz
3	OCHRONA I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ LASÓW					
	3.1. Kształtowanie gospodarki leśnej i łowieckiej			2000	3000	
	3.1.1.	Ujęcie granicy polno- leśnej w planach zagospodarowania		+	+	Właściciele gruntów, Nadleśnictwa, Starosta, Burmistrz, Wojewoda
	3.1.3	Zadrzewienia, zakrzaczenia.	K	+	+	Właściciele gruntów, Nadleśnictwa, Starosta, Wojewoda, Burmistrz
	3.1.4	Działania zmierzające do zmniejszenia zagrożenia przed pożarami, w tym:. Ochrona przed gradacyjnym występowaniem szkodliwych owadów. Ochrona przed patogenicznymi grzybami. Ochrona przed zwierzyną płową. Ochrona przed zanieczyszczeniami komunikacyjnymi. Kształtowanie (zagospodarowanie) ekotonów ścian lasu jako ochrona przed zanieczyszczeniami gospodarki rolnej. Kształtowanie właściwych stosunków wodnych.	K	+	+	Nadleśnictwa, właściciele gruntów, Starosta, Wojewoda Burmistrz
	3.2. Gospodarka łowiecka			100	150	
	3.2.1.	Wprowadzenie inwentaryzacji i stałego monitoringu populacji ptaków drapieżnych objętych ochroną gatunkową w celu kontrolowanej ich redukcji do stanu nie zagrażającego zwierzynie drobnej	P			Polski Związek Łowiecki Wojewoda
	3.2.2	Zasiedlanie łowisk rodzimymi gatunkami zwierzyny drobnej, których liczebność zdecydowanie maleje poprzez niewłaściwą eksploatację środowiska przyrodniczego	P	+	+	Polski Związek Łowiecki Wojewoda
	3.2.3	Nadzór nad właściwymi rozwiązaniami przejść dla zwierzyny dziko żyjącej w województwie przez drogi szybkiego ruchu i autostradę oraz nad właściwą ich realizacją	P	+	+	Polski Związek Łowiecki Wojewoda
	3.2.4	Reintrodukcja gatunków zagrożonych wyginięciem oraz ścisły monitoring tych działań i rozwoju populacji	P	+	+	Polski Związek Łowiecki Wojewoda
4	OCHRONA GLEB					
	4.1.	Ochrona powierzchni ziemi i zasobów glebowych.		200	300	
	4.1.1	Opracowanie i realizacja powiatowych programów rekultywacji i zalesiania zdegradowanych gleb na	P	+	+	Program – Starosta

		obszarach użytkowanych rolniczo				realizacja – właściciele gruntów
	4.1.2	Ochrona gruntów leśnych przed przeznaczaniem ich na cele nieleśne	P	+	+	Wojewoda
	4.1.3	Ochrona gruntów o wysokiej produkcyjności przed przeznaczaniem na cele nierolnicze i nieleśne				Wojewoda – opiniują Dyrektor Lasów Państwowych i Kujawsko-Pomorska Izba Rolnicza
	4.1.4	Ograniczanie procesów erozji wodnej i wietrznej	K	+	+	właściciele gruntów
	4.1.5.	Prowadzenie okresowych badań jakości gleby i ziemi	P	+	+	Starosta
	4.1.6.	Odtwarzanie gleb zdegradowanych metodami biologicznymi i technicznymi oraz przeprowadzanie rekultywacji, w tym: Rekultywacja terenów po nasycalni Drewna w Solcu Kujawskim	 K	+ 30	+ -	Właściciele gruntów Starosta Bydgoski
5	OCHRONA ZASOBÓW KOPALIN I WÓD PODZIEMNYCH					
	5.1. Ochrona zasobów wód podziemnych					
	5.1.1	Kontynuowanie działań w zakresie ograniczania i eliminowania wykorzystania wód podziemnych do celów innych niż zaopatrzenie ludności w wodę do picia oraz zastosowania technologiczne w przemyśle spożywczym i farmaceutycznym	K	+	+	Starosta, RZGW i użytkownicy wód
	5.2.	Gospodarowanie surowcami naturalnymi.		100	100	
	5.2.1.	Utworzenie wojewódzkiej bazy terenów poeksploatacyjnych wraz z oceną sposobów i kierunków ich rekultywacji	P	+	+	Wojewoda Starosta
	5.2.2.	Opracowanie ewidencji miejsc zalegania torfów. Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania i egzekwowanie zakazu wykonywania zbiorników i stawów w miejscach zalegania torfów	W		+	Starosta Burmistrz
	5.2.3.	Współdziałanie przy tworzeniu i systematycznym aktualizowaniu bilansu kopalin i wód podziemnych województwa kujawsko–pomorskiego	P		+	RZGW Gdańsk Wojewoda
	5.2.4.	Wydanie rozporządzenia przez dyrektorów RZGW i uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego oraz w procesach lokalizacji inwestycji głównych zbiorników wód podziemnych Nr 138 - Pradolina Toruń - Eberswalde	P	+	+	RZGW i właściwe ze względu na obszar GZWP – Rady Gmin
6	MATERIAŁOCHŁONNOŚĆ, WODOCHŁONNOŚĆ, ENERGOCHŁONNOŚĆ I ODPADOWOŚĆ GOSPODARKI					
	6.1. Priorytety Polityki Ekologicznej Państwa					
	6.1.1	Zmniejszenie jednostkowego zużycia wody do celów przemysłowych, w stosunku do 1990 r., o 50%, surowców ze źródeł pierwotnych – o 40% oraz energii (w przeliczeniu na olej ekwiwalentny) – o 60% (tj. do 0,8 tony na 1 tys. EURO PKB).	K	+		RZGW, Wojewoda, Urząd Regulacji Energetyki, użytkownicy
	6.1.2	Ograniczenie zużycia wody z ujęć podziemnych. Intensyfikacja stosowania zamkniętych obiegów wody oraz wtórnego wykorzystywania mniej zanieczyszczonych ścieków. Do 2010 r. działania te powinny przynieść zmniejszenie jednostkowego zużycia wody do celów	K		+	RZGW, Wojewoda, Urząd Regulacji Energetyki, użytkownicy

		przemysłowych, w stosunku do 1990 r., o 50%, surowców ze źródeł pierwotnych – o 40% oraz energii (w przeliczeniu na olej ekwiwalentny) – o 60% (tj. do 0,8 tony na 1 tys. EURO PKB). Wielkości te pozostaną wciąż wyższe od średnich w krajach OECD i Unii Europejskiej o około 40%.				
7	WYKORZYSTANIE ENERGII ODNAWIALNEJ					
	7.1 Priorytety Polityki Ekologicznej Państwa					
	7.1.3.	Dążenie do uzyskania wyznaczonego w „Strategii rozwoju energetyki odnawialnej" celu średniookresowego w postaci 7,5% udziału energii odnawialnej w bilansie zużycia energii pierwotnej w kraju na rok 2010	P	+	+	
8	KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH I OCHRONA PRZED POWODZIĄ					
	8.2. Zarządzanie zasobami wodnymi			400	200	
	8.2.2	Opracowanie warunków korzystania z wód dorzecza dla poszczególnych zlewni	P	+		RZGW Gdańsk
	8.2.3	Opracowaniu dokumentacji hydrogeologicznych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych w aspekcie ich ochrony na obszarach najwyższej ochrony (ONO) w rejonie Bydgoszczy oraz Dolinie Noteci	P		+	RZGW Gdańsk
	8.2.5.	Opracowanie bilansu wodno-gospodarczego z uwzględnieniem zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych i powierzchniowych dla poszczególnych zlewni	P	+	+	RZGW Gdańsk
	8.2.6.	Przebudowa systemu monitorowania stanu wód powierzchniowych i podziemnych oraz emisji zanieczyszczeń do tych wód	P	+	+	Wojewoda, WIOŚ
	8.3. Zaopatrzenie w wodę			8000	12000	
	8.3.1	Wykonanie opracowań hydrogeologicznych dla ujęć, które takich dokumentacji nie posiadają w celu ustanowienia dla nich stref ochronnych	P W	+		RZGW Gmina
	8.3.2	Budowa nowych stacji uzdatniania wody i modernizacja (rozbudowa) istniejących oraz budowa nowych ujęć wody	W			Podmioty gospodarcze, Gmina
	8.3.3	Budowa nowych odcinków oraz sukcesywna wymiana i renowacja wyeksploatowanych odcinków sieci wodociągowej				
	8.3.4	Wspieranie działań podmiotów gospodarczych w zakresie racjonalnego gospodarowania wodą	P	+	+	RZGW Gdańsk, samorządy, podmioty gospodarcze
	8.4. Ochrona przeciwpowodziowa			3000	1500	
	8.4.1.	Opracowanie programu przeciwpowodziowego dla województwa kujawsko-pomorskiego oraz zasad działalności odpowiednich służb wojewódzkich, samorządowych i Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej	K	+		RZGW Gdańsk, Wojewoda, Gminy, KPZMiUW Włocławek
	8.4.2	Regulacja i odbudowa rzek i kanałów w ramach „Programu dla Wisły do 2020"	P	+	+	KPZMiUW, Starosta, Gmina, Wojewoda
	8.4.3	Wydanie rozporządzenia w sprawie obszarów bezpośredniego zagrożenia powodziowego.	P	+		RZGW Gdańsk
	8.4.4	Objęcie planami zagospodarowania przestrzennego terenów zalewowych w dolinach Wisły, Noteci i innych mniejszych rzek	W	+		RZGW Gdańsk Gmina
9	JAKOŚĆ WÓD					
	9.1. Działania priorytetowe Polityki Ekologicznej Państwa. Gospodarka ściekowa.			47000	85000	

	9.1.1	Opracowanie i wdrożenie systemu informowania społeczeństwa o jakości wody do picia i wody w kąpieliskach				Państwowy Powiatowy Inspektor Sa-ni-tarny, Samorządy gmin, Zarządcy wodociągów i kąpielisk
	9.1.2	Przygotowanie opracowań programowych ukierunkowanych na ograniczenie ładunków zanieczyszczeń wprowadzanych do wód ze ściekami komunalnymi o 50% i ściekami przemysłowymi o 30%				
	9.1.3	Wdrożenie nowego systemu taryf za usługi wodno-kanalizacyjne	W	+		Gmina
	9.1.4	Przebudowa systemu monitorowania jakości wody dostarczanej przez wodociągi, stanu wód powierzchniowych i podziemnych oraz emisji zanieczyszczeń do tych wód (do 2005 r.)	P	+		Państwowa Inspekcja Sanitarna, jed-nostki samorządowe,
	9.1.5	Modernizacja, rozbudowa i budowa systemów kanalizacji zbiorczej i oczyszczalni ścieków w aglomeracjach o równoważnej liczbie mieszkańców powyżej 2.000) (sukcesywnie do 2010 r.).	W	+		Gmina
		Gmina Solec Kujawski- budowa systemu kanalizacji zbiorczej na terenie gminy	W	2000	5000	Gmina
	9.1.6	Modernizacja i rozbudowa podczyszczalni i oczyszczalni ścieków przemysłowych i/lub modernizacja technologii produkcji w niektórych dziedzinach wytwarzania w celu ograniczenia zrzutu substancji niebezpiecznych (sukcesywnie do 2007 r.)	W	+	+	Gmina
	9.1.7	Ograniczenie zanieczyszczeń azotowych pochodzących z rolnictwa (głównie: budowa nowoczesnych stanowisk do składowania obornika i zbiorników na gnojówkę w gospodarstwach rolnych) (sukcesywnie do 2010 r.)	P	+		Jednostki samorządu terytorialnego, Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rol-niczego, RCDRRiOW
	9.1.8	Wykonanie wspólnych międzygminnych systemów kanalizacyjnych transportujących ścieki do jednej oczyszczalni ścieków, aby wykorzystać maksymalnie zdolności istniejących oczyszczalni	P	+		Jednostki samorządu
	9.2.	Zanieczyszczenia obszarowe.		12000	18000	
	9.2.1	Wprowadzanie i wspieranie rolnictwa ekologicznego przez wsparcie finansowe Ośrodków Doradztwa Rolniczego, podejmujących szkolenia rolników w zakresie wprowadzania rolnictwa ekologicznego	P	+	+	Urząd Marszałkowski, Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego, związki producentów
	9.2.2	Opracowanie i prowadzenie monitoringu zanieczyszczeń obszarowych	P	+	+	Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rol-niczego, WIOŚ, jednostki samorządu terytorialnego, gospodarstwa rolne

	9.2.3	Opracowanie programu ograniczenia zanieczyszczeń obszarowych i sukcesywne jego wdrażanie	P	+	+	Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego, WIOŚ, jednostki samorządu terytorialnego, gospodarstwa rolne
	9.2.4	Upowszechnienie stosowania Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej i zintensyfikowanie systemu szkoleń w zakresie wpływu działalności rolniczej na środowisko,	P	+	+	Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego, RCDRRiOW w Przysieku, WIOŚ, jednostki samorządu terytorialnego, gospodarstwa rolne
	9.2.5	Budowa nowoczesnych stanowisk do składowania obornika i zbiorników na gnojówkę w gospodarstwach rolnych	P	+	+	WIOŚ, ARiMR, jednostki samorządu terytorialnego, gospodarstwa rolne, Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego, RCDRRiOW w Przysieku
10	ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA					
	10.1. Priorytety Polityki Ekologicznej Państwa					
	10.1.1.	Wdrożenie systemu zbierania, opracowywania i gromadzenia informacji o zanieczyszczeniach powietrza	P	+	+	WIOŚ
	10.1.2.	Wskazanie obszarów, gdzie stwierdzono przekroczenie poziomów odniesienia jakości powietrza, zobowiązanie do opracowania programów naprawczych ochrony powietrza	P	+	+	Wojewoda, Starosta
	10.1.3.	Opracowanie i realizowanie programów naprawczych ochrony powietrza	K,P	+	+	zakłady przemysłowe, zarządcy dróg
	10.1.4.	Przedsięwzięcia ograniczające emisję pyłów i gazów	P	+	+	zakłady przemysłowe, zarządcy dróg
	10.1.5.	Poprawa stanu zanieczyszczenia powietrza oraz uzyskanie norm emisyjnych, wymaganych przez przepisy Unii Europejskiej	P	+	+	zakłady przemysłowe, zarządcy dróg
	10.2. Ochrona powietrza atmosferycznego			12000	15000	
	10.2.1.	Sporządzenie i wdrożenie programów ochrony powietrza.	P	+	+	Wojewoda
	10.2.2.	Przedsięwzięcia ograniczające emisję pyłów i gazów	P	+	+	Zakłady
	10.2.3.	Likwidacja lub modernizacja starych kotłowni i palenisk domowych przez stosowanie urządzeń nowej generacji i zastąpienie węgla proekologicznymi nośnikami ciepła (gaz, olej opałowy, biomasa itp.),	P,W	+	+	Gmina, samorząd województwa, zakłady

	10.2.4	Podłączenie terenów zurbanizowanych do miejskich sieci ciepłowniczych.	W, P	+	+	Samorządy gminne, Samorząd Województwa, zakłady
	10.2.5	Wzrost wykorzystania niekonwencjonalnych źródeł energii i zasobów odnawialnych do produkcji energii (preferencje dla energii wodnej i dla spalania biogazu oraz dla biopaliw),	K	+	+	Gmina, Samorząd Województwa, zakłady
11	GOSPODAROWANIE ODPADAMI			15800	18000	
	11.1. Priorytety Polityki Ekologicznej Państwa.					
	11.1.1	Uruchomienie systemów ewidencji i kontroli odpadów oraz opracowanie i podjęcie realizacji wojewódzkiego planu gospodarki odpadami	P	+	+	Samorząd Województwa
	11.1.2	Opracowanie i rozpoczęcie realizacji programów unieszkodliwienia odpadów szczególnie niebezpiecznych.				Gmina, zakłady
	11.1.3	Utworzenie systemu zakładów demontażu i przerobu (strzępienia) pojazdów wycofanych z eksploatacji, zapewniających zgodny z wymaganiami UE poziom recyklingu odpadów oraz ponownego użycia wybranych części samochodowych				Gmina, Wojewoda, Starosta, Samorząd Województwa
	11.2 Gospodarowanie odpadami - w cz. II. Opracowania – gminnym planie gospodarki odpadami			12000	18000	
12	POWAŻNE AWARIE PRZEMYSŁOWE					
	12.1. Priorytet Polityki Ekologicznej Państwa					
	12.1.1	Opracowanie programu informowania społeczeństwa o poważnych awariach i edukacji w tym zakresie, obejmującego działania na szczeblu lokalnym, regionalnym i centralnym				
	12.1.3	Sporządzić zewnętrzne plany operacyjno-ratownicze dla wszystkich obszarów administracyjnych, objętych zewnętrznym oddziaływaniem awaryjnym zakładów o dużym ryzyku				
	12.2. Zapobieganie poważnym awariom i awariom przemysłowym			700	1000	
	12.2.1	Sporządzenie raportów o bezpieczeństwie oraz wewnętrznych planów operacyjno-ratowniczych istniejących zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii	P	+	+	Zakłady, nadzór – Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej, WIOŚ
	12.2.3	Przeniesienie ustaleń zewnętrznych planów operacyjno-ratowniczych na inne istotne sfery zarządzania i systemy funkcjonowania obszaru, którego plany dotyczą	K	+	+	Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej, zakłady, Starosta i gminy
	12.2.6	Upublicznianie informacji na temat poważnych awarii w sposób podnoszący świadomość społeczności lokalnych potencjalnie narażonych na skutki zdarzeń	P	+	+	Państwowa Straż Pożarna
13	ODDZIAŁYWANIE HAŁASU.					
	13.1. Priorytety Polityki Ekologicznej Państwa					
	13.1.1	Realizacja zabezpieczeń akustycznych środowiska wynikająca z działań doraźnych (dotyczy budowy ekranów akustycznych, zabezpieczeń anty-wibracyjnych podtorzy tramwajowych, a także		+		

		instalacji okien o zwiększonej izolacyjności); wdrożenie i realizacja programu budowy ekranów akustycznych (sukcesywnie)				
		Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed hałasem, z wyznaczeniem stref ograniczonego użytkowania wokół lotnisk, terenów przemysłowych oraz głównych dróg i linii kolejowych wszędzie tam, gdzie przekraczany jest równoważny poziom hałasu wynoszący 55 dB w porze nocnej			+	
	13.2. Ochrona przed hałasem				500	2000
	13.2.1	Opracowanie map akustycznych i programów naprawczych w zakresie ochrony przed hałasem dla obszarów położonych wzdłuż głównych dróg i linii kolejowych, zaliczonych do obiektów, których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach		+		Wojewoda
	13.2.3	Ochrona mieszkańców przed hałasem komunikacyjnym poprzez: budowę ekranów akustycznych i kształtowanie pasów zieleni izolacyjnej (ekrany biologiczne), wzmacnianie izolacyjności elewacji budynków narażonych na hałas (zwłaszcza domy mieszkalne, obiekty lecznictwa oraz obiekty wielogodzinnego przebywania dzieci i młodzieży)	P		+	
	13.2.4	Rygorystyczna kontrola hałaśliwości pojazdów podczas przeglądów technicznych			+	
14	ODDZIAŁYWANIE PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH					
	14.1 Priorytety Polityki Ekologicznej Państwa					
		Opracowanie projektu bazy danych o polach elekromagnetycznych w środowisku i rozszerzenie zakresu państwowego monitoringu środowiska		2004 r.		
	14.2	Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym		50	100	
	14.2.1	Utworzenie rejestru obszarów, na których stwierdzono występowanie przekroczenia wielkości dopuszczalnych pól elektromagnetycznych wraz z analizą konieczności wyznaczenia obszaru ograniczonego użytkowania	P	+		WIOŚ, Państwowy, Wojew. i Inspektor Sanitarny Wojewoda, Starosta
	14.2.3	Kontrole źródeł emisji pól elektromagnetycznych istniejących i nowopowstających.	P	+	+	WIOŚ

Oznaczenia:

W – zadania własne
K – zadania koordynowane
P – zadania popierane (pomoc, wsparcie itp.)

6. ZESTAWIENIE I HARMONOGRAM ZADAŃ WŁASNYCH ORAZ KOORDYNOWANYCH

Na podstawie diagnozy stanu środowiska na terenie miasta i gminy oraz w oparciu o analizę możliwości i potrzeb na miarę celów polityki ekologicznej państwa, województwa i powiatu zestawiono w poniższej tabeli nr 58 zadania własne (zaznaczone wytłuszczoną czcionką) oraz koordynowane, to znaczy te zadania, których realizacja jest ściśle związana z realizacją zadań samorządu gminnego.

Tabela 60. Zestawienie i harmonogram zadań własnych oraz koordynowanych

L.p.	Przedsięwzięcie	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna, partnerzy	Koszt ogółem (tys. zł)	Koszty w latach 2004-2007 (tys. zł)				Koszty w latach 2008-2011 (tys. zł)				Źródła finansowania
1.	**EDUKACJA EKOLOGICZNA**			60	5	5	5	10	10	-	-	-	
1.1.	**Prowadzenie edukacji ekologicznej - leśnej na Obszarze Chronionego Krajobrazu Wydm Kotliny Toruńsko – Bydgoskie j**	2007-2008	Samorząd Gminy oraz Nadleśnictwa: Bydgoszcz, Solec Kujawski, Cierpiszewo	**20**	**-**	**-**	**-**	**10**	**10**	-	-	-	dofinansowanie GFOŚiGW WFOŚiGW
1.2.	**Popularyzacja tematyki ekologicznej dostosowanej do bieżących potrzeb w lokalnych mediach ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki odpadami**	2004-2011	Samorząd Gminy i Nadleśnictwa	**40**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	5	5	5	dofinansowanie GFOŚiGW WFOŚiGW
1.3.	**Ścieżki edukacyjne na terenie Parku M iejskiego, terenach Nadwiślańskich, wykorzystanie harcówki ZHP**	2004-2011	Samorząd Gminy	x	x	x	x	x	x	x	x	x	dofinansowanie GFOŚiGW WFOŚiGW
2.	**OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU**												
2.1.	Opracowanie i zatwierdzenie planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Łażyn”	2004-2007	Wojewoda Nadleśnictwo Solec Kujawski	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
2.2.	Aktualizacja rejestru pomników przyrody, stanowisk dokumentacyjnych użytków ekologicznych oraz zespołów przyrodniczo-krajobrazowych	2004-2007	Wojewoda RDLP Toruń	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

L.p.	Przedsięwzięcie	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna, partnerzy	Koszt ogółem (tys. zł)	Koszty w latach 2004-2007 (tys. zł)				Koszty w latach 2008-2011 (tys. zł)				Źródła finansowania
2.3.	Wyłapywanie zwierząt bezdomnych przez podmiot prowadzący schronisko dla bezdomnych zwierząt, na podstawie podpisanej umowy z UMiG Solec Kujawski	2004-2011	Samorząd Gminy Podmiot prowadzący schronisko dla bezdomnych zwierząt	x	x	x	x	x	x	x	x	x	GFOŚiGW
3.	**OCHRONA I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ LASÓW**												
3.1.	**Kształtowanie gospodarki leśnej**												
3.1.1	Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego gmi ny wyznaczonych racjonalnie granic polno-leśnych z uwzględnieniem ochrony siedlisk priorytetowych oraz korytarzy ekologicznych, obszarów źródliskowych, wododziałowych i obszarów ze zbiornikami wód podziemnych bez izolacji od powierzchni oraz brzegów zbiorników i cieków wodnych z zadrzewieniem i zakrzewieniem	2004-2011	RDLP Toruń wg Regionalny Programu Operacyjnego Polityki Leśnej Państwa oraz inne zadania	x	x	x	x	x	x	x	x	x	z funduszy własnych, z funduszy celowych i unijnych funduszy strukturalnych oraz z Budżetu Państwa
3.2.	**Gospodarka łowiecka**												
3.2.1	Wprowadzenie inwentaryzacji i stałego monitoringu populacji ptaków drapieżnych objętych ochroną gatunkową w celu kontrolowanej ich redukcji do stanu nie zagrażającego	2004-2011	Polski Związek Łowiecki Wojewoda	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Środki własne Fundusze celowe budżet państwa

L.p.	Przedsięwzięcie	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna, partnerzy	Koszt ogółem (tys. zł)	Koszty w latach 2004-2007 (tys. zł)				Koszty w latach 2008-2011 (tys. zł)				Źródła finansowania
	zwierzynie drobnej												
3.2.2	Zasiedlanie łowisk rodzimymi gatunkami zwierzyny drobnej	2004-2011	Polski Związek Łowiecki Wojewoda	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Środki własne Fundusze celowe budżet państwa
3.2.3	Nadzór nad właściwymi rozwiązaniami przejść dla zwierzyny dziko żyjącej przez drogi szybkiego ruchu oraz nad właściwą ich realizacją	2004-2011	Polski Związek Łowiecki Wojewoda	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Środki własne Fundusze celowe budżet państwa
3.2.4	Reintrodukcja gatunków zagrożonych wyginięciem oraz ścisły monitoring tych działań i rozwoju populacji	2004-2011	Polski Związek Łowiecki Wojewoda	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Środki własne Fundusze celowe budżet państwa
4.	**OCHRONA GLEB**												
4.1.	Rekultywacja i zalesienie gleb zdegradowanych na obszarach użytkowanych rolniczo	2004-2011	właściciele gruntów	x	x	x	x	x	x	x	x	x	środki własne dotacje celowe
4.2.	Ograniczanie procesów erozji wodnej i wietrznej na zboczach dolin cieków i oraz ich źródlisk	2004-2011	właściciele gruntów RZGW Gdańsk	x	x	x	x	x	x	x	x	x	środki własne NFOŚiGW fundusze strukturalne UE
4.3.	**Rekultywacja terenów po Nasycalni Drewna w Solcu Kujawskim.**	2004-2007	**Właściciel terenu**	**32000**	**5000**	**10000**	**17000**	-	-	-	-	-	**Właściciel terenu**
4.4.	Rekultywacja nieczynnego wysypiska w Solcu Kujawskim	2005 – 2008	**Samorząd Gminy**	**2850**	**1900**				**950**				**Użytkownik-właściciel WFOŚiGW PFOŚiGW**
4.5.	Prowadzenie okresowych badań jakości gleby i ziemi	2004-2007	Starosta Bydgoski	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Budżet państwa

5.	**OCHRONA WÓD PODZIEMNYCH I KOPALIN**												
5.1.	Kontynuowanie działań w celu ograniczania lub eliminowania wykorzystywania wód podziemnych do innych celów niż zaopatrzenie ludności i przemysłu spożywczego	2004-2007	Starosta, Wojewoda, RZGW Gdańsk	x	x	x	x	x	x	x	x	x	bez nakładów
5.2.	Identyfikacja użytkowników zobowiązanych do prowadzenia monitoringu wód podziemnych i gleb oraz sporządzenie wykazu piezometrów i inicjowanie obowiązku przekazywania danych o wynikach badań	2004-2007	Samorząd Gminy Starosta Bydgoski	x	x	x	x	x	x	x	x	x	bez nakładów
5.3.	Opracowanie ewidencji miejsc zalegania torfów. Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania i egzekwowanie zakazu wykonywania zbiorników i stawów w miejscach zalegania torfów	2004-2007	Samorząd Gminy Starosta Bydgoski	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
5.4.	Uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 138 po jego utworzeniu rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku	2004-2011	Samorząd Gminy Dyrektor RZGW w Gdańsku	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

5.5.	Rekultywacja wyrobisk poeksploatacyjnych kopalin oraz likwidacja i rekultywacja wyrobisk nielegalnych	2004-2011	właściciele wyrobisk	x	x	x	x	x	x	x	x	x	właściciele wyrobisk
5.6.	Ewidencja zbiorników bezodpływowych do gromadzenia nieczystości, kontrola i likwidacja nieszczelnych szamb	2004-2011	Samorząd Gminy Właściciele szamb	x	x	x	x	x	x	x	x	x	środki własne jednostki wykonującej zadanie i właściciela szamba
5.7.	Egzekwowanie systemu przyłączy do kanalizacji ściekowej na terenach wiejskich w celu eliminacji nielegalnego zrzutu ścieków	2004-2011	Samorząd Gminy	x	x	x	x	x	x	x	x	x	środki własne jednostki wykonującej zadanie
6.	**MATERIAŁOCHŁONNOŚĆ, WODOCHŁONNOŚĆ, ENERGOCHŁONNOŚĆ I ODPADOWOŚĆ GOSPODARKI**												
6.1.	Inspirowanie i wspieranie na miarę warunków lokalnych działań w celu zmniejszenia do 2010r. jednostkowego zużycia wody do celów przemysłowych, w stosunku do 1990 r., o 50%, surowców ze źródeł pierwotnych – o 40% oraz energii (w przeliczeniu na olej ekwiwalentny) – o 60% (tj. do 0,8 tony na 1 tys. EURO PKB). .	2004-2011	Samorząd Gminy, organizacje pozarządowe i użytkownicy	x	x	x	x	x	x	x	x	x	środki własne dotacje celowe, unijne fundusze pomocowe
7.	**WYKORZYSTANIE ENERGII ODNAWIALNEJ**												
7.1.	Dążenia zmierzające do uzyskania wyznaczonego w „Strategii rozwoju energetyki odnawialnej” celu średnio-okresowego w	2004-2011	Samorząd Gminy, organizacje pozarządowe i użytkownicy	x	x	x	x	x	x	x	x	x	środki własne dotacje celowe, unijne fundusze pomocowe

	postaci 7,5% udziału energii odnawialnej w bilansie zużycia energii pierwotnej w kraju na rok 2010												
7.2.	Budowa stopnia wodnego w Przyłubiu	2004-2011	Samorząd Gminy	x	x	x	x	x	x	x	x	x	środki własne dotacje celowe, unijne fundusze pomocowe
8.	**KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH I OCHRONA PRZED POWODZIĄ**												
8.1.	Współdziałanie z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Gdańsku oraz innymi podmiotami na odcinku budownictwa wodnego, ochrony jakości wód oraz ochrony przed powodzią i suszą przy tworzeniu planów gospodarki wodnej oraz warunków korzystania z wód dorzecza Wisły i ich realizacji.	2004-2011	RZGW Gdańsk Samorząd Gminy, organizacje pozarządowe i użytkownicy	x	x	x	x	x	x	x	x	x	środki własne dotacje celowe, unijne fundusze pomocowe
8.2.	Współpraca przy tworzeniu nowego systemu monitorowania stanu wód powierzchniowych i podziemnych oraz emisji zanieczyszczeń do tych wód	2004-2011	Wojewoda WIOŚ Bydgoszcz	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
8.3.	**ZAOPATRZENIE W WODĘ**		**ZADANIA WŁASNE**	6555	200	300	550	395	1500	1530	1167	913	
8.3.1	**Budowa studni głębinowej w Chrośnie**	2005	**Samorząd Gminy**	45	-	-	-	45	-	-	-	-	Budżet Gminy ZGK
8.3.2	**Budowa sieci wodociągowej na Os.D.Jed. w rej. ul. Leśnej**	2004-2006	**Samorząd Gminy**	450	150	150	150	-	-	-	-	-	Budżet Gminy ZGK
8.3.3	**Budowa wodociągu z przyłączami w ul. Ks.**	2004	**Samorząd Gminy**	20	20	-	-	-	-	-	-	-	Budżet Gminy ZGK

	Pelikanta												
8.3.4	**Budowa sieci wodociągowej ul. Sosonowa, Lipowa i Topolowa**	2004	**Samorząd Gminy**	300	-	150	150	-	-	-	-	-	Budżet Gminy ZGK BG WFOŚiGW
8.3.5	**Budowa sieci wodociągowej w ul. Powstańców**	2006	**Samorząd Gminy**	150	-	-	150	-	-	-	-	-	Budżet Gminy ZGK
8.3.6	**Budowa wodociągu do wsi Rudy**	2006-2007	**Samorząd Gminy**	300	-	-	100	200	-	-	-	-	Budżet Gminy ZGK
8.3.7	**Budowa sieci wodociągowej do Nadleśnictwa Solec Kuj.**	2007-2008	**Samorząd Gminy**	150	-	-	-	150	150	-	-	-	Budżet Gminy ZGK
8.3.8	**Budowa stacji uzdatniania wody w Przyłubiu**	2008-2009	**Samorząd Gminy**	970	-	-	-	-	470	500	-	-	Budżet Gminy ZGK
8.3.9	**Wymiana sieci przesyłowej wodociągowej z Przyłubia do Solca Kujawskiego**	2008-2011	**Samorząd Gminy**	3520	-	-	-	-	880	880	880	880	Budżet Gminy ZGK
8.3.10	**Wymiana sieci wodoc. z rur azbest.-cem. ulica Wolności i Pl.ac Jana Pawła II**	2008	**Samorząd Gminy**	66	-	-	-	-	66	-	-	-	Budżet Gminy ZGK
8.3.11	**Modernizacja sieci wodociągowej na terenie miasta**	2010-2011	**Samorząd Gminy**	112	-	-	-	-	-	50	62		Budżet Gminy ZGK
8.3.12	**Wymiana sieci wodociągowej w ul. Toruńskiej**	2009-2010	**Samorząd Gminy**	292	-	-	-	-	-	100	192		Budżet Gminy ZGK
8.4.	**OCHRONA PRZECIWPOWODZIOWA, MAŁA RETENCJA WODNA**												
8.4.1	Współpraca w opracowaniu programu przeciwpowodziowego dla województwa kujawsko-pomorskiego oraz zasad działalności odpowiednich służb wojewódzkich,	2004-2011	RZGW Gdańsk, Wojewoda, Samorząd Gminy, KPZMiUW Włocławek	x	x	x	x	x	x	x	x	x	

	samorządowych i Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej i jego realizacji												
8.4.2	Uwzględnienie w planie zagospodarowania gminy terenów zalewowych odpowiednio do rozporządzenia dyrektora RZGW Gdańsk w sprawie obszarów bezpośredniego zagrożenia powodziowego.	2004-2005	RZGW Gdańsk Samorząd Gminy	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
8.4.3	Budowa obiektów małej retencji wodnej - zastawka na rowie melioracji podstawowych „Kanał Przyłubie” - zbiorniki sztuczne we wsi Jezierce o powierzchni 5,0 ha i we wsi Chrośna o powierzchni 3,0 ha - stawy rybne we wsi Makowiska o powierzchni 3,0 ha - 2 zbiorniki retencyjne na terenach leśnych Nadleśnictwa Solec Kujawski na terenie Solca Kujawskiego o poj. Po 2 tys. m^3	2004-2006 2008-2011 2008-2011 2008-2009	Kuj. Pom. Zarz. Mel. i UW Włocławek Kuj. Pom. Zarz. Mel. i UW Włocławek Samorząd Gminy właściciel gruntu Nadleśnictwo Solec Kuj.	x x x x	x x x x	x x x x	x x x x	x x x x	x x x x	x x x x	x x x x	x x x x	Środki własne WFOŚiGW Środki UE
9.	**OCHRONA JAKOŚCI WÓD**												
9.1.	Współdziałanie w opracowaniu i wdrożeniu systemu informowania społeczeństwa o jakości wody do picia i wody w	2004-2007	Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, Samorząd Gminy, Zarządcy wodociągów	x	x	x	x	x	x	x	x	x	

	kąpieliskach		i kąpielisk										
9.2.	Aktualizacja systemu taryf za usługi wodno-kanalizacyjne	2004-2007	Samorząd Gminy ZGiK	x	x	x	x	x	x	x	x	x	środki własne
9.3.	Przebudowa systemu monitorowania jakości wody dostarczanej przez wodociągi, stanu wód powierzchniowych i podziemnych oraz emisji zanieczyszczeń do tych wód (do 2005 r.)	2004-2005	Państwowa Inspekcja Sanitarna, Samorząd Gminy,	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
9.4.	Modernizacja, rozbudowa i budowa systemów kanalizacji zbiorczej i oczyszczalni ścieków w aglomeracjach o równoważnej liczbie mieszkańców powyżej 2.000 (sukcesywnie do 2010 r.).	**ZADANIA WŁASNE**											
9.5.	**Modernizacja kanalizacji sanitarnej w ul. Bydgoskiej**	**2004**	**Samorząd Gminy**	**620**	**620**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**WFOŚiGW 430 Gmina- 190**
9.6.	**Kanalizacja sanitarna z przyłączami w ul. Ogrodowej**	**2003-2004**	**Samorząd Gminy**	**390**	**200**								**WFOŚiGW- pożyczka 200 Gmina- 190**
9.7.	**Park Przemysłowy – uzbrojenie terenu sieć wod-kan**	**2003-2004**	**Samorząd Gminy**	**18690**	**16670**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**środki UE – 7230 budżet państwa 759 WFOŚiGW- pożyczka 2995 Gmina- 7706**

10.	ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA												
10.1	**Ochrona powietrza atmosferycznego Zadania własne**												
10.2.	**Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej Nr 4 w Solcu Kujawskim**	**2004-2005**	**Samorząd Gminy**	**800**	**100**	**700**	-	-	-	-	-	-	Gmina
10.3.	**Zmiana systemu ogrzewania w budynku UMiG**	**2005**	**Samorząd Gminy**	**200**	**200**	**-**	-	-	-	-	--	-	Gmina
10.4.	**Termomodernizacja budynków**												Gmina
10.5.	**Zamieszczanie w planach zagospodarowania przestrzennego obowiązku stosowania paliw o niskiej zawartości siarki w celach grzewczych**	2004-2011	**Samorząd Gminy**	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
10.6.	Podłączenie obiektu do sieci gazowej – ogrzewanie gazem ziemnym niezaazotowanym	2004	Przeds. P.H.U. Zakład Pracy Chronionej AUTOS M. Sałek i P.W. AUTOS Sp.z o.o. ul. Powstańców 19 w Solcu Kujawskim	x	x	x	x	x	x	x	x	x	środki własne
10.7.	Wymiana pieców odlewniczych na proekologiczne- tj. elektryczne	2006-2010	Przedsiębiorstwo Produkcyjne „MOTO-IMPEX“ Czesław Wiącek ul. Toruńska 39 E Solec Kujawski	120	-	-	24	24	24	24	24	-	środki własne Kredyt

11.	GOSPODARKA ODPADAMI												
	Dane zawarte w cz. II – Planie gospodarki odpadami												
12.	**POWAŻNE AWARIE**												
12.1.	Współpraca przy opracowaniu zewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego dla obszaru administracyjnego, objętego zewnętrznym oddziaływaniem awaryjnym zakładów o dużym ryzyku z terenu miasta Bydgoszczyoraz w sporządzeniu „powiatowego planu zarządzania ryzykiem”	2004-2007	Komendant Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej , zakłady Prezydent M. Bydgoszczy Starosta Bydgoski	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
13.	ODDZIAŁYWANIE HAŁASU												
13.1	Stosowanie urządzeń i środków tłumiących hałas w istniejących zakładach przemysłowych	2004-2011	zakłady	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
13.2	**Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed hałasem, z wyznaczeniem stref ograniczonego użytkowania wokół terenów przemysłowych oraz**	**2004-20011**	**Samorząd Gminy**	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

	głównych dróg i linii kolejowych wszędzie tam, gdzie przekraczany jest równoważny poziom hałasu wynoszący 55 dB w porze nocnej												

Uwaga: wytłuszczonym drukiem oznaczono zadania własne Gminy Solec Kujawski

7. MONITOROWANIE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

System monitoringu będzie taki jak na poziomie wojewódzkim i powiatowym w celu kontroli osiągnięcia celów Polityki Ekologicznej Państwa.

Celem Państwowego Monitoringu Środowiska jest systematyczne informowanie administracji rządowej i samorządowej oraz całego społeczeństwa o:

- stanie środowiska w Polsce
- przyczynach zmian jakościowych zachodzących w środowisku,
- występujących trendach jakości wszystkich komponentów środowiska,
- ocenie skuteczności zrealizowanych programów ochrony środowiska na każdym szczeblu zarządzania,
- dotrzymywaniu norm jakości środowiska oraz identyfikacji obszarów występowania przekroczeń,
- powiązaniach przyczynowo skutkowych występujących pomiędzy emisją i imisją w celu określania trendów zmian środowiska oraz przewidywanych prognoz przy uwzględnieniu wskaźników rozwoju społeczno-gospodarczego kraju.

Dla oceny stanu realizacji programu ochrony środowiska na szczeblu gminy zawierać powinien system zbierania i selekcjonowania informacji dla oceny i interpretacji zgromadzonych danych określonych w systemie statystyki publicznej i państwowego monitoringu środowiska oraz odpowiednio zmodyfikowanych pozostałych mechanizmach nadzoru i kontroli, aby można było:

- co 4 lata dokonywać oceny skuteczności realizacji polityki ekologicznej państwa z wykorzystaniem określonych niżej mierników;
- co 2 lata dokonywać oceny realizacji wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska sporządzonych w celu realizacji polityki ekologicznej państwa;
- dokonywać oceny realizacji programów naprawczych poszczególnych komponentów środowiska przez organy inspekcji ochrony środowiska na szczeblu krajowym i wojewódzkim.

Raporty będą zawierać analizę porównawczą osiągniętych wyników z założeniami Programu z określeniem stopnia wykonania celów oraz identyfikacja ewentualnych rozbieżności, analizę przyczyn odchyleń oraz określenie działań korygujących polegających na
modyfikacji dotychczasowych sposobów osiągania celów oraz ewentualne wprowadzenie nowych środków wsparcia.

Będą temu służyć ustalenia wielu wskaźników w poszczególnych elementach środowiska

I. **Jakość wód i jej ochrona (gospodarka wodno-ściekowa)**, 38 wskaźników, w tym:

1) ścieki presja na jakość wód powierzchniowych i głębinowych, (19 wskaźników)

takich jak:

- Udział ś cieków komunalnych i przemysłowych oczyszczanych i nieoczyszczonych w ogólnej ilości wytwarzanych ścieków (w %)
- Udział ścieków przemysłowych nieoczyszczonych odprowadzonych bezpośrednio do wód powierzchniowych lub do ziemi w ogólnej ilości ścieków odprowadzonych przez przemysł (w %)
- Udział ścieków przemysłowych oczyszczanych w ogólnej ilości ścieków odprowadzonych przez przemysł (w %),
- Udział ścieków przemysłowych w ogólnej ilości wytwarzanych ś cieków (w %),

- Ścieki komunalne oczyszczane odprowadzane ogółem w stosunku do ludności miejskiej obsługiwanej przez oczyszczalnie (m^3 /osob)
- Udział ludno ci obsługiwanej przez oczyszczalnie do ludno ci ogółem (w %)
- Udział liczby równoważnych mieszkańców korzystających z oczyszczalni komunalnych w ludności ogółem (w %)
- Udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w miastach w ludności faktycznej ogółem (w %)
- Udział ś cieków przemysłowych odprowadzanych do sieci kanalizacyjnej w ogólnej ilości ścieków odprowadzanych przez przemysł (w %)
- Sprawność oczyszczania ścieków (różnica ładunków zanieczyszczeń w ściekach nieoczyszczonych i oczyszczonych do ładunku w ściekach dopływających do oczyszczalni (BZT_5 , ChZT, zawiesina, fosfor) w kg/rok (w %),
- Opłaty użytkowe za oczyszczanie ścieków (w z /m^3)
- Opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian oraz kary za nieprzestrzeganie wymaga ochrony środowiska
- Nakłady inwestycyjne na ochron wód i gospodarkę ścieków na 1 mieszkańca (w zł /osob /rok)

2) jakość wód powierzchniowych i głębinowych, (11 wskaźników)

takich jak:

- Udziały I,II. II i NON klasy czystości wód ustalanej na podstawie badań fizyko-chemicznych i bakteriologicznych w długości rzek (w %).
- Udział zwykłych wód podziemnych poszczególnych klas (w %)

3) korzystanie z zasobów wodnych (8 wskaźników)

takich jak:

- Zużycie wody z sieci wodociągowej przez jednego mieszkańca (dam^3 /osobę /rok)
- Udział ludności korzystającej z sieci wodociągowej w miastach w ludności faktycznej ogółem (w %).
- Udział zużycia wody przez przemysł w ogólnym zużyciu wody (w %)
- Udział zużycia wody przez sieć wodociągową do ogólnego zużycia wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (%)
- Pobór wód powierzchniowych i podziemnych jako % dostępnych zasobów
- Udział zasobów wód powierzchniowych w ogólnej powierzchni województwa (w %)
- Udział zasobów eksploatacyjnych wód podziemnych w ogólnej powierzchni województwa (w %)
- Ceny za wodę

II. Jakość powietrza i jego ochrona, (32 wskaźników)w tym:

1) emisja - presja na jakość powietrza, (14 wskaźników)
2) imisja - zanieczyszczenie lub czystość powietrza, (18 wskaźników)

III. Ochrona powierzchni ziemi i surowców naturalnych - gospodarka odpadami) – 17 wskaźników – dot. presji odpadów – procesów produkcji i konsumpcji

IV. Jakość i ochrona klimatu akustycznego (hałas) – 6 wskaźników

V. Ochrona przyrody i krajobrazu oraz gospodarowanie przestrzenią 21 wskaźników, w tym:

1) ochrona przyrody i krajobrazu, 7 wskaźników
2) gospodarowanie przestrzenią 14 wskaźników

VI. Ochrona przed promieniowaniem i nadzwyczajne zagrożenia środowiska. 2 wskaźniki